

سخت تر از سخت!

- شکوفه های یخ زده روابط!
- حرکت دست به عصای صنعت فولاد در بحران
- پاشنه آشیل همسایگی!
- شاخص سازی با طعم دلار، تولید در چنبره ریال!
- ۲۹۰ همت زیان؛ سقوط بزرگان در جاده مخصوص؟
- غول هادر اوج، خرده پاها در رنج!
- حمایت های نمایی؛ سفره مردم خالی، سهم رانت جاری!
- نامه ای به نوادگان

(سهامی عام)

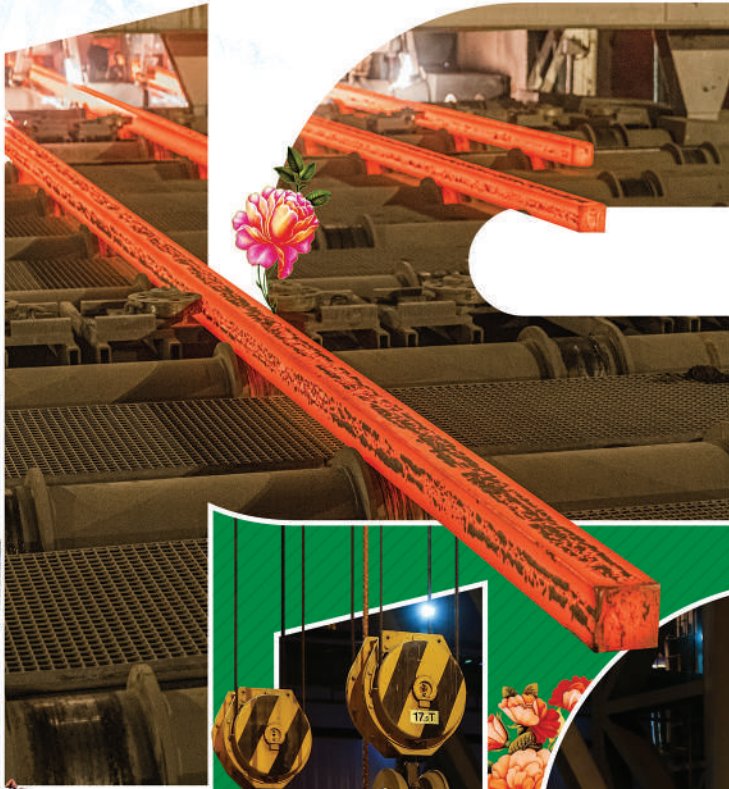
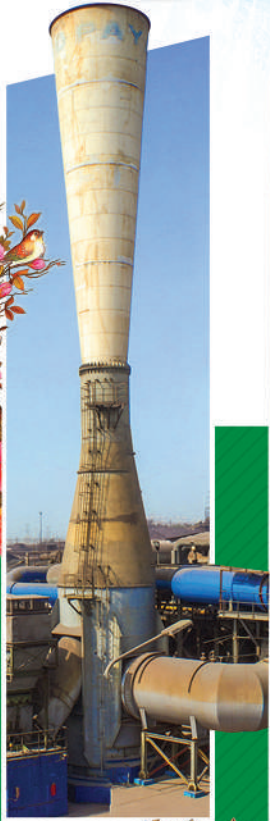
شرکت فولاد کاوه جنوب کیش

SKS
South Kaveh Steel Co.

فرا رسیدن نوروز باستانی و
ماه مبارک رمضان، خجسته باد

مهرگان

**کسب تندیس بلورین بیست و دومین
همایش جایزه ملی تعالی سازمانی
در سال ۱۴۰۳**

برای سومین بار همراه با افزایش امتیاز

روابط عمومی
شرکت
فولاد هرمزگان

بانک سینا

همراه بانک سینا

بانکی در دستانتان شما

- احراز هویت غیر حضوری
- قابلیت فعال سازی امضای دیجیتال
- افتتاح سپرده و فعال سازی پیامک به صورت غیر حضوری
- صدور کارت و درخواست کارت المثنی به صورت غیر حضوری

و ...

www.sinabank.ir

GOHARZAMIN MINING AND INDUSTRIAL COMPANY

همایون باغبان گلستان و روزگار

1404

شرکت معدنی و صنعتی گهرزمین
Goharzamin Mining and Industrial Company
روابط عمومی و امور بین الملل

گروه صنعتی شیشه کاوه

KAVEH GLASS INDUSTRIAL GROUP

کربنات سدیم

SODA ASH

انواع ظروف بلوری

GLASS WARE

متانول

METHANOL

بیش از
۴۵ سال تجربه

بلوک شیشه ای

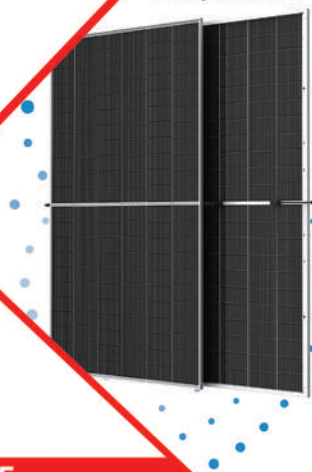
GLASS BLOCK

آینه، شیشه مشجر و مشجر رفلکس

**MIRROR REFLECTIVE
PATTERNED GLASS**

N-type i-TOPCon bifacial dual glass
Monocrystalline module

720W

MAXIMUM POWER OUTPUT
POWER RANGE: 695-720W

23.2%

MAXIMUM EFFICIENCY

سولار پنل

**700-720W , 23.5
MAXIMUM EFFICIENCY**

بطری و جار و بطری های سبک

BOTTLES AND JAR

Hotline: + 98 21 84404

Fax: +98 21 2219 8009 -10

شرکت صنایع معدنی
SMIC
فولادسنگان
روابط عمومی

خراسان
(سهامی خاص)

انعقاد بیش از
۷۰۰ میلیارد تومان
قرارداد دانش بنیان
در سال ۱۴۰۳

فولاد سنگان
نخستین پردیس
تخصصی صنایع
معدنی در کشور

انعقاد قرارداد ساخت
پایلوت پلنت گندله و
ساخت پایلوت پلنت
در پردیس فناوری
صنایع معدنی فولاد
سنگان در سال ۱۴۰۳

اجرای پروژه
هوشمندسازی خط تولید
و توان کاهش ۲۰ تا ۳۰
درصد مصرف آب در
مجموعه فولاد سنگان
در آینده

توسعه اقتصاد ملی و صادرات محصولات دانش بنیان

A

دستیابی به اهداف متعالی چشم انداز ۱۴۰۴ و ۱۴۱۴

B

جلوگیری از خام فروشی محصول

C

مهم ترین چشم انداز
پردیس فناوری فولاد سنگان
در زمینه دانش بنیان

فولادسنگان
توامان با
دانش بنیان

www.sanganco.ir

[sanganfoolad](https://www.instagram.com/sanganfoolad)

[fooladsangan_smic](https://www.instagram.com/fooladsangan_smic)

سازنو مبارک

شرکت فولاد سیرجان ایرانیان
SISCO
روابط عمومی و امور بین الملل

تولید ایمن و پاک از معدن تا شمش فولادی

 www.sisco.midhco.com

 [sisco.ir](https://www.instagram.com/sisco.ir)

جشنواره پذیرندگان بانک ملت

- ۱ جایزه کمک هزینه خرید خودرو به ارزش ۶۰۰ میلیون تومان
- ۳ جایزه کمک هزینه خرید تلفن همراه به ارزش ۱۰۰ میلیون تومان
- ۴۶ جایزه ۵۰ میلیون تومانی به قید قرعه بر اساس شانس (امتیاز)
- ۲۵۷۶ جایزه ۳ میلیون تومانی به قید قرعه به صورت روزانه

ریال ۷.۵۰۰.۰۰۰.۰۰۰

بازپرداخت ۵ ساله

کارمزد ۴٪

سپرده گذاری کوتاه مدت
بازپرداخت بلند مدت

با طرح نیکان ملل

اشخاص حقیقی ۳/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال
اشخاص حقوقی ۷/۵۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال

www.melalbank.ir

نیروگاه خورشیدی فولاد مبارکه

طلوع امید در قلب ایران

میزان تولید برق و کاهش آلودگی نیروگاه

۶۰۰ مگاوات؛ توان تولید

۱،۰۰۰،۰۰۰ تن

کاهش آلودگی هوا

۱۲٪ مصرف شهرک های صنعتی ایران

۱۰٪ مصرف شهر اصفهان

۱۵،۰۰۰،۰۰۰ لامپ روشنایی

تأمین برق ۴۰۰،۰۰۰ خانه

برابر ۴۲،۵۰۰،۰۰۰ اصله درخت

کاهش سالانه ۸۵۰،۰۰۰ تن CO2

مجموع فولاد مبارکه
۹۰۰
روابط عمومی
msc.ir
@mobarakehsteel_co

آفتاب شرق؛ بزرگترین نیروگاه خورشیدی کشور

سیستم Tracker

ردیابی تک محوره نور

فناوری Bifacial

جذب نور از دو طرف

۸۵۰ هزار پنل خورشیدی

۶۶۰ ولت توان هر پنل

۱۲۰۰ هکتار مساحت نیروگاه
۹ برابر دریاچه چیتگر
۸۵ برابر ورزشگاه آزادی

۲۰،۰۰۰ میلیارد تومان سرمایه گذاری
۲۰٪ سود خالص فولاد مبارکه (۱۴۰۲)

رتبه ۲۵ در دنیا

۴۰۰۰ نفر در ماه اشتغال

فهرست

سخت تر از سخت! ۱۴

واکاوی کاهش سهم صنعت در اقتصاد ایران ۱۵

شکوفه های یخ زده روابط! ۱۶

پاشنه آشیل همسایگی! ۱۸

حفاری ۱۳۰ هزار متری؛ رکورد جدید در اکتشافات معدنی ایران ۲۰

حرکت دست به عصای صنعت فولاد در بحران ۲۲

پیگیر میز خدمت در ۱۴۰۴ هستیم ۲۴

تفکیک ۱۷ عنصر نادر خاکی از معدن با عیار پایین برای نخستین بار در خاورمیانه ۲۵

رشد ۱۲ درصدی درآمد هرمز؛ غلبه بر ناترازی انرژی و افزایش بهره‌وری ۲۶

حمایت های نمایشی؛ سفره مردم خالی، سهم رانت جاری! ۲۸

شاهین پلاس اتوماتیک؛ گامی بلند به سوی تحول در صنعت خودروی ایران ۳۰

دیمزارهای پوچ! ۳۲

از رکورد شکنی در اسقاط خودروهای فرسوده تا احداث نخستین زیست پالایشگاه کشور ۳۴

غول ها در اوج، خرده پاها در رنج! ۳۶

شاخص سازی با طعم دلار تولید در چنبره ریال! ۳۸

بانک ها در بحران، بیمه ها در رکود! ۴۰

۲۹۰ همت زیان؛ سقوط بزرگان در جاده مخصوص؟ ۴۲

گام های ایمنی و برای جذب سرمایه و توسعه دانش ۴۴

سکوت بره ها فریاد دلال ها ۴۶

برنامه ریزی اقتصادی ایران باید انعطاف پذیر و واقع گرا باشد ۴۸

۱۴۰۳ سال بلاتکلیفی صنوف زیر سایه تورم ۵۱

برق هست؛ اعتماد نیست! ۵۲

نامه ای به نوادگان ۵۴

همراهان ویژه نامه نوروز ۱۴۰۴

جمهوری اسلامی ایران
وزارت صنعت، معدن و تجارت

شرکت آهن فولاد سیرجان (سهامی عام)
Sirjan Jahan Steel Company (SJC)

مجمع فولاد مبارک

شرکت سیران فولاد سیرجان
SIRJAN ASAL
سیران عمل

شرکت فولاد کوه گداز
SKS South Korea Steel Co.

شرکت تیر و توب فولاد سیرجان

شرکت فولاد همزیکن
پیشرفته ترین کارخانه فولادی کشور

فولادنگان
S.M.I.C

شرکت سرمایه گذاری توسعه معادن و فرات

تورپوش پارس
KPDC

شرکت فولاد سیرجان ایرانیان
Sirjan Iranian Steel Co.

سازمان تشریح و تسمیه صنایع ایران

IMIDRO

بانک ملت
bank.mellat

شرکت تجارت ایران

کوهن

صاحب امتیاز:
فرزانه علم بیگی
مدیرمسئول:
مسعود شریعت زاده
سردبیر:
مهران ابراهیمیان
مدیربازرگانی و ویژه نامه:
زینب غضنفری
مدیر هنری:
زهرا کوثرغلامی

همکاران:
مهدی خاکی فیروز
یاسمین بلوردی
محمد امین صراف
سهیلا روزبان
سکینه مهرائی
هادی بهرامی
فاطمه محمدی پور
راضیه حسینی
آیدا برخوردار
سیما گودرزی
نازنین دارابی
توزیع:
نشرگستر
چاپ و صحافی:
چاپ صادق

نشانی: خیابان کارگرشمالی
جنب بیمارستان قلب تهران
پلاک ۱۴۴ واحد
کد پستی: ۱۴۱۷۱۵۳۱۶
تلفن: ۸۶۰۹۶۲۴۵
فکس: ۸۸۰۰۱۰۲۳
همراه: ۰۹۹۰۳۵۴۹۴۵۳
سازمان آگهی ها: ۷۰۸۹۴۵۲۹۳

مارا در شبکه های اجتماعی دنبال کنید:
www.asre-eghtesad.com
@asreeghtesad
asre_eghtesad
asre_eghtesaad

سخت‌تر از سخت!

● **مهران ابراهیمیان**
سر دبیر

سال ۱۴۰۳ با تمام تلخی‌هایش به پایان رسید و سایه‌ی مشکلات اقتصادی همچنان بر سر سفره‌ی مردم سنگینی می‌کند به طوری که حقوق یک حداقل حقوق حدود ۱۳ روز از ماه را پوشش می‌داد و با افزایش شدید قیمت

مواد غذایی؛ هزینه حداقل معیشت به حدود ۳۶ میلیون تومان رسید. این اتفاق با وجود تزریق یارانه‌های کلان به حوزه انرژی و کالاهای اساسی رخ داد که متأسفانه به دلیل ناتوانی در نظارت و اجرای صحیح این سیاست‌ها، نتیجه‌ای جز بزرگ‌تر شدن جیب رانت‌خواران و کوچک‌تر شدن سفره‌ی مردم نداشته است.

قاچاق گسترده‌ی سوخت (به اعتراف رئیس جمهور، روزانه ۲۰ تا ۳۰ میلیون لیتر)، رسوایی‌های بزرگ مانند پرونده‌ی چای دیش و محکومیت‌های مرتبط با آن تا سطح وزرا، نمونه‌های عینی از این ناکارآمدی هستند.

این حجم از فساد و رانت، نه تنها چرخه‌ی اقتصاد را مختل می‌کند، بلکه اعتماد عمومی به نظام حکمرانی را نیز به شدت تضعیف می‌کند. سال ۱۴۰۳ نماند از این واقعیت تلخ بود: وعده‌های اصلاحات اقتصادی، در عمل به ابزاری برای غنی‌تر شدن عده‌ای خاص و محدود و فقیرتر شدن اکثریت تبدیل شد!

در ویژه‌نامه‌ای که با تلاش و زحمات همکاران روزنامه عصر اقتصاد و همراهی شرکت‌های فعال در اقتصاد کشور تهیه شده؛ تلاش کردیم ضمن بررسی وعده‌ها و نقد عملکردهای بازارهای مهم در سالی که گذشت، بخش‌های مختلف اقتصاد را در قالب گفتگو با کارشناسان و دست‌اندرکاران هر حوزه به بوته نقد بکشانیم تا نمای از سال ۱۴۰۴ عیان شود. شور بختانه باید گفت که حال اقتصاد در سال آینده خوب نخواهد بود و وضعیت بازار سرمایه نیز با همین دست‌فرمان فعلی رضایت‌بخش نخواهد بود.

بورس، به جای نقش اصلی خود در تامین مالی بخش مولد، در غیاب بانک‌های قفل شده که زمانی منبع تامین مالی در اقتصاد بودند؛ همچنان از سایر بازارهای مالی مانند بازار طلا و حتی سود بانکی عقب‌تر مانده و جذابیتی برای جمع‌آوری و هدایت نقدینگی به بخش‌های مفید اقتصاد ندارد.

بخش خصوصی واقعی و مولد نیز سال ۱۴۰۳ را با نحیف‌تر شدن و کاهش توانایی خود به پایان برد.

این وضعیت، با توجه به افزایش نفوذ لابی‌ها و بخش‌های غیرمولد در تصمیم‌گیری‌ها، در سال ۱۴۰۴ نیز ادامه خواهد یافت. همچنین تصمیمات سخت و ضروری مانند پیوستن به اف‌ای‌تی‌اف، تک‌نرخ‌ی شدن ارز و واقعی شدن نرخ سوخت، به دلیل ترس از هزینه‌های سیاسی و اجتماعی، به مانند سالهای قبل به تعویق می‌افتند. هر کس جرأت کند واقعیت‌های اقتصادی را بیان کند، باید هزینه این صداقت را بپردازد، چنان که سرنوشت همتی وزیر اقتصاد نشان داد.

قیمت‌گذاری‌های دستوری نیز همچنان به عنوان ابزاری ناکارآمد در دستور کار دولت قرار دارد و تعادل بازارها را بیشتر بر هم می‌زند.

زیان انباشته‌ی خودروسازان (۲۹۰ هزار میلیارد تومان)، زیان‌های میلیارد دلاری پتروشیمی‌ها و فولادسازان در مقابل سود میلیارد دلاری قاچاق سوخت، نشان‌دهنده‌ی این فاجعه‌ی اقتصادی است.

هزینه‌ی این ناترازی‌ها در نهایت بر دوش مردم سنگینی می‌کند. این روند، با کمک پروپاگاندای اقتصاددانان پوپولیست که با ایجاد فضای کاذب امید، مانع از اصلاحات واقعی می‌شوند، به تضعیف و نابودی بخش مولد اقتصاد می‌انجامد.

در ماه‌های پایانی سال ۱۴۰۳، توافق نامیمون بین دولت، بانک مرکزی و مردم (که از سر ناچاری به آن تن دادند) برای راکد کردن جریان نقدینگی، به بهانه‌ی کنترل تورم، شتاب گرفت. این اقدام، به جای کاهش تورم، مشکلات دیگری را در سال ۱۴۰۴ ایجاد خواهد کرد که کم‌هزینه‌ترین آن رکود است.

حس نقدینگی در بانک‌ها با نرخ‌های سود بالا، در کنار رشد خرید دلار و رونق سایت‌های خرید آنلاین طلا و ارزهای دیجیتال، سرعت گردش پول را کاهش می‌دهد اما پیش‌بینی می‌شود در سال ۱۴۰۴، نرخ استهلاک کل از میزان سرمایه‌گذاری بیشتر شود؛ چنانکه ناترازی انرژی و تعطیلی‌های سراسری در زمستان نمادی از بی‌توجهی به ضرورت نوسازی نیروگاه‌ها و سرمایه‌گذاری‌های به جا و ضروری بود.

حجم دلارهای خانگی (که هم‌اکنون ۲۰ تا ۳۰ میلیارد دلار برآورد می‌شود) نیز نشانه‌ای دیگر از این سیاست‌گذاری نادرست کنترل تورم و ناتوانی در هدایت نقدینگی به مسیر درست است.

به رغم این دردهای بزرگ در اقتصاد ۱۴۰۳ که نوید دهنده ادامه وضعیت تورمی است، ساماندهی ناگزیر و جدید برای جریان سوخت در بخش حمل و نقل در کنار تهدیدات تحریمی بالقوه نیز نشان از سالی سخت‌تر دارد؛ اما شاید یک نقطه مثبت در سال ۱۴۰۴، عقب‌نشینی اجباری دولت از تصدی‌گری و گوش دادن به ندای بخش خصوصی و مردم باشد.

دولت به خوبی درک می‌کند که سال ۱۴۰۴ از سال ۱۴۰۳ نیز سخت‌تر خواهد بود، خصوصاً با توجه به پیچیدگی روند مذاکرات بین آمریکا و ایران در دوران ریاست جمهوری ترامپ!

در مجموع، سال ۱۴۰۴ سالی است که نیازمند تصمیمات سخت است. اما مهم‌ترین چالش، توجه به تاب‌آوری جامعه و اعتماد عمومی است که به کمترین میزان خود در چهار دهه گذشته رسیده است؛ لذا در کنار همه فن‌های بدل برای مباحث مطرح شده بالا شاید یکی از اقدامات ضروری برای افزایش تاب‌آوری جامعه و تحمل شرایط سخت، ترمیم حقوق و دستمزد نیروی کار است تا بتواند هزینه‌ی زندگی را پوشش دهد.

بدون توجه جدی به این عوامل و عدم تغییر اساسی در رویکرد اقتصادی و ایجاد فرصت برای دستیابی بیشتر به درآمدهای ارزی و سرمایه‌گذاری خارجی، به جای کاهش مشکلات، با بحران‌های بزرگ‌تر روبرو خواهیم شد. سالی سخت‌تر از سخت، به دلیلی ساده: ادامه‌ی راهی اشتباه!

واکاوې کاهشې سهم صنعت در اقتصاد ایران

به منابع طبیعی نیز یکی از چالش‌های عمده در مسیر توسعه این بخش است. بسیاری از صنایع ایران به منابع طبیعی مانند نفت، گاز و مواد معدنی وابسته‌اند. این وابستگی موجب شده است که کشور به‌طور عمده در زمینه‌های تولیدی، فرآوری و صادرات محصولات مبتنی بر منابع طبیعی فعالیت کند. این در حالی است که کشورهای پیشرفته و برخی از کشورهای در حال توسعه، به سمت توسعه صنایع با فناوری‌های پیشرفته و با ارزش افزوده بالا حرکت کرده‌اند. در نتیجه، بخش صنعت ایران نتوانسته است سهم قابل توجهی از صادرات غیرنفتی را به خود اختصاص دهد. به همین دلیل، نوسانات جهانی قیمت نفت و گاز تأثیر زیادی بر صنعت کشور داشته است و در سال‌های اخیر، این تحولات به شدت بر توان رقابتي صنایع داخلی اثر گذاشته است.

چالش‌های صنایع در دوران تحریم و تورم

این وضعیت به‌ویژه در زمینه صادرات محصولات صنعتی به‌وضوح مشاهده می‌شود. صادرات ایران عمدتاً به محصولات اولیه و منابع محور متمرکز است، در حالی که کشورهای دیگر به سمت تولید محصولات با ارزش افزوده بالا و فناوری‌های نوین رفته‌اند. این امر موجب شده است که صادرات صنعتی ایران کمتر از آنچه که باید باشد، در بازارهای جهانی رقابت‌پذیر باشد. از سوی دیگر، تحریم‌های اقتصادی و محدودیت‌های بین‌المللی نیز فشار زیادی به بخش صنعت وارد کرده است. این تحریم‌ها توانایی ایران را در دسترسی به فناوری‌های پیشرفته محدود کرده‌اند و بازارهای صادراتی ایران را نیز کاهش داده‌اند. در کنار این مشکلات ساختاری، یکی دیگر از چالش‌های مهم صنعت ایران، تورم تولیدکننده است. بررسی‌ها نشان می‌دهد که در سال‌های اخیر، تورم تولیدکننده در بخش صنعت به میزان قابل توجهی افزایش یافته است. این تورم به‌ویژه در سال‌های اخیر موجب افزایش هزینه‌های تولید در بخش صنعت شده و تولیدکنندگان داخلی را با مشکلات جدی در تأمین مواد اولیه و تولید کالاهای خود مواجه کرده است. افزایش هزینه‌های انرژی، نیروی کار، و مواد اولیه، تولیدکنندگان را وادار به افزایش قیمت محصولات کرده است که در نتیجه، توان رقابت این محصولات در بازارهای داخلی و خارجی کاهش یافته است. در این شرایط بسیاری از واحدهای صنعتی با چالش‌های جدی در تأمین منابع مالی و کاهش هزینه‌های تولید مواجه شده‌اند. یکی از دیگر عوامل مؤثر در عملکرد صنعت ایران، ضعف سیاست‌های صنعتی است. سیاست‌های صنعتی کشور به‌ویژه در زمینه حمایت از صنایع داخلی، نوسازی و به‌روزرسانی زیرساخت‌ها، و افزایش بهره‌وری در بخش صنعت ناکافی بوده‌اند. عدم افزایش سرمایه‌گذاری بین‌المللی و سیاست‌های اقتصادی کلان و نیز نبود هماهنگی بین سیاست‌های مالی، پولی و ارزی باعث شده است که بخش صنعت نتواند به درستی در مسیر توسعه قرار گیرد. این مسائل مانع از بهبود وضعیت فعلی صنعت شده است و شرایط لازم برای رشد پایدار و بلندمدت را نیز فراهم نکرده است.

راهکارهایی برای بازگشت صنعت به مسیر توسعه پایدار

به‌طور کلی بخش صنعت ایران با مشکلات پیچیده‌ای در مسیر توسعه مواجه است که ناشی از ترکیبی از عوامل داخلی و خارجی است. برای غلبه بر این چالش‌ها، باید اصلاحات اساسی در سیاست‌های اقتصادی، صنعتی و بانکی کشور انجام شود. توسعه صنایع با فناوری‌های پیشرفته، تنوع در صنایع پایین‌دستی و افزایش سرمایه‌گذاری در تحقیق و توسعه می‌تواند به بخش صنعت ایران کمک کند تا از وابستگی به منابع طبیعی کاسته و به سمت توسعه پایدار و رقابت‌پذیری در بازارهای جهانی حرکت کند. همچنین بهبود زیرساخت‌های صنعتی و رفع مشکلات موجود در تأمین مالی صنایع، هزینه‌های تولید را کاهش داده و به افزایش اشتغال در بخش صنعت کمک می‌کند.

برای رسیدن به توسعه صنعتی پایدار، نیاز به رویکردی جامع و منسجم در سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی‌های اقتصادی است. این رویکرد باید بر مبنای تقویت زیرساخت‌ها، نوسازی صنایع، و حمایت از ابتکارات نوآورانه در بخش صنعت بنا شود تا بتوان بخش صنعتی کشور را به سطحی

● مسعود شریعت‌زاده
مدیرمسئول

از رقابت‌پذیری جهانی رساند. این در حالی است که بخش صنعت ایران طی چند دهه گذشته با چالش‌ها و تحولات گوناگونی روبه‌رو بوده است که تأثیرات زیادی بر رشد اقتصادی و توسعه صنعتی کشور گذاشته است. بررسی این تحولات از جنبه‌های مختلف، از جمله ساختار تولید ناخالص داخلی، سرمایه‌گذاری، اشتغال، و صادرات، به درک بهتر وضعیت فعلی صنعت و موانع موجود در مسیر توسعه آن کمک می‌کند. در این یادداشت، قصد داریم به تحلیل این چالش‌ها بپردازیم و عوامل مختلفی را که موجب کاهش سهم صنعت در اقتصاد و همچنین رشد نامتوازن آن شده‌اند، بررسی کنیم.

سقوط سهم صنعت در تولید ناخالص داخلی

یکی از مسائل اساسی که در تحلیل روندهای بخش صنعت ایران باید به آن توجه داشت، کاهش سهم این بخش از تولید ناخالص داخلی در طول سال‌های اخیر است. این امر به‌ویژه در دهه‌های گذشته که با نوسانات اقتصادی و بحران‌های مختلف جهانی همراه بوده، به چشم می‌آید. در حال حاضر بخش خدمات به بخش غالب اقتصادی کشور تبدیل شده و صنعت سهم کمتری در تولید ناخالص داخلی دارد. این تغییرات عمدتاً ناشی از عوامل مختلفی از جمله کاهش سرمایه‌گذاری در بخش صنعتی، تغییرات در ساختار تقاضای داخلی و نیز وابستگی زیاد به منابع طبیعی است که بخش محدودی از صنعت را به خود اختصاص داده‌اند.

بحران سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌های صنعتی

در زمینه کاهش سهم صنعت در تولید ناخالص داخلی، یکی از مهم‌ترین مسائل، کاهش سرمایه‌گذاری در بخش صنعت است. تحلیل‌های مختلف نشان می‌دهند که این کاهش سرمایه‌گذاری از اوایل دهه ۱۳۹۰ به‌ویژه در بخش ماشین‌آلات و تجهیزات صنعتی، به‌طور قابل توجهی کاهش یافته است. این کاهش در سرمایه‌گذاری‌های صنعتی به‌ویژه در زمینه‌های زیرساختی و نوسازی ماشین‌آلات سبب شده است که صنایع ایران در رقابت با صنایع پیشرفته‌تر دنیا عقب‌مانند. از سوی دیگر، بسیاری از صنایع داخلی نتوانسته‌اند به فناوری‌های نوین دست‌یابند و همین امر موجب کاهش بهره‌وری و کیفیت محصولات شده است. این روند رشد اقتصادی را کاهش داده و در بخش اشتغال نیز مشکلات زیادی به‌وجود آورده است. کاهش سرمایه‌گذاری در صنایع تولیدی و کمبود توجه به نوسازی و به‌روزرسانی زیرساخت‌ها باعث شده است که بخش صنعت، قادر به جذب نیروی کار جدید و ایجاد شغل‌های پایدار نباشد. در واقع بخش صنعت به تدریج از جذب نیروی انسانی و افزایش اشتغال بازمانده است. به‌طوری‌که در برخی از سال‌ها حتی شاهد کاهش اشتغال در بخش‌های صنعتی بوده‌ایم. این مشکل به‌ویژه در مناطقی که به شدت به صنایع منابع محور وابسته بوده‌اند، مانند استان‌های جنوبی و نفت‌خیز، بارزتر بوده است. بی‌توجهی به نوسازی این صنایع و همچنین عدم تنوع در بخش‌های مختلف صنعتی موجب شده است که بخش‌های صنعتی نتوانند نقش مؤثری در تأمین اشتغال و توسعه پایدار ایفا کنند. در کنار مسائل مربوط به سرمایه‌گذاری و اشتغال، وابستگی شدید بخش صنعت

شکوفه های یخ زده روابط!

نظر سه استاد دانشگاههای آمریکا در خصوص آینده روابط ایران و آمریکا: از احتمال آغاز مذاکرات ایران با آمریکا تا ادامه تنش ها میان دو کشور

فاطمه محمدی پور

در سال ۱۴۰۳، شاهد مجموعه‌ای از تحولات و اتفاقات در ماه‌های گذشته بودیم که افق مبهمی را از سال ۱۴۰۴ پیش‌روی تحلیلگران و ناظران می‌گذارد.

از آنجایی که تحریم‌های اقتصادی آمریکا و سیاست فشار حداکثری ترامپ علیه ایران، اقتصاد ایران را به شدت تحت تاثیر قرار داده است، جهت بررسی وضعیت اقتصادی و سیاسی ایران در سال پیش رو بررسی روابط ایران و آمریکا در زمان ریاست جمهوری «دونالد ترامپ» از اهمیت بالایی برخوردار است.

آینده روابط ایران و آمریکا بسیار مبهم و ظریف است. این رابطه با سابقه خصومت و بی‌اعتمادی شکل گرفته است. علیرغم آن که «مسعود پزشکیان» رئیس‌جمهور کشورمان تمایل محتاطانه‌ای برای تعامل با آمریکا از خود نشان می‌دهد، میراث دولت ترامپ کماکان یک مانع مهم در این مسیر محسوب می‌شود. در چنین وضعیتی، اتخاذ صبر استراتژیک و دیپلماسی دقیق از اهمیت بالایی برخوردار است اگرچه ممکن است تنش‌ها افزایش یابد!

باید گفت دولت ترامپ از لحاظ تاریخی موضعی سخت‌گیرانه علیه ایران اتخاذ کرده و تحریم‌های اقتصادی شدیدی را اعمال کرده است و میراثی از رفتارهای بسیار خصمانه را با خود به همراه دارد.

خروج یکجانبه از برجام در سال ۲۰۱۸ میلادی نقطه عطف مهمی در روابط ایران و آمریکا بود. این اقدام نه تنها روابط دیپلماتیک را تیره و تار کرد، بلکه به اعمال مجدد تحریم‌های شدید اقتصادی با هدف فلج کردن اقتصاد ایران انجامید. کارزار فشار حداکثری ترامپ با هدف منزوی کردن ایران از نظر اقتصادی و سیاسی وضعیت را بیش از پیش تشدید کرد و ایرانیان اکنون با چالش دوره دوم ریاست جمهوری ترامپ مواجه هستند.

از زمان روی کار آمدن ترامپ در ژانویه ۲۰۲۵ سیر وقایع به گونه‌ای پیش رفت که گمان می‌رفت دو کشور در حال آماده‌سازی برای مذاکرات جدید هستند، اما آیت‌الله خامنه‌ای در تاریخ ۸ فوریه، موضع‌گیری تندی در برابر اظهارات دولت درباره مذاکرات هسته‌ای اتخاذ کرد و اعلام کرد که مذاکره با آمریکا هرگز در راستای منافع ملی ایران نخواهد بود. به دنبال اظهارات رهبر ایران، موضع

دولت به سرعت تغییر کرد و مقامات دولتی بیان کردند که در صورت ادامه فشارها و تحریم‌های آمریکا، مذاکره بی‌معنا خواهد بود.

اکنون ترامپ در حالی به فشار حداکثری علیه کشورمان ادامه می‌دهد که اروپا با مکانیسم ماشه می‌تواند مرگ برجام را اعلام کرده و هدیه‌ای تقدیم ترامپ کند. با این حال ممکن است شکاف در پرونده اوکراین و دخالت‌های کاخ سفید در مسائل داخلی اروپا، تروئیکای اروپایی را وارد کند که در موضوع ایران متفاوت از واشنگتن عمل کند. البته از آنجا که اروپا از نزدیکی تهران و مسکو و حواشی موجود در جنگ اوکراین خشمگین است، احتمال دارد به طور مستقل علیه ایران وارد عمل شود، اما در پرونده هسته‌ای بعید است که اروپا در این شرایط به کارزار فشار حداکثری ترامپ بپیوندد.

سوالاتی که اکنون اکثر ذهن‌ها را بسیار از سیاستمداران و اقتصاددانان و حتی مردم عادی را به خود مشغول کرده این است که در سال جدید روابط ایران و ایالات متحده آمریکا چگونه خواهد بود؟ آیا طرفین به توافق دست خواهند یافت یا روابط با افزایش تنش مواجه خواهد بود؟

هنوز زود است!

«ریچارد کوزلاویچ» مدیر اندیشکده علوم و سیاست‌گذاری انرژی در دانشگاه جرج میسون، مدیر موقت برنامه سیاست عملیات صلح (POPP) و سفیر پیشین آمریکا در جمهوری آذربایجان در این ارتباط می‌گوید: هنوز خیلی زود است که بگوییم روابط ایران و آمریکا در سال آینده چگونه خواهد بود. سیاست خارجی ترامپ در حال برهم زدن الگوهای گذشته روابط ژئوپلیتیکی است.

روابط ایالات متحده آمریکا با روسیه و چین از عواملی خواهد بود که بر روابط ایالات متحده آمریکا در اروپا و خاورمیانه تأثیر می‌گذارد.

وی افزود: با توجه به تحولات منطقه‌ای و بین‌المللی ما شاهد افزایش تنش‌ها بین ایران و متحد آمریکا در منطقه خاورمیانه یعنی اسرائیل هستیم. بنابراین به جرات می‌توان گفت که در کوتاه مدت تنش‌ها در روابط ایران و آمریکا ادامه خواهد داشت.

«ریچارد کوزلاویچ»: با توجه به تحولات منطقه‌ای و بین‌المللی ما شاهد افزایش تنش‌ها بین ایران و متحد آمریکا در منطقه خاورمیانه یعنی اسرائیل هستیم. بنابراین به جرات می‌توان گفت که در کوتاه مدت تنش‌ها در روابط ایران و آمریکا ادامه خواهد داشت

«رابرت شاپیرو» در خصوص روابط ایران و آمریکا در سال پیش رو گفت: با توجه به اینکه ترامپ با فضای باز جدیدی مواجه است، به احتمال زیاد مذاکرات هسته‌ای میان آمریکا و ایران آغاز خواهد شد

«پروفیسور جفری کارلینر»: ترامپ خیلی دوست دارد با ایران معامله کند، اما با شرایط او. او می‌خواهد ایران با پایان دائمی برنامه هسته‌ای خود و نوعی توافق برای عدم تجهیز مجدد متحدانش، حزب‌الله و حماس، که به شدت توسط اسرائیل تضعیف شده‌اند، موافقت کند

ترامپ خیلی دوست دارد با ایران معامله کند اما...

این در حالی است که «پروفسور جفری کارلینر» استاد دانشگاه بوستون ایالات متحده آمریکا معتقد است: ترامپ خیلی دوست دارد با ایران معامله کند، اما با شرایط او! او می‌خواهد ایران با پایان دائمی برنامه هسته‌ای خود و نوعی توافق برای عدم تجهیز مجدد متحدانش، حزب الله و حماس، که به شدت توسط اسرائیل تضعیف شده‌اند، موافقت کند. اگر ایران خواسته‌های ترامپ را بپذیرد، روابط ایران و آمریکا بهبود می‌یابد، آمریکا تحریم‌ها را لغو می‌کند و اقتصاد ایران قوی‌تر می‌شود. اما اگر توافقی صورت نگیرد، احتمالاً روابط بدتر خواهد شد.

باید منتظر باشیم

«رابرت شاپیرو» استاد دانشگاه کلمبیا آمریکا و نویسنده کتاب‌های «پنجاه سال روند در اولویت‌های سیاست آمریکایی‌ها» در خصوص روابط ایران و آمریکا در سال پیش رو اظهار داشت: اگر قبلاً از من می‌پرسیدید، می‌گفتم ادامه خصومت ترامپ با ایران، اما به نظر می‌رسد ترامپ فضای باز جدیدی دارد و ما واقعاً نمی‌دانیم در روابط ایران و ایالات متحده آمریکا در سال پیش رو چه تحولاتی رخ خواهد داد. اما احتمال زیادی وجود دارد که مذاکرات هسته‌ای میان ایران و آمریکا آغاز شود، بنابراین ما فقط باید منتظر باشیم. وی افزود: ترامپ سعی خواهد کرد از موقعیت تضعیف شده ایران استفاده کند و ایران باید با این واقعیت روبرو شود که او حمایت بسیار قوی‌تری از اسرائیل نسبت به بایدن دارد.

به گزارش عصر اقتصاد، روابط ایران و آمریکا در سال‌های اخیر با چالش‌های عمیقی مواجه بوده است. تحولات منطقه‌ای و بین‌المللی، به ویژه در خاورمیانه، نقش مهمی در شکل‌گیری این تنش‌ها ایفا کرده‌اند. با توجه به مواضع سخت‌گیرانه دولت ترامپ و تحریم‌های اقتصادی شدید علیه ایران، آینده این روابط همچنان مبهم و پیچیده به نظر می‌رسد. با این حال، تحولات اخیر در صحنه بین‌المللی، از جمله شکاف‌های احتمالی بین آمریکا و اروپا در پرونده ایران، می‌تواند فرصت‌های جدیدی برای دیپلماسی ایران ایجاد کند. اروپا ممکن است در شرایطی که از نزدیکی ایران و روسیه نگران است، به طور مستقل عمل کند، اما بعید است که به طور کامل به کارزار فشار حداکثری ترامپ بپیوندد.

در نهایت، آینده روابط ایران و آمریکا به شدت به تحولات داخلی و بین‌المللی وابسته است. در حالی که برخی تحلیلگران به امکان آغاز مذاکرات خوش بین هستند، دیگران معتقدند که تنش‌ها در کوتاه‌مدت ادامه خواهد یافت. در این شرایط، اتخاذ استراتژی‌های هوشمندانه و دیپلماسی دقیق از سوی ایران می‌تواند به کاهش تنش‌ها و بهبود وضعیت اقتصادی و سیاسی کشور کمک کند.

نگاه کارشناسان بین المللی به روابط ایران با کشورهای همسایه در سال جدید

پاشنه آشیل همسایگی!

«ریچارد کوزلاریچ» معتقد است در سال جدید تهران توجه بیشتری به تقویت روابط خود با روسیه خواهد داشت
«رابرت شاپیرو» معتقد است تحولات منطقه ای و جهانی ایران را به روسیه و چین بسیار نزدیک تر می کند

درصد وزن و ۵۷.۵ درصد کل تجارت خارجی ۱۰ ماهه ایران را به خود اختصاص داده است.

۷۵ میلیون و ۳۷۸ هزار و ۲۵۶ تن کالا به ارزش ۲۹ میلیارد و ۷۸۰ میلیون و ۸۴۲ هزار و ۳۸۳ دلار از ایران به ۱۵ کشور همسایه صادر شده که این میزان نسبت به مدت مشابه ۲۴ درصد در وزن و ۲۸ درصد در ارزش، افزایش داشته است.

با این حال باید گفت تحریم های اقتصادی، به ویژه در دوران اخیر، یکی از چالش های اصلی در توسعه روابط اقتصادی ایران به شمار می آیند. این تحریم ها علاوه بر اینکه حجم تجارت و سرمایه گذاری خارجی را کاهش داده اند، اعتماد سرمایه گذاران را نیز تحت تاثیر منفی قرار داده اند.

سوالی که اکنون مطرح می شود این است که با توجه به روابط تجاری، اقتصادی و سیاسی و همچنین با توجه به تحولات منطقه ای و جهان روابط ایران با کشورهای همسایه و روسیه در سال جدید چگونه خواهد بود؟

احتمال تنش با قفقاز جنوبی

«ریچارد کوزلاریچ» مدیر اندیشکده علوم و سیاست گذاری انرژی در دانشگاه جرج میسون، مدیر موقت برنامه سیاست عملیات صلح (POPP) و سفیر پیشین آمریکا در جمهوری آذربایجان در این ارتباط گفت: تحریم ها و تحولات منطقه ای و جهانی تاثیر زیادی بر روابط بین ایران و همسایگان آن داشته و خواهد داشت. تحریم ها منجر به کاهش تبادل اقتصادی، سیاسی و نظامی میان ایران با کشورهای همسایه آن شده است.

فاطمه محمدی پور

با وجود تداوم تحریم های غرب، کارشناسان بین المللی پیش بینی می کنند که در سال جدید، روابط ایران با همسایگان تحت تاثیر دو عامل اصلی، یعنی تحریم ها و تحولات منطقه ای، قرار خواهد گرفت و تهران احتمالاً توجه ویژه ای به تقویت پیوندهای خود با روسیه معطوف خواهد کرد، در حالی که چشم انداز روابط با سایر همسایگان متفاوت خواهد بود.

به گزارش عصر اقتصاد روابط اقتصادی ایران با کشورهای همسایه شمالی، شمال غربی و شمال شرقی همواره نقش اساسی در ساختار اقتصادی کشور ایفا کرده است. این روابط نه تنها مزایای اقتصادی فراوانی به همراه دارند، بلکه در تقویت امنیت ملی و تقویت جایگاه ایران در منطقه نیز تاثیرگذار خواهند بود.

کشورهای همسایه به دلیل موقعیت جغرافیایی خاص خود و منابع طبیعی متنوع، فرصت های زیادی برای همکاری با ایران فراهم می آورند.

با این حال، عواملی چون تحولات بین المللی و منطقه ای، تحریم های اقتصادی، نوسانات نرخ ارز و برخی چالش های دیگر مانع از بهره برداری کامل از ظرفیت های موجود در این روابط شده است.

به رغم اعمال تحریم های غرب علیه ایران، از ابتدای سال تا پایان دی ماه، ۹۳ میلیون و ۵۶۶ هزار و ۴۶۲ تن کالای غیرنفتی به ارزش ۵۹ میلیارد و ۶۵۶ میلیون و ۷۰۷ هزار و ۹۹۵ دلار، بین ایران و ۱۵ کشور همسایه تبادل شد که این میزان ۵۹.۲

تحلیلگران معتقدند در سال جدید، روابط ایران با همسایگان جنوبی قفقاز و ترکیه ممکن است پرتنش شود، اما در مقابل، تعاملات با روسیه به سطح بالاتری ارتقا یابد

ایران را به روسیه و چین و هر کشوری که روابط پرتنش با آمریکا دارند بسیار نزدیکتر می‌کند. اگر ایران به دنبال این فرصت‌ها است، می‌تواند از این موقعیت استفاده کند.

وی افزود: رفع تحریم‌ها علیه ایران می‌تواند روابط اقتصادی و سیاسی آن با کشورهای همسایه را افزایش دهد. با توجه به فضای جدیدی که دولت ترامپ باز نموده می‌توان به این مهم امیدوار بود.

جمع بندی

آنچه از تحلیل کارشناسان و آمارهای موجود برداشت می‌شود، این است که سال جدید برای ایران نقشی تعیین‌کننده در روابط منطقه‌ای خواهد داشت. در مواجهه با فشارهای تحریم‌های اقتصادی و تحولات جهانی، تهران بیش از پیش به سمت تقویت تعاملات استراتژیک با کشورهای قدرتمندی همچون روسیه و چین حرکت می‌کند. این نزدیکی نه تنها پاسخی به سیاست‌های خصمانه غرب است، بلکه در تلاش برای حفظ جایگاه ایران در عرصه منطقه‌ای صورت می‌گیرد.

با این حال، چالش‌های روابط ایران با برخی از همسایگان به خصوص در قفقاز جنوبی و ترکیه، ممکن است سال جاری را برای دیپلماسی ایران پیچیده‌تر کند. در کنار فرصت‌ها برای بهبود روابط با عربستان سعودی، تنش‌های فزاینده با اسرائیل احتمالاً فضای منطقه‌ای را همچنان رقابتی و پیچیده خواهد کرد. مسیر پیش رو نیازمند دیپلماسی فعال ایرانی است که بتواند میان کاهش تنش‌ها و گسترش تعاملات اقتصادی و سیاسی با کشورهای همسایه تعادلی پایدار ایجاد کند.

وی افزود: نحوه تعامل روسیه با آمریکا بر نحوه تعامل ایران با همسایگان و روسیه در سال جدید قطعاً تاثیر گذار خواهد بود و به نظر می‌رسد روابط تهران با همسایگان قفقاز جنوبی و ترکیه با افزایش تنش مواجه شود. در عین حال تهران توجه بیشتری به تقویت روابط خود با روسیه داشته باشد.

روابط نزدیک تر با روسیه

«جفری کارلینر» استاد دانشگاه بوستون ایالات متحده آمریکا نیز گفت: روابط ایران با روسیه در سال جدید نزدیک خواهد بود. روسیه از حمایت ایران در طول جنگ با اوکراین قدردانی می‌کند، اما روسیه نمی‌تواند کمک زیادی به ایران در اختلافاتش با آمریکا و اسرائیل کند. روابط ایران با سوریه از زمان سقوط اسد بسیار بدتر شده و دولت جدید سوریه دیگر به ایران اجازه نمی‌دهد برای متحد خود حزب الله لبنان سلاح ارسال کند.

وی افزود: روابط ایران با عربستان سعودی در سال گذشته بهبود یافت و اگر دو کشور توافق کنند برای قدرت و نفوذ در منطقه با یکدیگر رقابت نکنند، می‌تواند این روابط بیشتر بهبود یابد. همچنین در سطح منطقه روابط ایران با اسرائیل در سال جدید بسیار پرتنش و شاید حتی خشونت آمیز خواهد بود.

نزدیکی بسیار به چین و روسیه

«رابرت شاپیرو» استاد دانشگاه کلمبیا آمریکا و نویسنده کتاب‌های «پنجاه سال روند در اولویت‌های سیاست آمریکایی‌ها» در ارتباط با چگونگی رابطه ایران با همسایگان خود در سال جدید گفت: تحولات منطقه‌ای و جهانی

کارشناسان تاکید دارند که تحریم‌های اقتصادی همچنان بزرگترین مانع در مسیر توسعه روابط تجاری ایران با کشورهای همسایه به شمار می‌رود و پتانسیل‌های همکاری را محدود می‌کند

در حالی که روابط ایران و عربستان سعودی رو به بهبود است، پیش‌بینی می‌شود تنش با اسرائیل افزایش یابد و فضای منطقه‌ای همچنان عرصه رقابت و همکاری متضاد باشد

در گفت و گوی اختصاصی با عصر اقتصاد مطرح شد:

حفاری ۱۳۰ هزار متری؛ رکورد جدید در اکتشافات معدنی ایران

معادن زغال سنگ و شورابه‌ها به عنوان حوزه‌های کلیدی در نظر گرفته شده است. به همین دلیل، فعالیت‌های ما در این بخش‌ها افزایش پیدا کرده و در سایر حوزه‌ها، ترجیح داده‌ایم که پروژه‌های قبلی را از طریق واگذاری به راهبران ادامه دهیم تا تمرکز بیشتری بر اهداف اصلی خود داشته باشیم.

دستیابی به اهداف اکتشافی در سال جاری

معاون اکتشاف و بهره برداری ایمپاسکو در رابطه با اهداف اکتشافی اذعان کرد: برنامه‌ریزی ما برای سال ۱۴۰۳، اخذ ۳۵ پروانه اکتشاف بود که تاکنون موفق شده‌ایم ۳۲ مورد از آن را دریافت کنیم. این نشان‌دهنده عملکرد موفق ما در حوزه اکتشاف است و امیدواریم در ادامه سال بتوانیم عملیات اجرایی را در این پروانه‌ها با سرعت تمام به انجام برسانیم.

وی ادامه داد: همچنین، در حوزه گواهی کشف، هدف‌گذاری ما برای امسال، دریافت هفت گواهی بود که تاکنون پنج گواهی در بخش‌های آهن، سنگ آهن و زغال سنگ دریافت شده است. این دستاوردها نشان می‌دهد که علی‌رغم چالش‌های موجود، همچنان به مسیر توسعه اکتشافات ادامه داده‌ایم.

رکوردشکنی در حفاری‌های معدنی

ادیب یکی از برنامه‌های اصلی سال ۱۴۰۳ را حفاری برشمرد و در ادامه عنوان کرد: برنامه اصلی سال ۱۴۰۳ انجام ۱۲۲ هزار متر حفاری بود که خوشبختانه فراتر از این هدف با انجام ۱۳۰ هزار متر حفاری محقق شد. این میزان حفاری، در میان بالاترین رکوردهای ثبت‌شده در شرکت قرار دارد و نشان‌دهنده تلاش مستمر همکاران ما در این بخش است. وی افزود: برای اجرای این میزان حفاری، بودجه‌ای در حدود یک همت در نظر گرفته شده بود. با وجود افزایش نرخ ارز، خوشبختانه به دلیل انعقاد قراردادهای مربوطه در نیمه نخست سال، افزایش هزینه‌چندانی نداشتیم و توانستیم پروژه‌های خود را در چارچوب بودجه برنامه‌ریزی شده اجرا کنیم.

چالش‌های زیرساختی و مشکلات اکتشاف

معاون اکتشاف و بهره برداری شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران از چالش‌های زیرساختی و مشکلات اکتشاف سخن گفت و در ادامه بیان کرد: یکی از چالش‌های اساسی ما در حوزه اکتشاف، محدودیت ظرفیت آزمایشگاهی کشور است. با افزایش فعالیت‌های معدنی، آزمایشگاه‌های موجود قادر به پاسخگویی به حجم بالای آنالیزهای موردنیاز نیستند. این موضوع، باعث افزایش زمان و هزینه تحلیل نمونه‌های معدنی شده است.

وی افزود: یکی دیگر از مشکلات مهم، کمبود نیروی انسانی متخصص در حوزه مشاوره اکتشافی است. متأسفانه، مهاجرت نخبگان و متخصصان این حوزه باعث شده که بازار مشاوره معدنی با کمبود نیرو مواجه شود و هزینه‌های خدمات مشاوره‌ای افزایش پیدا کند.

در سالی که چالش‌های اقتصادی و تحریم‌های ظالمانه، توسعه فعالیت‌های معدنی را با دشواری‌های زیادی روبه‌رو کرد، شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران (ایمپاسکو) موفق شد با ثبت ۱۳۰ هزار متر حفاری، به یکی از بزرگ‌ترین اهداف اکتشافی خود دست یابد. این دستاورد که در سایه برنامه‌ریزی دقیق و تخصیص بودجه‌ای نزدیک به یک همت محقق شده، گام مهمی در افزایش ذخایر معدنی کشور و تأمین مواد اولیه صنایع استراتژیک محسوب می‌شود. اما این مسیر بدون چالش نبوده است؛ از کمبود تجهیزات حفاری گرفته تا مشکلات مربوط به آزمایشگاه‌های معدنی، موانعی هستند که همچنان توسعه این بخش را تهدید می‌کنند.

در ادامه مصاحبه اختصاصی عصر اقتصاد با شهرام ادیب معاون اکتشاف و بهره برداری شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران را می‌خوانید:

تدوین استراتژی‌های اکتشافی در یک دهه گذشته

معاون اکتشاف و بهره برداری شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران در خصوص استراتژی‌های اکتشافی این شرکت گفت: شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران، از حدود ۱۲ سال پیش، با بهره‌گیری از مطالعات مشاوران داخلی و بین‌المللی، اقدام به بررسی بازارهای جهانی و داخلی کرد تا بتواند راهبردهای اکتشافی خود را با دقت بیشتری تدوین کند. این مطالعات به ما نشان داد که برای افزایش بهره‌وری و دستیابی به حداکثر ظرفیت‌های معدنی کشور، لازم است اولویت‌های اکتشاف مشخص و روی حوزه‌های کلیدی تمرکز شود.

وی افزود: نتایج این بررسی‌ها منجر به تدوین خط‌مشی جدیدی شد که بر اساس آن، تمرکز اصلی ما بر اکتشاف مواد معدنی فلزی، به‌ویژه مس، طلا و آهن قرار گرفت. این سه عنصر، به دلیل اهمیت بالایی که در صنایع داخلی و بازارهای صادراتی دارند، در اولویت راهبردی ما قرار دارند.

وی خاطر نشان کرد: در بخش مواد معدنی غیرفلزی نیز، اکتشاف و بهره‌برداری از

اقتصادی بر تولیدکنندگان کاهش یابد.

وی افزود: نوسانات ارزی نیز یکی از مهم‌ترین مشکلاتی بود که تولیدکنندگان معدنی را تحت تاثیر قرار داد اما امیدواریم که با ایجاد ثبات در این حوزه، شرایط برای فعالیت‌های معدنی بهبود پیدا کند.

حرکت به سمت فناوری‌های نوین

معاون بهره برداری ایمپاسکو خاطر نشان کرد: شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران، در حال حرکت به سمت بهره‌گیری از فناوری‌های نوین همچون هوش مصنوعی در فرآیندهای اکتشافی است. شرکت همچنین در حال بررسی استفاده از حفاری‌های جهت‌دار (Directional Drilling) است که می‌تواند هزینه‌ها را کاهش داده و سرعت حفاری را افزایش دهد.

وی تصریح کرد: در مقایسه با کشورهای منطقه، وضعیت اکتشافات عمیق در ایران چندان مطلوب نیست. میانگین عمق حفاری در ایران حدود پنج متر است، در حالی که این عدد در ترکیه به ۲۰۰ متر می‌رسد. هدف این است که در سال‌های آینده حفاری‌های عمیق را گسترش دهیم و بهبود چشمگیری در این زمینه ایجاد کنیم.

تمرکز بر توسعه مناطق کمتر برخوردار

ادیب تأکید کرد: برنامه‌ریزی ما در سال‌های آینده، توسعه فعالیت‌های معدنی در استان‌های کمتر برخوردار، به‌ویژه سیستان و بلوچستان و خراسان جنوبی است. امیدواریم که این استان‌ها بتوانند به قطب‌های معدنی کشور تبدیل شوند و سهم بیشتری از توسعه اقتصادی داشته باشند.

وی در پایان گفت: با همکاری بیشتر میان دولت و بخش خصوصی، می‌توانیم به توسعه پایدار صنعت معدن کمک کرده و اشتغال‌زایی گسترده‌تری را رقم بزنیم.

تمرکز بر استان‌های غنی معدنی

ادیب عمده فعالیت‌های اکتشافی و حفاری را در ۱۰ استان کشور برشمرد و ادامه داد: فعالیت عمده ما در ۱۰ استان کشور از جمله سیستان و بلوچستان، خراسان جنوبی، یزد، اصفهان، زنجان و کرمان متمرکز شده است.

این استان‌ها دارای ظرفیت‌های بالایی در حوزه معادن هستند و ما امیدواریم که با توسعه فعالیت‌های معدنی در این مناطق، به رشد اقتصادی و اشتغال‌زایی آن‌ها کمک کنیم.

وی افزود: با این حال، بیش از ۸۰ درصد هزینه‌های اکتشاف مربوط به حفاری است و این بخش به شدت وابسته به واردات تجهیزات از کشورهای خارجی است. تحریم‌های اقتصادی باعث شده که تامین تجهیزات مورد نیاز با مشکلاتی مواجه شود و امیدواریم که با توسعه تولید داخلی، این چالش برطرف شود.

دستاوردهای بخش بهره‌برداری و تولید

ادیب در ادامه این مصاحبه خاطر نشان کرد: در حوزه بهره‌برداری، سال ۱۴۰۳ یکی از موفق‌ترین سال‌های ما بود. با وجود چالش‌هایی مانند ناترازی انرژی، خوشبختانه توانستیم تولیدات خود را مطابق با برنامه پیش ببریم.

وی تصریح کرد: در حوزه تولید طلا، توانستیم ۲۸۰ کیلوگرم شمش طلا را از معدن موته استخراج کنیم. همچنین، تولید سنگ آهن که ۴۸ میلیون تن هدف‌گذاری شده بود، به ۵۰ میلیون تن رسید که این موفقیت، نتیجه تلاش مستمر همکاران ما در شرایط دشوار اقتصادی است.

مشکلات حقوق دولتی و نوسانات ارزی

همچنین ادیب یکی از مسائل مهم در حوزه معدن، موضوع حقوق دولتی دانست و افزود: انتظار ما این است که با تعامل بیشتر میان دولت و بخش خصوصی، فشار

صنعت فولاد در سالی که گذشت؛ حرکت دست به عصای صنعت فولاد در بحران

● زینب غضنفری

ایران دهمین تولیدکننده بزرگ فولاد در جهان به شمار می‌رود و این عنوان و رتبه را چند سالی است که حفظ کرده است. به همین جهت است که این صنعت در اقتصاد کشور نقش مهمی را ایفا می‌کند و در رشد و توسعه کشور روی آن حساب ویژه‌ای باز کرده‌اند به خصوص آن که صنعت نفت تحت شدیدترین تحریم‌ها قرار دارد و بخش معدن و صنایع فولادی می‌تواند جایگزین بسیار خوبی برای نفت باشد.

این موضوع و نکته بارها در کلام رهبری شنیده شده و همواره تاکید داشتند که حوزه معدن و صنایع معدنی می‌بایست جایگزین نفت شوند و کشور از تک محصولی بودن رها شود.

این صنعت در ۴۰ سال گذشته رشد و توسعه قابل توجهی داشت و ظرفیت اسمی تولید فولاد از یک میلیون تن به حدود ۴۵ میلیون تن رسید؛ هر چند که به علت چالش‌ها و مشکلاتی که در ادامه بیان خواهد شد ظرفیت عملی آن در حدود ۳۰ میلیون تن است!

نکته مهم و البته می‌توان گفت نقطه قوت صنعت فولاد این است که در سال‌های اخیر با وجود وضع تحریم‌های بین‌المللی، شرایط به گونه‌ای رقم خورده که این صنعت توانسته رشد کند و جایگاه مطلوبی در جهان دست و پا کند. با محدودیت‌های تکنولوژی و اعمال تحریم‌ها در ابتدا بسیاری از پروژه‌ها متوقف شدند اما؛ به سرعت فعالیت این پروژه‌ها از سر گرفته شد و هر ساله شاهد راه‌اندازی پروژه‌های بسیاری در زنجیره فولاد هستیم.

با همه این اوصاف، بزرگترین چالش صنعت فولاد تحریم‌ها است و بازار صادراتی ایران محدودتر شد و درگاه‌های صادراتی به روی تولیدکنندگان ایرانی تنگ‌تر شد. در شرایط تحریم امکان ساخت بازارهای جدید و گسترش بازارها خیلی سخت‌تر می‌شود و اکنون وضعیت به شکلی است که حفظ وضع موجود در اولویت است.

از آنجا که سطح مبادلات مالی این صنعت بالا و وابسته به ارزهای خارجی است باید در مبادلات خود از زیر ساخت‌های مالی و بانکی ارزی مانند فاینانس، یوزانس و گشایش LC استفاده کند که به علت تحریم، این فضای مالی بر روی شرکت‌های ایرانی بسته است و دست به عصاره عرصه بین‌المللی حرکت می‌کنند.

از تحریم‌های خارجی که بگذریم، محدودیت‌ها و ناترازی انرژی در داخل معدن و صنایع فولادی کشور را با چالش جدی مواجه کردند، هر چند که این موارد هم مانع حرکت در مسیر رشد نشد.

چندین سال است که کشور با کمبود انرژی مواجه است و برای جبران کاستی‌ها و جلوگیری از قطع برق عمومی، دولت به سراغ صنایع می‌رود و در تابستان برق و در زمستان گاز صنایع به ویژه صنایع فولادی را قطع می‌کند. این موضوع البته در سالی که گذشت به اوج خود رسید و ناترازی انرژی به حدی بود که قطعی برق خیلی زودتر از سال‌های گذشته شروع شد و سربال قطعی‌ها ادامه دار بود و به فصول دیگر سال نیز کشیده شد.

در واقع، شرکت‌ها و بنگاه‌های تولیدی به محض رهایی از چالش کمبود برق، با معضل قطعی گاز مواجه شدند و کارخانجات تولیدی مجالی برای فعالیت در ظرفیت حداکثری پیدا نکردند.

به همین جهت، در سالی که گذشت صنعت فولاد کشور در ظرفیت بسیار پایینی فعالیت کرد و با چشم‌انداز تولید ۵۵ میلیون تن محصولات فولادی تا سال ۱۴۱۰ فاصله بیشتر شد و کمبود انرژی امکان استفاده و بهره‌برداری کامل از کل پتانسیل صنعت فولاد را از صنعتگران سلب کرده و معادلات آن‌ها را به هم ریخته است.

از دست رفتن تولید و خاموشی‌های مستمر و پیاپی خسارات جبران‌ناپذیری به این صنعت استراتژیک کشور وارد کرد و شرکت‌ها متحمل هزینه‌های بسیار شدند و از سمت دیگر، عایدی آن‌ها مطابق انتظار محقق نشد.

یکی از معضلات اساسی و مهم صنعت فولاد کشور این است که در سالیان گذشته دولت‌ها به منظور توسعه اجتماعی و اقتصادی استان‌ها، طرح‌ها و پروژه‌های بسیاری را به اجرا درآوردند. در واقع، افزایش ظرفیت‌های بی‌موردی ایجاد شد که در نتیجه آن تعادل بازار و زنجیره فولاد بر هم خورد و بر خلاف طرح جامع فولاد که در آن تولید مقدار مشخصی سنگ آهن، کنسنترازه و گندله و آهن اسفنجی مورد نظر بود، افزایش ظرفیت‌های بی‌دلیل بیش از پیش آثار منفی خود را نشان داد و مشکل کمبود مواد اولیه سال به سال حادتر شد.

خود را در عدم تعادل در زنجیره نشان می‌دهد و کمبود خوراک و ماده اولیه یکی از آثار اولیه این موضوع است.

به دستکاری‌های دولت در صنعت، بخش‌نامه‌های ارز نیمایی را نیز باید اضافه کرد که در نتیجه آن، همان‌طور که آمارها نشان می‌دهد صادرات کشور در ۸ ماه ابتدایی امسال کاهش پیدا کرد.

در واقع، عدم توجه به توسعه متوازن زیان‌های هنگفتی را به کشور تحمیل کرده و صرفاً احداث کارخانه جوابگوی اقتصاد کشور نیست و لازم است پیش از آن و همگام با آن زیرساخت‌ها نیز مهیا شود.

شرکت‌ها و تولیدکنندگان فولادی بسیاری در بازار سرمایه کشور حضور دارند که نگاهی به ارزش بازار آن‌ها نشان می‌دهد که مشکلات اقتصادی به خوبی اثرات خود را در تابلوی معاملات بورس نشان داده است.

در حال حاضر، ارزش بازار آهن و فولاد کشور در بورس که شامل ۳۹ نماد معاملاتی می‌شود، در حدود ۹۵۷ هزار میلیارد تومان است.

بازدهی این صنعت در بازه زمانی یک ساله حدود ۶ درصد بود که قابل قبول نیست و همین اعداد و ارقام اندک است که میل به سرمایه‌گذاری در بورس را کاهش داده است.

نسبت پرداخت سود ۵۶ درصدی و جریان نقدی بالا در این صنعت، جذابیت بالایی برای سهامداران جهت خرید سهام این صنعت و البته حضور در مجامع سالیانه ایجاد کرده است.

در نتیجه چالش‌ها و خاموشی‌ها و کاهش تولیدات و صادرات و آن‌چه که پیش‌تر گفته شد، حاشیه سود خالص این صنعت از ۳۸ درصد سال قبل، اکنون به ۲۱ درصد رسیده است.

در سال ۱۴۰۲ بالغ بر ۱۴۲ هزار میلیارد تومان سود خالص در این صنعت ساخته شد و گزارش‌های ۹ ماهه شرکت‌ها نشان می‌دهد که تا پایان آذر ماه سال ۱۴۰۳ نزدیک به ۹۳ هزار میلیارد تومان سود ساخته شده است و بیانگر این است که در همه فصول سال جاری سودآوری صنعت آهن و فولاد کشور نسبت به مدت مشابه سال گذشته افت داشته است.

درآمد سال ۱۴۰۲ بالغ بر ۶۱۵ هزار میلیارد تومان در ۹ ماهه سال جاری ۴۹۰ هزار میلیارد تومان درآمدزایی در این صنعت صورت گرفته است.

بنابراین، آمار و ارقام و وضعیت سهام شرکت‌ها در بازار سرمایه کشور نیز نشان می‌دهد که این صنعت که چشم‌امید اقتصاد در دوران تحریم‌ها است، در وضعیت مطلوبی قرار ندارد و لازم و واجب است که نسبت به سیاست‌های اعمالی تجدید نظر شود و شرایط برای تولید و صادرات تسهیل شود تا با رشد این صنعت بزرگ که اشتغال‌زایی بالایی نیز دارد، نفع همگانی حاصل شود و میزان رفاه اقتصادی و اجتماعی افزایش یابد.

بدین ترتیب، کمبود سنگ آهن هر سال وضعیت بدتری پیدا می‌کند و تامین خوراک برای تولیدکنندگان پایین دست زنجیره به چالش مهمی تبدیل شده است.

به عبارت دیگر، توسعه صنعت فولاد هم‌زمان با توسعه زیربنایی اتفاق نیفتاده است و در موارد گوناگونی از انرژی گرفته تا وضعیت حمل و نقل و حتی خدمات آزمایشگاهی، کمبودهای بسیاری وجود دارد و در این بخش‌ها توسعه چندانی اتفاق نیفتاده است.

در شرایطی که سیاست‌گذاری‌های اشتباه سالیان گذشته در حوزه انرژی و به خصوص برق، ناترازی شدید کنونی را ایجاد کرده، ایجاد و ساخت کارخانه‌های جدید با چه امید و برنامه‌ای صورت می‌گیرد؟ در حالی که توان تامین انرژی کارخانه‌های کنونی وجود ندارد، انرژی ظرفیت‌های جدید چگونه و از چه محلی تامین خواهد شد؟ و از همه مهمتر، بازار مصرف آن کجا خواهد بود؟

با این فرض که مشکل کمبود گاز و برق را با احداث نیروگاه‌های جدید و دست به کار شدن شرکت‌ها به راه‌اندازی نیروگاه‌های خورشیدی بتوان تا اندازه‌های کاهش داد، در بحث حمل و نقل، جاده‌ها و خطوط راه آهن کشور ظرفیت لازم و زیرساخت کافی و مورد نیاز را در اختیار تولیدکنندگان نمی‌گذارد.

در برنامه ششم توسعه سرمایه‌گذاری ۹۰۵ میلیارد دلاری جهت توسعه زیرساخت‌ها و پروژه‌های زیربنایی در نظر گرفته شده بود که در جذب و اجرای آن توفیق چندانی حاصل نشد و این کسری سرمایه‌گذاری باعث شده که در اجرای برنامه هفتم نیز خلل وارد شود.

در شرایطی که عوامل خارجی عرصه را بر صنعت فولاد کشور تنگ کرده است، دولت نیز با وضع قوانین خلق الساعه محدودیت‌ها و مشکلاتی ایجاد می‌کند؛ به عنوان مثال، وضع عوارض صادراتی فرایند صادرات محصولات به کشورهای خارجی را مختل و کار را برای تولیدکنندگان دشوار کرد و مانع صادرات محصولات شد. عوارض سنگین صادرات فولاد که در ابتدای جنگ روسیه و اوکراین و هم‌زمان با افزایش قیمت جهانی فولاد وضع شد، مانع صادرات فولاد کشور شد.

در بیست سال اخیر قطب‌های تولید فولاد در جهان جابجا شده‌اند و بسیاری از کشورهای صادرکننده سطح تولید خود را به دلایل مختلف کاهش داده و نیاز به واردات فولاد دارند. از سوی دیگر، در حال حاضر میزان تقاضا در بازار داخل کمتر از میزان عرضه و تولید است به گونه‌ای که حتی با ظرفیت کاهش یافته ۳۰ میلیون تن در سال، تقریباً نیمی از محصولات فولادی می‌بایست صادر شوند؛ اما در شرایط فعلی و با مشکلات موجود امکان عرضه و حضور در بازارهای خارجی و فروش وجود ندارد.

از سوی دیگر، فعالیت بسیاری از معادن به دلیل افزایش حقوق دولتی محدود شده و با کاهش بازدهی فعالیت معادن، سرمایه‌گذاری در این بخش کمتر از گذشته است که اثر

معاون امور معادن و صنایع معدنی وزارت صمت:

پیگیر میز خدمت در ۱۴۰۴ هستیم

وی با بیان اینکه برخی از پرونده‌ها زمان بسیاری را در انتظار بودند، گفت: در هر استان حدود ۵۰ پرونده با موضوعات مرتبط با معدن و صنایع معدنی مورد بررسی قرار گرفت که در مجموع به طور متوسط ۲۵۰ پرونده در این مدت در میز خدمت رسیدگی شد.

معاون امور معادن و صنایع معدنی وزارت صمت بیان کرد: مشکلات مطرح شده در این میزها با حضور کارشناسان استانی، مدیران کل ذی ربط، اعضای شورای عالی معادن، مورد بررسی قرار گرفت و همانجا هم تعیین تکلیف شدند.

جعفری با اشاره به حضور شورای عالی معادن برای حل مشکلات افزود: این شورا در دو استان حضور یافته و پرونده‌های مربوط به استان مربوطه در همان جلسه مورد بررسی قرار گرفت و تعیین تکلیف شد.

وی در ادامه با اشاره به اینکه لازمه توسعه صنعت گوه‌سنگ آموزش و جذب سرمایه گذار است، گفت: هماهنگی در ارکان خصوصی و دولتی موجب تحقق توسعه خواهد شد و با افزایش پیوستگی در این زنجیره می‌توانیم یکی از اثرگذارترین اقدامات را در زمینه گوه‌سنگ به ثمر برسانیم.

وی در خصوص توسعه فرآوری گوه‌سنگ‌ها نیز گفت: با توجه به اینکه این صنعت، مردم محور است لذا با تسهیل‌گری و تأمین مواد اولیه حتی می‌توان در مناطق روستایی اشتغال‌زایی ایجاد کرد و با برنامه‌ریزی بهتر می‌توان فضاها را به سمت صنعت گوه‌سنگ‌ها و رسیدن به سهم تجارت واقعی در این حوزه سوق داد.

معاون وزیر صمت گفت: بر اساس آمار ۱۰ ماهه ۱۴۰۳ استخراج معادن ۶.۵ درصد رشد (۵۲۲ میلیون تن)، کاتد مس ۲ درصد رشد (۲۴۱ هزار تن) داشته و ۲۵.۲ میلیون تن فولاد خام و ۵۹ میلیون تن سیمان تولید شده است که نشان از تداوم تولیدات علی‌رغم محدودیت‌های پیشروی آن دارد.

تحولات صدور مجوزهای صنعتی و معدنی

جعفری بیان کرد: در ده ماهه نخست سال ۱۴۰۳، تعداد جوازهای تأسیس و پروانه‌های بهره‌برداری صنعتی صادره به ترتیب به ۱۴,۸۵۰ و ۶,۸۳۱ فقره رسیده است. در این دوره ارزش سرمایه‌گذاری در پروانه‌های بهره‌برداری صنعتی به ۵۱۷ هزار میلیارد تومان رسیده که رشد ۴۶.۱ درصدی را نسبت به سال گذشته نشان می‌دهد.

معاون امور معادن و صنایع معدنی وزارت صمت با اشاره به آمار حوزه معدن گفت: ارزش سرمایه‌گذاری در گواهی‌های کشف معادن با رشد ۶۴.۵ درصدی به ۷.۵ هزار میلیارد تومان رسیده است که نشان‌دهنده افزایش تمرکز بر توسعه معادن و اکتشافات جدید در این بخش است.

وجیه‌الله جعفری ضمن تبریک فرارسیدن بهار و تقارن آن با ماه مبارک رمضان، سال جدید را به تمامی هموطنان به ویژه فعالان حوزه معدن و صنایع معدنی تبریک گفت.

وی با بیان اینکه اقدامات انجام شده در وزارت صمت نتیجه کار تیمی تمام ارکان این وزارتخانه است به مهمترین اقدامات انجام شده در بخش معدن و صنایع معدنی اشاره کرد و گفت: احیاء و فعالسازی ۴۳۱ معدن راکد و غیر فعال؛ احیاء ستاد فولاد؛ تأمین پایدار انرژی مورد نیاز بخش ۶۲۰ مگاوات در سال جاری و در مجموعاً ۲۹۰۰ مگاوات پروژه‌های در دست اقدام تجدیدپذیر؛ احیاء دفتر نظارت بر معادن در معاونت معادن و صنایع معدنی؛ تشکیل گروه بازرسی ویژه معادن غالسنگ؛ بازدید از ۱۰۳ معدن زغال سنگ و تهیه ۶۰ گزارش کارشناسی این معادن؛ تولید ۷۲ گزارش اطلاعات پایه زمین‌شناسی؛ اکتشاف بیش از ۳۶۰۰ کیلومتر خطی ژئوفیزیک هوایی و اجرای ۱۲ پروژه زمین‌شناسی دریایی از جمله اهم اقدامات است.

معاون وزیر صمت با اشاره به میز خدمت در امور معادن و صنایع معدنی تصریح کرد: حل و پیگیری مشکلات حوزه معدن و صنایع معدنی چندین استان در قالب میز خدمت به سرانجام رسیده و در سال ۱۴۰۴ نیز این رویکرد ادامه خواهد داشت تا فرآیندهای اجرایی در سطح استانی تسهیل و کشور در مسیر اعتلا قرار گیرد.

جعفری تصریح کرد: همدان، خراسان رضوی، تبریز، یزد، کرمان، پنج استانی هستند که میز خدمت در نیمه دوم سال ۱۴۰۳ در آن استان‌ها برگزار شد.

تفکیک ۱۷ عنصر نادر خاکی از معدن با عیار پایین برای نخستین بار در خاور میانه

با استفاده از عناصر نادر خاکی، می‌توانیم فولادهای آلیاژی خاص تولید کنیم که ارزش افزوده بالایی دارند.

وی این موفقیت را شروع یک مسیر طولانی دانست و تاکید کرد: ما باید با حمایت از جوانان متخصص و استفاده از دانش فنی به دست آمده، شرایط جدیدی را برای سرمایه‌گذاری در بخش صنعت و معدن فراهم کنیم. امیدوارم در آینده شاهد قدم‌های بزرگ‌تری در این زمینه باشیم.

مرتضی علی اکبری، مدیرعامل شرکت تجلی توسعه معادن و فلزات ایران- ضمن اشاره به دستیابی ایران به دانش تولید اکسیدهای عناصر نادر خاکی، این موفقیت را با همکاری جوانان نخبه محقق دانسته که ایران را در زمره کشورهای پیشرفته در این حوزه قرار داده است.

وی افزود: ما مفتخر به این هستیم که در کشورمان، با همت جوانان با استعداد، توانستیم یکی از دانش‌های روز دنیا را در اختیار بگیریم؛ این دانش، مربوط به تولید اکسیدهای عناصر نادر خاکی است که یکی از دغدغه‌های اصلی کشورهای پیشرفته به شمار می‌رود. در حال حاضر، ایران نه تنها معادن این عناصر را در اختیار دارد، بلکه به دانش فرآوری و استحصال آن نیز دست یافته است. ضمن اینکه بررسی‌ها نشان می‌دهد که حتی در باطله‌های سنگ آهن نیز مواد معدنی با ارزشی وجود دارد که آماده بهره‌برداری از آن‌ها هستیم.

این فعال معدنی کشور، ضمن اشاره به مراحل پیشرفت این پروژه، تشریح کرد: در ابتدا دو معدن در استان یزد را در اختیار گرفتیم و پس از اکتشاف تکمیلی، نمونه‌های آزمایشگاهی کنسانتره منازیت را تولید کردیم. سپس برای مدیریت ریسک، اقدام به تولید آزمایشگاهی نمک‌ها و اکسیدهای عناصر نادر خاکی کردیم و در نهایت، موفق به تولید اکسیدهایی با عیار بیش از ۹۹ درصد شدیم.

با برنامه‌ریزی‌های انجام شده و حمایت‌های شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات، به زودی کارخانه تولید انبوه این محصولات راه‌اندازی خواهد شد که بر اساس آن، نه تنها نیاز داخلی را تأمین می‌کنیم، بلکه بخش عمده‌ای از تولیدات به صادرات اختصاص خواهد یافت.

وی در مورد قیمت جهانی این عناصر، گفت: میانگین قیمت جهانی اکسیدهای تولیدی ما حدود ۱۶ هزار دلار به ازای هر تن است. برخی از این عناصر مانند اکسید لوتتیم با قیمت ۷۲۸ هزار دلار به ازای هر تن، جزو گران‌ترین‌ها محسوب می‌شوند.

شرکت توسعه معادن و فلزات توانسته برای نخستین بار در خاور میانه به دانش تولید اکسیدهای عناصر نادر خاکی دست یابد؛ موفقیتی که می‌تواند گامی بلند در جهت خودکفایی و صادرات محصولات با ارزش افزوده بالا در صنعت معدنی کشور محسوب شود.

به گزارش عصر اقتصاد، اردشیر سعدمحمدی مدیرعامل شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات در نشست خبری که اخیراً برگزار شد از دستیابی یکی از شرکت‌های توسعه معادن و فلزات به تکنولوژی فرآوری عناصر نادر خاکی برای اولین بار در خاور میانه ضمن اشاره به دستاوردهای اخیر در حوزه عناصر نادر خاکی تصریح کرد: اینکه توانستیم از یک معدن با عیار پایین، کار اقتصادی انجام دهیم و ۱۷ عنصر نادر خاکی را تفکیک کنیم، بسیار حائز اهمیت است و می‌تواند تحول بزرگی در صنایع هایتک کشور ایجاد کند.

وی به منظور تشریح دستاوردهای حاصله در حوزه عناصر نادر خاکی، تاکید کرد: اهمیت این موضوع بر کسی پوشیده نیست، در دنیا سرمایه‌گذاری در صنایع هایتک از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. چراکه ارزش افزوده این صنایع قابل مقایسه با صنایع معمولی نیست؛ برای توسعه صنایع هایتک، نیاز به مواد اولیه خاصی داریم که یکی از مهم‌ترین آن‌ها عناصر نادر خاکی است. این عناصر کاربردهای گسترده‌ای در صنایع پیشرفته دارند و می‌توانند فرصت‌های سرمایه‌گذاری با ارزش افزوده بالا را در کشور ایجاد کنند.

مدیرعامل شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات افزود: خوشبختانه در کشور ما ذخایر خوبی از عناصر نادر خاکی وجود دارد. به عنوان مثال، در دو معدن حدود ۱۲۵ میلیون تن ذخیره شناسایی شده است که در حال حاضر بر روی آن‌ها کار می‌شود. در پروژه پایلوت، روزانه ۶۰ تن خاک ورودی پردازش می‌شود و محصولات جداسازی شده در معرض دید قرار گرفته‌اند. این موفقیت حاصل همکاری نزدیک بین صنعت و دانشگاه است. ما در مرحله پایلوت به دانش فنی لازم دست یافته‌ایم و در حال حاضر در حال برنامه‌ریزی برای سرمایه‌گذاری و تولید صنعتی هستیم.

سعدمحمدی ضمن اشاره به کاربردهای گسترده عناصر نادر خاکی در صنایع پیشرفته، از جمله هواپیماسازی، باتری‌های نوین و فولادهای آلیاژی خاص، گفت: این دستاورد می‌تواند زمینه‌ساز توسعه صنایع هایتک در کشور باشد. ما در حال حاضر ظرفیت تولید فولاد را به ۵۱ میلیون تن رسانده‌ایم و پیش‌بینی می‌شود که در آینده نزدیک این رقم به ۷۵ میلیون تن برسد.

مدیر عامل شرکت فولاد هرمزگان با نگاهی بر روند فعالیت ۱۱ ماهه هر مز مطرح کرد: رشد ۱۲ درصدی در آمد هر مز؛ غلبه بر ناترازی انرژی و افزایش بهره‌وری

درجات بالایی از رشد و تعالی خواهد رساند. معروفخانی با اشاره به اینکه سال ۱۴۰۳ با عنوان «جهش تولید با مشارکت مردم» نامگذاری شده و رهبر معظم انقلاب تاکید ویژه بر این موضوع داشته‌اند، در ادامه تاکید کرد: ما در فولاد هرمزگان ضمن توجه به امر تولید، در دیگر بخش‌ها از جمله حرکت به سمت بومی‌سازی نیز در دستور کار قرار گرفته و طی امسال حدود ۴۰ میلیون دلار صرفه جویی ارزی را رقم زدیم که نشان از توجه این مجموعه فولادی به استفاده از ظرفیت‌های داخلی دارد و ۶ میلیون دلار از این مقدار بومی‌سازی برای اولین بار در فولاد هرمزگان انجام شده است.

وی افزود: امسال ۵ تفاهمنامه با شرکت‌های دانش بنیان به امضا رسید تا زمینه را برای رسیدن به تولید ۱۰ درصدی بومی در فولاد هرمزگان و حمایت از نخبگان و طرح‌های برتر فراهم کند. ضمن اینکه با به کارگیری هیدروژن در واحد احیا مستقیم به جای گاز طبیعی، به نخستین تولیدکننده فولاد سبز در کشور تبدیل شویم.

حفظ بازارهای داخلی و صادراتی

به گفته معروفخانی، طی سالی که گذشت، در کنار مشکلات و چالش‌های ناشی از ناترازی انرژی، تغییرات و افت قیمتی در بازارهای جهانی هم اتفاق افتاد. با این حال، در بازار داخلی و تامین نیاز صنایع پایین دستی شاهد روند روبه رشد و مثبتی در فروش بودیم و توانستیم یکی از برترین عرضه‌کنندگان تختال در بورس کالای ایران باشیم. به این شکل که در ۱۱ ماه امسال، توانستیم ۶۹۴ هزار و ۸۰۸ تن تختال در بازار داخلی به فروش برسانیم و در بازار صادراتی نیز میزان محصول به فروش رفته برابر با ۴۵۳ هزار و ۲۳۵ تن بوده است.

مدیرعامل شرکت فولاد هرمزگان با نگاهی بر روند فعالیت‌های این مجموعه فولادی طی ۱۱ ماهی که از سال ۱۴۰۳ گذشته است اظهار کرد: ناترازی انرژی در سال‌های اخیر مشکلات و چالش‌های فراوانی را برای صنعت فولاد به همراه داشته و طی سال جاری نیز این شرایط همچنان حکمفرما بود و شدت بیشتری به خود گرفت؛ با این حال ما در فولاد هرمزگان تمامی تلاش خود را صرف کردیم تا بالاترین بهره‌وری را داشته باشیم و ضمن تولید محصول، عملکرد قابل قبولی در حوزه فروش بدست آوریم و به رشد درآمدی ۱۲ درصدی رسیدیم. به گزارش روابط عمومی شرکت فولاد هرمزگان، عطاالله معروفخانی، مدیرعامل این مجموعه فولادی با بیان مطلب فوق اظهار کرد: همکاران ما در فولاد هرمزگان سال جاری موفق به ثبت ۲۷ رکورد تولیدی در حوزه‌های مختلف به ثبت رسانده‌اند که با توجه به محدودیت‌های انرژی این رکوردها در دو ماه نخست حاصل شدند.

به گفته وی، تا پایان بهمن ماه امسال تولید تختال به میزان یک میلیون و ۵۶ هزار و ۷۹۰ تن ثبت شده است. این در حالی است که اگر با محدودیت‌های انرژی روبرو نمی‌شدیم، می‌توانستیم به رکوردشکنی در تولید تختال و آهن اسفنجی ادامه دهیم و حتی نیم‌نگاهی هم به رکوردشکنی در میزان تولید سالیانه داشته باشیم. همچنین تولید آهن اسفنجی در ۱۱ ماه به یک میلیون و ۴۴۸ هزار و ۷۳ تن رسیده است.

همکاری گروهی حرف اول را در فولاد هرمزگان می‌زند

مدیرعامل شرکت فولاد هرمزگان تصریح کرد: همواره همکاری و هماهنگی میان واحدهای مختلف از بخش حمل و نقل و خدمات، پشتیبانی و فنی گرفته تا تولید و واحد بهره‌برداری منجر به بهبود روند فعالیت در شرکت خواهد شد و در نهایت سازمان را به

معدنکاران نمونه استان هرمزگان، لوح سپاس دهمین کنفرانس روابط عمومی و صنعت، تندیس سیمین و عنوان واحد برتر هجدهمین همایش ملی و دوازدهمین جشنواره نظام پیشنهادها، تندیس بلورین بیست و دومین دوره همایش جایزه ملی تعالی سازمانی، لوح سپاس دومین جشنواره ملی جایزه پروفیسور وقار از افتخارات فولاد هرمزگان بوده‌اند.

تداوم اجرای طرح‌های توسعه‌ای

وی با بیان اینکه استان هرمزگان یکی از مناطق پرمیانسپیل برای توسعه صنعت فولاد در کشور به شمار می‌رود و در اسناد بالادستی نیز بر این مهم با تولید ۱۰ میلیون تن فولاد در افاق ۱۴۰۴ تاکید شده در ادامه افزود: ما در فولاد هرمزگان توسعه‌ای را یکی از اهداف و استراتژی‌های اساسی خود در نظر گرفته‌ایم و ۸ طرح توسعه‌ای به ارزش سرمایه‌گذاری ۲ میلیارد و ۳۵۰ میلیون یورو تعریف شده و هر کدام از این طرح‌ها، ما را در رسیدن به این اهداف یاری خواهد رساند.

مدیرعامل فولاد هرمزگان خاطر نشان کرد: طی سال‌های اخیر نشان دادیم که فولاد هرمزگان، مجموعه‌ای پویا و همیشه فعال است و هیچ کدام از موانع و چالش‌های داخلی و بین‌المللی نمی‌تواند مانع پیشرفت این شرکت شوند. از این رو می‌توان امیدوار بود که با اجرای طرح‌های توسعه‌ای علاوه بر افزایش تولید، تولید محصولات ویژه و تکمیل زنجیره ارزش افزوده، به یکی از برندهای برتر صنعت فولاد کشور و دنیا تبدیل شویم.

این میزان فروش در بازارهای داخلی و صادراتی علی‌رغم همه چالش‌ها نشان می‌دهد فولاد هرمزگان بر همه این مشکلات غلبه کرده و توانسته جای پای خود را در بازار مستحکم‌تر کند.

وی افزود: میزان درآمد شرکت فولاد هرمزگان از فروش محصولات برابر با ۲۹۲ هزار و ۵۲۸ میلیارد ریال بوده است که در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته با رشد ۱۲ درصدی همراه شده است.

به مسئولیت‌های اجتماعی توجه ویژه داشتیم

مدیرعامل شرکت فولاد هرمزگان با بیان این مطلب در ادامه تاکید کرد: مجموعه فولاد هرمزگان در کنار تولید و فروش محصولات خود، نگاه ویژه در بحث مسئولیت اجتماعی دارد و طی امسال با مشارکت در حوزه‌های مختلف از جمله ساخت مدرسه ۱۲ کلاس در استان هرمزگان، تجهیز آزمایشگاه هنرستان جوار فولاد هرمزگان، تجهیز آزمایشگاه دانشگاه هرمزگان تحت پوشش قرار دادن ۲۰ هزار یتیم هرمزگانی، مشارکت فولاد هرمزگان در بازسازی ورزشگاه خلیج فارس بندرعباس، کمک به خیریه‌ها و حمایت از صنایع دستی و کودکان سرطانی با برگزاری نمایشگاه‌ها، تامین ۳۳۰ تن ورق فولادی جهت طرح‌های آبرسانی و تامین آب شرب روستاهای استان هرمزگان، کمک به آزادسازی زندانیان جرائم غیر عمد استان، اهدای اکسیژن و نیتروژن به بیمارستان‌ها و دانشگاه‌های استان هرمزگان می‌توان اشاره کرد.

معروفخانی با اشاره به توجه ویژه فولاد هرمزگان به حوزه ورزش، تصریح کرد: در حوزه ورزشی نیز دستاوردهای قابل قبولی حاصل شده است که می‌توان کسب مقام‌های متعدد استانی و کشوری توسط ورزشکاران فولاد هرمزگان مانند نایب قهرمانی تیم فوتبال ساحلی در لیگ برتر، قرار گرفتن تیم بسکتبال بانوان در بین ۴ تیم لیگ برتر، نایب قهرمانی تیم والیبال ساحلی در لیگ برتر کشور، قهرمانی در لیگ برتر ووشو جوانان کشور و... را نام برد.

افتخار آفرینی فولاد هرمزگان

وی در ادامه برخی افتخارات فولاد هرمزگان در سال جاری را نام برد و گفت: کسب تندیس نوزدهمین جشنواره ملی انتشارات روابط عمومی، تندیس چهاردهمین اجلاس سراسری رضایتمندی مشتری، تندیس کارفرمای نمونه در سی و پنجمین جشنواره امتنان از کارگران، تندیس دومین جشنواره ملی حکمت، تندیس همایش تجلیل از صنعتگران و

گفت و گوی عصر اقتصاد با مهدی پازوکی اقتصاددان

حمایت‌های نمایشی؛ سفره مردم خالی، سهم رانت جاری!

ویرانگر، حمایت‌های دولتی همچنان به جای تقویت بخش خصوصی و نجات مردم، سفره‌ای گسترده برای رانت‌خواران بوده است. مهدی پازوکی معتقد است این سیاست‌ها فقط شکاف میان دولت و تولیدکنندگان واقعی را عمیق‌تر کرده است. این اقتصاددان که معتقد است نظام بودجه ریزی کشور به هیچ وجه با شرایط ویژه و بحرانی امروز اقتصاد نمی‌خواند، می‌گوید: ما امروز نیاز به یک اصلاح ساختار بودجه‌ای و تغییر نگرش در بخش هزینه‌ای و کاهش مخارج داریم. مسئولان باید بدانند که به این شکل نمی‌توان مملکت را اداره کرد. متن کامل گفتگوی نوروزی عصر اقتصاد را با مهدی پازوکی اقتصاددان و استاد دانشگاه را در ادامه می‌خوانید:

اقتصاد ایران درگیر چالش‌های متعددی است و فعالان اقتصادی بارها درباره این موضوع صحبت کرده‌اند اما از نظر شما مهم‌ترین گرفتاری حال حاضر بنگاه‌های ایرانی چیست؟

در حال حاضر بنگاه‌های ایرانی دردهای مشترک بسیاری دارند. در معرض انواع ریسک‌های سیستماتیک و غیرسیستماتیک قرار گرفته‌اند، بی‌ثباتی در کشور آزارشان می‌دهد، نااطمینانی و عدم قطعیت چشم‌انداز فعالیتشان را تیره‌وتار کرده، فضای غیر رقابتی و انحصار راه تنفسشان را بسته و نامساعد بودن فضای کسب‌وکار تداوم حیاتشان را به خطر انداخته است.

● **سهیلاروزبان**
در سال ۱۴۰۳، تکانه‌های متعددی به اقتصاد نحیف کشور وارد شده است؛ از حمله اسرائیل به سفارت ایران در سوریه و سقوط هلی‌کوپتر رئیس‌جمهوری سابق و همراهانش تا بازگشت دونالد ترامپ به کاخ سفید و دلار ۹۳ هزار تومانی. در این میان ابهامات در مورد مذاکرات بین ایران و آمریکا هم به نااطمینانی در میان بنگاه‌های اقتصادی دامن زده است.

مهدی پازوکی اقتصاددان که تداوم این وضعیت در بلندمدت و حتی میان مدت امکان‌پذیر نمی‌داند، معتقد است که برای برون رفت از وضعیت فعلی چاره‌ای جز مذاکره و لغو تحریم‌ها برای اقتصاد ایران باقی نمانده است. این همان حرفی است که حتی پزشک‌های هم به آن معتقد است اما تاکید رهبری بر نحوه ارتباط و مذاکره و نوع برخورد ترامپ است. او در گفتگو با عصر اقتصاد با اشاره به اینکه ایران برای دستیابی به رشد اقتصادی به تعامل با بازارهای جهانی و اقتصاد فراملی دارد، می‌گوید: برجامی که آقایان می‌گفتند کاغذ پاره است، کاغذ پاره نیست. روحانی در دو سال اول روی کار بودن خود با همین برجام توانست تورم را یک‌رقمی کند. من به عنوان کسی که اقتصاد خوانده، متوجه می‌شوم که تعامل با آمریکا و جهان به نفع ماست. این استاد دانشگاه، همچنین بر این باور است که در میانه مشکلات اقتصادی و تحریم‌های

حمایت‌های دولت از اقتصاد، بیش از آنکه به نفع تولید و مردم باشد، جیب دلالت و رانت‌خواران را پر کرده است

رشد هزینه‌ای در بودجه سال ۱۴۰۴ نیز مشاهده می‌شود این در حالی است که تحقق درآمدهای نفتی و حتی مالیاتی ما با اما و اگرهای متعددی مواجه است. ما امروز نیاز به یک اصلاح ساختار بودجه‌ای و تغییر نگرش در بخش هزینه‌ای و کاهش مخارج داریم. مسئولان باید بدانند که به این شکل نمی‌توان مملکت را اداره کرد.

به نظر شما در شرایط تحریمی دولت چگونه می‌تواند بنگاه‌های اقتصادی را زیر چتر حمایتی خود قرار دهد تا به نوعی از آسیب‌های ناشی از تحریم‌ها بکاهد؟

به نظر من حمایت دولت از بخش خصوصی واقعی در همان حمایت نکردن است! این همان نکته‌ای است که فعالان اقتصادی هم بارها و بارها بدان اشاره کردند. نگاهی به سیاست‌های حمایتی در طی سال‌های گذشته نشان می‌دهد که این سیاست بیش از اینکه به نفع تولید و حتی جامعه مصرف‌کننده باشد، منافع دلالان و صاحبان رانت را تامین کرده است. متأسفانه بسیاری از حمایت‌های دولت به نوعی بسترساز فساد هستند. برای مثال، دلار ۴۲۰۰ تومانی که به نوعی حمایت از مصرف‌کننده بود، ببینید چه فساد به وجود آورد و چقدر از منابع ارزی کشور را اتلاف کرد؟ منابعی که می‌توانست صرف توسعه زیرساخت‌های اقتصادی کشور شود. همین الان ارزی که با عنوان ارز توافقی یا مبادله‌ای پرداخت می‌شود، چه مسائل و عوارضی را به وجود می‌آورد؟ در این میان چقدر جامعه توانست از این سیاست بهره‌بردار شود؟ مثلاً دیگر اینکه دولت اخیراً برای سکه طلا ۶۵ میلیون تومانی ثبت‌نام می‌کند که حدود ۱۰ میلیون تومان با نرخ بازار تفاوت دارد. این یعنی منابع طلای کشور را به حراج گذاشته‌اند و هرکس که پول و سرمایه دارد از این رانت استفاده می‌کند و سرعده زیادی بی‌کلاه می‌ماند. درباره سوخت همین اتفاق افتاد و در واقع عده زیادی که نیازمند هستند از این رانت‌ها بی‌بهره می‌مانند. بنابراین، این پارانها و رانت‌ها ناعدالتی جدی ایجاد کرده‌اند. با این حساب، بخش بزرگی از سرمایه کشور از بین رفته است و خسارت سنگین به برخی منابع مانند آب یا منابع طبیعی به سختی قابل جبران است.

اما به نظر من مهمترین مشکلی که امروز اقتصاد ما از آن رنج می‌برد تحریم و نداشتن ارتباطات جهانی است.

به نظر شما کدام بخش‌های اقتصاد تحت تاثیر تحریم‌ها بیشترین آسیب را دیده‌اند؟

تحریم‌ها از ابعاد مختلفی به اقتصاد ایران آسیب می‌زند. نخست اینکه دسترسی ایران به منابع مالی بین‌المللی را محدود کرده و به نوعی مانع از جذب سرمایه‌گذاری خارجی می‌شود. بدون سرمایه‌گذاری کافی، رشد اقتصادی و توسعه زیرساخت‌ها به شدت آسیب می‌بیند. کافی است نگاهی به وضعیت کشورهای همسایه ببینیم. این کشورها با تکیه بر همین سرمایه‌گذاری خارجی توسعه پیدا کرده‌اند. این در حالی است که ما در سایه نبود سرمایه‌های خارجی امروز با یک صنعت نفت فرسوده و ناکارآمد مواجه هستیم.

جدای از این تحریم‌ها کاهش صادرات نفت و کالاهای دیگر و افت درآمدهای ارزی را نیز به همراه داشته است. تا همین چند سال پیش ایران دومین تولیدکننده اوپک بود اما حالا این جایگاه را به عراق تقدیم کرده است. البته این احتمال می‌رود که با تشدید تحریم‌ها شرایط بدتر هم شود. ما همگی به خاطر داریم که ترامپ چگونه توانست در دوره‌ای صادرات نفت ایران را به شدت محدود کرده و به حدود ۳۰ هزار بشکه در روز کاهش دهد.

جدای از اینها تحریم‌ها ارتباط مستقیم با رکود اقتصادی و افزایش نرخ بیکاری دارد. بدیهی است که فعالیت‌های اقتصادی وقتی به دلیل تحریم‌ها کاهش می‌یابد، بیکاری بیشتر شده و قدرت خرید مردم کمتر می‌شود. لازم به یادآوری است که رشد اقتصادی ایران در ۴ سال گذشته و از سال ۱۳۹۹ تا ۱۴۰۲ بطور متوسط ۴.۵ درصد بوده که برآورد مرکز پژوهش‌های مجلس در سال ۱۴۰۲، رسیدن این میزان به حدود ۲.۵ درصد است. البته با توجه به نگرانی‌هایی که در حوزه تامین انرژی وجود دارد، سال آینده رشد اقتصادی کشور به مراتب کمتر از این عدد خواهد بود.

در مجموع می‌توان ادعا کرد که تحریم‌ها به صنایع داخلی آسیب می‌زنند و مانع از رشد و نوآوری در این بخش می‌شوند. این وضعیت باعث می‌شود که ایران نتواند به فناوری‌های نوین دسترسی پیدا کند و در نتیجه، رقابت‌پذیری خود را در بازارهای جهانی از دست بدهد. به نظر من غیر از خسارات اقتصادی که تحریم وارد کرده، این مسأله امنیت کشور را هم تحت الشعاع قرار داده است و مدام سایه تنش و جنگ بر فضای اقتصاد و کشور حاکم شده است. این در حالی است که فرض کنیم تحریم نباشد و سرمایه‌گذاران خارجی مثل توتال فرانسه برای توسعه اقتصادی

کشور به ایران بیایند. آن وقت چه کسی جرات دارد مثلاً به میادین نفتی ایران حمله کند؟ در واقع وقتی سرمایه‌گذار فرانسوی است کجا آمریکا یا اسرائیل به راحتی می‌توانستند ایران را با گزینه نظامی روی میز تهدید کنند؟ آن زمان بحث خسارت به فرانسه مطرح می‌شود، نه فقط خسارت به دولت ایران. بنابراین باید گفت که تفوق نگاه سیاسی بر نگاه علمی در اقتصاد کشور جز خسارت و زیان محض نبوده است.

در واقع برجانی که آقایان می‌گفتند کاغذپاره است، کاغذپاره نیست. روحانی در دو سال اول روی کار بودن خود با همین برجام توانست تورم را یک رقمی کند. من به عنوان کسی که اقتصاد خوانده، متوجه می‌شوم که تعامل با آمریکا و جهان به نفع ماست.

با توجه به احتمالاتی که در مورد تشدید تحریم‌ها وجود دارد، به نظر شما دولت خود را تا چه اندازه برای شرایط احتمالی آماده کرده است. آیا سیاست‌گذاری در کشور به خصوص بودجه ریزی مطابق با شرایط ویژه صورت گرفته است؟

چنین آمادگی در نظام بودجه‌ای کشور مشاهده نمی‌شود و در سند دخل و خرج دولتی بی‌انضباطی موج می‌زند. تا دلتان بخواهد مخارج غیرضروری در بودجه است. هزینه‌ها به ویژه هزینه‌های غیرضروری مدام افزایش می‌یابد. برای مثال موسسات تحقیقاتی که تبدیل به دکان شده و حقوق‌های بسیار بالایی می‌دهند که الان هم با هیئت علمی دانشگاه‌های علوم پزشکی هم‌تراز کرده‌اند. قبلاً هم سوال کرده‌ام که بودجه‌هایی از جمله صداسیما یا چنین عملکرد ضعیفی چرا باید هر سال تا این اندازه افزایش یابد. متأسفانه باید بگویم که این روند

شاهین پلاس اتوماتیک؛ گامی بلند به سوی تحول در صنعت خودروی ایران

از طرفی، در قسمت عقب خودرو، چراغ‌های جدید با طراحی هماهنگ و سپر عضلانی‌تر، جلوه‌ای جذاب‌تر از مدل‌های قبلی ایجاد کرده‌اند.

با نگاهی کلی به این خودرو، می‌توان شاهین پلاس را یکی از زیباترین محصولات داخلی دانست که به لحاظ طراحی، با بسیاری از خودروهای هم‌رده جهانی نیز رقابت می‌کند.

کابینی مجهز و لوکس‌تر از همیشه

با ورود به داخل کابین شاهین پلاس، شاهد فضایی خواهید بود که حس یک خودروی مدرن و مجهز را القا می‌کند. استفاده از متریاک با کیفیت‌تر در داشبورد، طراحی جدید کنسول مرکزی، نمایشگر لمسی ۱۰ اینچی، نورپردازی داخلی و روکش‌های چرمی صندلی‌ها، حس راحتی و لوکس بودن را به سرنشینان منتقل می‌کند. فضای داخلی خودرو نیز به طرز هوشمندانه‌ای طراحی شده تا راحتی سرنشینان در سفرهای طولانی تضمین شود. صندلی راننده با قابلیت تنظیم در ۶ جهت، صندلی سرنشین جلو با ۴ جهت تنظیم، فضای پای مناسب در ردیف عقب و تهویه مطبوع اتوماتیک، همگی از امکاناتی هستند که تجربه‌ای راحت و دلپذیر را برای رانندگان و سرنشینان فراهم می‌آورند.

همچنین، فرمان برقی (EPS) با طراحی D-Cut، امکان تنظیم سیستم صوتی و کروزر کنترل از روی فرمان، سیستم ورود بدون کلید (Keyless Entry) و استارت دکمه‌ای، امکاناتی هستند که در کمتر خودروی داخلی در این بازه قیمتی یافت می‌شوند.

عملکرد فنی و تجربه‌ای بی‌نظیر از رانندگی

بدون شک یکی از مهم‌ترین ویژگی‌های شاهین پلاس اتوماتیک، استفاده از موتور جدید ME1۶ در کنار گیربکس اتوماتیک ۶ سرعته است.

صنعت خودروسازی کشورمان در سال‌های اخیر شاهد پیشرفت‌های قابل توجهی بوده و شرکت‌های داخلی با معرفی محصولات مدرن‌تر، ایمن‌تر و مجهزتر، سعی در جلب رضایت مشتریان داشته‌اند. در این میان، شرکت سایپا با عرضه شاهین پلاس اتوماتیک، نه تنها محصولی جدید را به سبد محصولات خود اضافه کرده، بلکه استانداردهای جدیدی را در بخش خودروهای سدان داخلی تعریف کرده است. شاهین پلاس اتوماتیک نمادی از پیشرفت، ایمنی و فناوری در صنعت خودروی کشور است که با طراحی مدرن، امکانات رفاهی گسترده، گیربکس اتوماتیک ۶ سرعته و استانداردهای ایمنی بالا، می‌تواند یک انتخاب ایده‌آل برای خانواده‌های ایرانی باشد. این خودرو در مقایسه با مدل‌های قبلی، نه تنها از نظر طراحی ارتقا یافته، بلکه در بخش‌های فنی و رفاهی نیز تغییرات اساسی داشته است.

در ادامه، نگاهی دقیق‌تر خواهیم داشت به ویژگی‌های منحصر به فرد شاهین پلاس اتوماتیک که آن را به یکی از بهترین گزینه‌های موجود در بازار خودروهای داخلی تبدیل کرده است.

طراحی مدرن و پویاتر از همیشه

یکی از اولین نکاتی که در برخورد با شاهین پلاس اتوماتیک جلب توجه می‌کند، طراحی مدرن و چشم‌نواز آن است. سایپا در این مدل از جلونچره‌ای جدید با طراحی اسپرت‌تر، چراغ‌های LED با گرافیک جذاب، خطوط دینامیک بدنه و سپرهای بازطراحی شده استفاده کرده است که ظاهری کاملاً ارتقا یافته و مدرن به خودرو داده‌اند. در نمای جانبی، رینگ‌های آلپازی جدید و خطوط کشیده شده روی درها، حس پویایی بیشتری به خودرو بخشیده‌اند.

تجربه‌ای

مفادوت در خودروه‌ای داخلی

شاهین پلاس اتوماتیک در بخش امکانات رفاهی نیز حرف‌های زیادی برای گفتن دارد. برخی از مهم‌ترین ویژگی‌های این خودرو شامل مواردی چون نمایشگر ۱۰ اینچی لمسی با قابلیت اتصال USB، بلوتوث و GPS، دوربین دنده عقب و سنسورهای پارک برای راحتی بیشتر در رانندگی، کروز کنترل و محدودکننده سرعت برای رانندگی راحت‌تر در جاده‌ها، آینه‌های جانبی تاشوی برقی با گرمکن، سانروف برقی برای تجربه‌ای لذت‌بخش‌تر در سفرهای بین‌شهری و سیستم تهویه مطبوع اتوماتیک برای توزیع هوای مطلوب در کابین، است. این امکانات، شاهین پلاس را به یک گزینه جذاب برای خریداران‌ی که به دنبال یک خودروی مجهز، راحت و مدرن هستند، تبدیل کرده است.

انقلابی در بازار خودروه‌ای داخلی

با در نظر گرفتن تمامی ویژگی‌های شاهین پلاس اتوماتیک، می‌توان گفت که سایپا با عرضه‌ی این محصول، استاندارد جدیدی را در میان خودروه‌ای داخلی تعریف کرده است. این خودرو نه تنها در بخش طراحی و زیبایی، بلکه در عملکرد فنی، امکانات رفاهی و ایمنی نیز پیشرفت قابل توجهی داشته است و می‌تواند یکی از بهترین گزینه‌ها برای خریداران داخلی باشد. بدین جهت اگر به دنبال یک سدان اتوماتیک با طراحی مدرن، امکانات رفاهی پیشرفته، ایمنی بالا و عملکردی قابل اعتماد هستید، شاهین پلاس اتوماتیک می‌تواند بهترین انتخاب برای شما باشد.

این خودرو نشان‌دهنده‌ی پیشرفت صنعت خودروی ایران و تعهد سایپا به ارتقای کیفیت محصولات خود است و می‌تواند به یکی از پرفروش‌ترین خودروه‌ای بازار تبدیل شود.

این

موتور ۱.۶ لیتری که حاصل

همکاری با شرکت‌های معتبر جهانی است، ۱۱۱ اسب بخار

قدرت و ۱۵۰ نیوتن متر گشتاور تولید می‌کند که به نسبت مدل قبلی، عملکردی روان‌تر، پرقدرت‌تر و کم‌مصرف‌تر ارائه می‌دهد.

نکته‌ی قابل توجه در مورد شاهین پلاس اتوماتیک، استفاده از گیربکس اتوماتیک ۶ سرعته با فناوری مدرن است که موجب تعویض دنده‌های نرم‌تر، کاهش مصرف سوخت و بهبود شتاب خودرو می‌شود. این گیربکس دارای حالت اسپرت و تیپ‌ترونیک بوده و امکان رانندگی لذت‌بخش‌تری را برای کاربران فراهم می‌آورد. همچنین، سیستم تعلیق بهینه‌شده این خودرو، سواری نرم و پایداری بیشتری را در جاده‌های شهری و بین‌شهری ارائه می‌دهد.

ایمنی مثال‌زدنی برای یک خودروی داخلی

ایمنی همیشه یکی از دغدغه‌های خریداران خودرو بوده و شرکت سایپا در شاهین پلاس اتوماتیک، به این موضوع توجه ویژه‌ای داشته است. این خودرو به سیستم‌های ایمنی پیشرفته‌ای همچون کنترل پایداری الکترونیکی (ESC)، سیستم کنترل کشش (TCS) و ترمز ضد قفل (ABS) با توزیع الکترونیکی نیروی ترمز (EBD) مجهز شده است که همگی موجب افزایش پایداری خودرو در شرایط مختلف جاده‌ای می‌شوند. علاوه بر این، شاهین پلاس دارای سیستم کنترل شروع حرکت در سربالایی (HSA) است که در مسیرهای شیب‌دار، از عقب رفتن خودرو هنگام حرکت جلوگیری می‌کند. وجود ۲ کیسه هوای ایمنی برای راننده و سرنشین جلو نیز موجب ارتقای سطح ایمنی سرنشینان شده است.

مصائب بخش کشاورزی در سالی که گذشت دیمزارهای پوچ!

یاسمن بلوردی

در حالی که سالانه بیش از ۱۳۰ میلیون تن انواع محصولات کشاورزی در کشور تولید می شود و از این طریق امنیت غذایی کشور رقم می خورد اما کشاورزان همواره با انواع مشکلات و چالش ها در مسیر تولید و فروش محصولات خود روبرو هستند و بسیاری معتقدند تصمیمات تصمیم گیران در این بخش اصولاً به جای اینکه مشکلی را رفع کند سنگ اندازی پیش پای تولید و تولیدکنندگان محسوب می شود. در راستای بررسی آنچه در سال ۱۴۰۳ در بخش کشاورزی رقم خورده گفت و گویی با محمد بازرگان عضو اتاق اصناف کشاورزی و رئیس کمیسیون کشاورزی فدراسیون صنایع غذایی ایران انجام داده ایم که در ادامه می خوانید.

۲/۵ میلیون تن گندم وارد و اعلام خودکفایی کردند!

محمد بازرگان رئیس کمیسیون کشاورزی فدراسیون صنایع غذایی ایران در خصوص وضعیت بخش کشاورزی در سال ۱۴۰۳ و مسائلی که پیرامون فعالیت در این بخش رقم خورده گفت: در سال ۱۴۰۲ و در ابتدای سال ۱۴۰۳ در بخش کشاورزی ما چندین مقطع مختلف داشتیم؛ در ابتدای سال شاهد واردات بیش از ۲ و نیم میلیون تن گندم با کد ۱۰۰۱۹۹۲۰ بودیم و کسی هم در این خصوص پاسخگو نبود که وقتی ۲ و نیم میلیون تن گندم معمولی وارد کشور می شود و تبدیل به آرد می شود چگونه بر طبل خودکفایی گندم هم می زنند؟

قیمت گندم باید بازنگری شود

بازرگان افزود: از دیگر مسائل بخش کشاورزی به چالش قیمت محصولات کشاورزی بر می گردد؛ به نحوی که بر فرض در مورد قیمت گندم همه کارشناسان بخش کیلویی ۲۶ هزار تومان

نرخ گذاری کردند اما از سوی شورای قیمت گذاری ۲۰ هزار و ۵۰۰ تومان قیمت گذاری و اعلام شد. در آن زمان قیمت دلار حدود ۶۰ هزار تومان بود الان به بیش از ۹۰ هزار تومان رسیده و کماکان همان قیمت ۲۰ هزار و ۵۰۰ تومان به قوت خود باقی است که نیاز به بازنگری دارد.

وی تاکید کرد: شورای قیمت گذاری باید این قیمت را تغییر دهد و مطالبه ما از نمایندگان مجلس

و کمیسیون کشاورزی این است که در این قضیه ورود کنند و قیمت خرید گندم و ۳۲ قلم محصولاتی که خرید تضمینی می شوند و همگی متأثر از درصد تغییر قیمت گندم هستند را اصلاح کنند. به ویژه اینکه کشاورزان از قیمت خرید تضمینی محصولات کشاورزی بسیار ناراضی هستند و با توجه به هزینه های بالای تولید این نارضایتی امری طبیعی است.

بازرگان افزود: مساله مهم اینجا است که کلیه هزینه های تولید از بذرو کود گرفته تا سموم و ماشین آلات و غیره با ارز آزاد توسط کشاورز پرداخته می شود یعنی تولید بر اساس ارز آزاد صورت می گیرد اما قیمت محصولات کشاورزی بر اساس ریال محاسبه می شود!

تخلف وزارت جهاد در معرفی آمار تولید به جای آمار اصلاح کشت

معاون سیاست گذاری و توسعه اقتصادی مجمع نخبگان ایران خاطر نشان کرد: از دیگر موضوعاتی که در بخش کشاورزی در ۱۴۰۳ بر ما گذشت به برنامه هفتم توسعه مربوط است؛ در برنامه هفتم توسعه و سهم بخش کشاورزی ۹ بند به کشاورزی اختصاص داده شده؛ از جمله اصلاح الگوی کشت. متأسفانه معاونت زراعت وزارت جهاد کشاورزی به جای اینکه بر اساس برنامه هفتم برنامه ای برای اصلاح الگوی کشت داشته باشد، الگوی کشت سنتی یعنی آمار تولید در کشور را به جای آمار اصلاح کشت معرفی می کند که نه حرفه ای است و نه قانونی و به عبارتی تخلف است.

صعود قیمت تراکتور و کود به آسمان، در تقابل با سقوط آزاد ارزش ریالی محصولات کشاورزی، کشاورزان را در سرایشی ورشکستگی قرار داده؛ بیمه اجباری تنها وزن سنگینی بر این کفه ترازوست!

وی ادامه داد: منظور از اصلاح الگوی کشت این است که بر فرض بگوییم از این به بعد در اراضی آبی قرار است رقمی کشت کنیم که به جای ۳ تن برداشت در هکتار ۷ تن در هکتار تولید داشته باشد و یا در دیم رقمی را کشت کنیم که به جای ۸۰۰ تن در هکتار بتوان ۳ تن در هکتار برداشت کرد. با اینکه بر فرض تعیین شود در مناطقی که بحران آب وجود دارد برنامه وسیعی داریم که در آنجا کشاورزی نشود و در عوض وارد حوزه های دیگری مثل صنایع دستی و گردشگری شویم تا به دلیل نبود شرایط کشاورزی روستاییان به شهر مهاجرت نکنند و از طرق دیگر معیشت خود را تامین کنند؛ این اصلاح الگوی کشت محسوب می شود.

جهش تولید در دیمزارها؛ طرحی ناقص همراه با آمارسازی

بازرگان تصریح کرد: از دیگر موضوعات مهمی که در سال ۱۴۰۳ با آن مواجه شدیم بحث جهش تولید در دیمزارها بود بسیار تبلیغ کردن و سازمان تحقیقات آموزش و ترویج (تات) هم جشن گرفتند. نکته قابل تامل اینکه در تلویزیون کلیپی به نام جشن تولید در دیمزارها پخش کردند و اعلام کردند در

دیمزارها ۱۶ میلیون تن محصول کشاورزی تولید کرده ایم سوال اینجا است که با کدام برنامه علمی چنین ارقامی رقم خورده است؟ وقتی ۴ میلیون هکتار دیم در کشور داریم و هر هکتار هم حدود ۸۰۰ تا یک تن انواع محصولات را می شود برداشت کرد چگونه رقم ۱۶ میلیون تن تولید اعلام می شود! صدرصد آمارسازی کرده اند. در واقع جهش تولید در دیمزارها طرح ناقصی است که ستاد اجرایی را هم درگیر آن کرده اند و اصلا این هزینه ها خروجی ندارد. به عبارت دیگر این اقدامات شوآف و شعار است و در عمل چیزی نمی بینیم. وی ادامه داد: از دیگر مسائل بخش کشاورزی در سال ۱۴۰۳ بحث اجبار در بیمه محصولات کشاورزی است؛ وزارت جهاد کشاورزی اعلام کرد و صندوق بیمه به همه مراکز خدمات کشاورزی در دهستان ها اعلام کرد به کشاورزان اطلاع دهند بیمه اجباری است و برای شمارد شده است؛ در حالی که این یک تخلف آشکار است طبق ماده ۶۴ قانون نظام صنفی، فروش هرگونه کالا و خدمات به اجبار خلاف قانون است و متخلف باید ۵ برابر مبلغی که تخلف کرده باید جریمه بپردازد. سوال این است که در کجای قانون آمده است که بیمه را به صورت اجباری انجام دهید؟ به جای اینکه بودجه صندوق بیمه را افزایش دهند و دولت ورود کند از صندوق حمایت کند تا یارانه یا خدماتی به بخش کشاورزی ارائه بدهد اجبار می کند کشاورزی هر هکتار فلان مقدار در پایان سال از محصولی که به سیلومی دهد به عنوان حق بیمه کسر می شود؛ وقتی خود دستگاه های دولتی قانون را رعایت نمی کنند چه انتظاری باید داشت؟

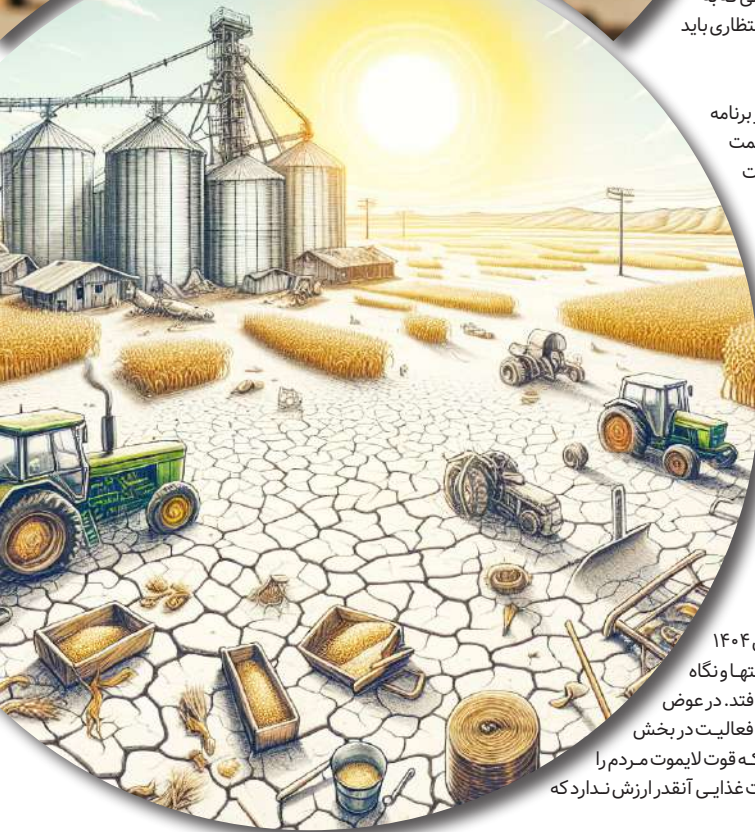
تصمیمات؛ سنگ اندازی پیش پای تولید است

رئیس کمیسیون کشاورزی فدراسیون صنایع غذایی ایران خاطر نشان کرد: الان اعلام شده رشد ۸ درصدی در برنامه هفتم اتفاق بیفتد اما با چنین شرایطی چگونه می تواند رخ دهد؟ وقتی قیمت محصولات کشاورزی در شورای قیمت گذاری عادلانه مصوب نمی شود، وقتی طرح جهش تولید در دیمزارها نامشخص است، وقتی اصلاح الگوی کشت انجام نمی دهند و به جای آن از آمار تولید استفاده می شود و از آن طرف بیمه اجباری بر کشاورزی تحمیل می شود و در کنار همه این ها خسارت سال گذشته را منطقی پرداخت نمی کنید نشان می دهد تمام تصمیماتی که در بخش کشاورزی گرفته می شود به جای اینکه مشکلی را حل کند سنگ اندازی در مسیر تولید و تولید کننده است. وی در خصوص وضعیت ماشین آلات در سال ۱۴۰۳ نیز گفت: از ابتدای سال قیمت تراکتور دوبار افزایش داده شد و در هله اول ۳۳ درصد و در دومین مقطع نیز ۲۰ درصد قیمت تراکتور را افزایش داده شد اما باز هم شاهد هستیم قیمت محصول کشاورزی را منطقی نمی کنند. مساله اینجا است که دولت قیمت کود را نسبت به سال گذشته بیش از ۳۰ درصد افزایش داده اما قیمت گندم نسبت به سال قبلتر ۱۱ درصد افزایش داده شد و این با هم همخوانی ندارد. با این وضعیت در سالی که به نام حمایت از تولید با مشارکت مردم نامگذاری شده چگونه می خواهند ایجاد اعتماد کنند و کشاورزان ترغیب به مشارکت شوند. هر تصمیم که گرفته می شود برخلاف تولید و تولید کننده است.

نگاه معیشتی حاکمیت و دولتها به بخش کشاورزی اشتباه است

بازرگان در خصوص پیش بینی وضعیت کشاورزی در سال ۱۴۰۴ نیز گفت: کشاورزی یک زنجیره است و تا زمانی که نگاه دولتها و نگاه حاکمیت به کشاورزی معیشتی است هیچ اتفاق خاصی نمی افتد. در عوض نگاه به بخش کشاورزی باید یک نگاه اقتصادی باشد یعنی فعالیت در بخش کشاورزی را یک بنگاه اقتصادی ببینیم. این بنگاه اقتصادی که قوت لایموت مردم را تولید می کند و سلامت جامعه را تامین می کند آیا این امنیت غذایی آنقدر ارزش ندارد که تصمیمات صحیح بگیرند؟

وی افزود: در حالی باید منابع مشخصی تبدیل به غذا شود که الان بحران آبی داریم و خاک ها ما مشکل دارد و در کنار آن چیزی که کشاورزی نیاز دارد نهاده ها است که با قیمت ارز آزاد دریافت می کند و قیمت این نهاده ها در برخی موارد حتی تا ۶۰۰ درصد افزایش یافته است. وقتی این نهاده های تولید با چنین قیمت هایی به کشاورز داده می شود یعنی هزینه های تولید افزایش می یابد و از آن طرف با قیمت دستوری کشاورز و تولید را سرکوب می کنند!

واردات ۲.۵ میلیون تن گندم در تناقض آشکار با شعار خودکفایی، زخم عمیقی بر پیکره تولید داخلی زده است؛ کشاورزان با هزینه های سرسام آور تولید دست به گریبانند، اما قیمت گذاری دستوری مرهمی بر این درد نیست!

طرح اصلاح الگوی کشت با وجود ابهام در تعریف دقیق و فقدان آمار شفاف، همچون قایقی بی بادبان در دریای بحران آب و خاک، هدفی جز نجات ظاهری کشاورزی در پرونده عملکردی دولت ندارد!

سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران

عملکرد سال ۱۴۰۳ ایدرو

از رکورد شکنی در اسقاط خودروهایی فرسوده

تا احداث نخستین زیست پالایشگاه کشور

مقدمه

پروژه های سرمایه گذاری، بومی سازی هوش مصنوعی با تاکید بر صنایع و همچنین طرح پرورش صد جوان امروز صد مدیر فردا... داشته است. امید است ایدرو به پشتوانه بیش از نیم قرن نقش آفرینی در توسعه صنعتی کشور، توجه عملیاتی به دانش انباشته نیروی انسانی توانمند، کماکان بتواند در ایفای نقش واقعی خود در اقتصاد کشور، گام های استوار و محکم تری بردارد.

گزارش پیش رو نمایانگر اهم فعالیت های سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران در ۱۱ ماهه سال ۱۴۰۳ است. ایدرو در سال جاری برای تحقق اهداف دولت چهاردهم و راهبردهای وزارت صنعت، معدن و تجارت تمرکز بیشتری بر توسعه صنایع دریا محور، نوسازی و بازسازی صنایع، نوسازی ناوگان و اسقاط خودروهایی فرسوده، تکمیل

طرح تولید انواع بیوایمپلنت

تولید انواع محصولات آکوگرافت (پایه انسانی) قابل استفاده در جراحی

شرکت دانش بافت البرز / سایت های کرمانشاه و تهران

تولید انواع محصولات پایه انسانی مطابق آخرین دانش روز جهان (استخوانی، قلبی- عروقی و تاندون - لیگامان) قابل استفاده در جراحی مغز و اعصاب، ستون فقرات، ارتوپدی، قلبی- عروقی، دندان پزشکی و دیگر جراحی های تعویض بافت.

تولید ۱.۷ میلیون یورو	۳۳.۳ میلیارد تومان
۸۵ نفر	اشتغال زایی

سرمایه گذاری

ظرفیت طرح در هر سایت:

- بیوایمپلنت استخوانی - تاندون - لیگامان - چهار هزار عدد در سال
- بیوایمپلنت قلبی- عروقی - چهار صد عدد در سال
- بیوایمپلنت یک میلیون سی سی - پونز استخوان در سال

دستاوردهای طرح:

- حاصل کردن محصولات فلزی و پلاستیکی با توجه به فعالیت های سازگاری با بدن؛
- حاصل گیری از خروج ارز جهت واردات های مختلف خارجی؛
- کاهش هزینه های درمانی؛
- کاهش طول دوره درمان؛
- حذف عوارض جانبی ناشی از محصولات غیر بیولوژیک؛
- بسیست آلودگی زیست محیطی محصولات انسانی در شرایط بحرانی؛
- صادرات محصولات و ایجاد درآمد ارزی.

طرح احداث زیست پالایشگاه

شرکت گسترش سوخت سبز زاگرس / کرمانشاه / کهگیلویه و بویر احمد

ظرفیت هر طرح:

- تولید ۶۶ میلیون لیتر اتانول سوختی و ۶۶ هزار تن کتچاله تخمیری در سال
- تولید ۳.۵ میلیون لیتر اتانول سوختی و ۳.۵ هزار تن کتچاله تخمیری تاکنون

اشتغال زایی ۲۵۰۰ نفر

سرمایه گذاری ۲۵۰۰ نفر

ویژگی های مهم طرح:

- مصوبه سفر مقام معظم رهبری (مدظله العالی) در سفر کرمانشاه
- اولین زیست پالایشگاه کشور
- قابلیت ایجاد زیست پالایشگاه (در هر استان یک واحد)
- اولین شرکت سهامی عام پروژه (از طریق بازار سرمایه با مشارکت مردمی ۹۰ هزار سهامدار به میزان ۳۶۰۰ میلیارد تومان) برای احداث دو زیست پالایشگاه کرمانشاه و باشت
- بومی سازی ساخت زیست پالایشگاه در کشور
- کمک به کاهش نابرابری بینین و آلودگی هوا

طرح تولید فیلترهای تصفیه آب ممبران

فیلترهای صنعتی تصفیه آب به روش اسمز معکوس

شرکت غشاء گستر دالا هو / ایلام

۱۵ میلیون یورو

۱۸۰ میلیارد تومان

۹۳ درصد

پیشرفت فیزیکی

سرمایه گذاری

محصول:

- تولید فیلتر تصفیه آب اسمز معکوس (RO) جهت شیرین سازی آب شور و آب دریا؛
- تولید فیلترهای صنعتی تصفیه آب شور (SW) و آب دریا (DW) به روش اسمز معکوس (RO) تولید ۵۰ هزار واحد (متر) در سال؛

بیشترین صنایع بهره مند از این محصول: نیروگاه های تولید برق، پالایشگاه و پتروشیمی - صنایع ذوب فلزات - آب منطقه ای جزایر

فاز دوم بازسازی و نوسازی شرکت گسترش صنایع بلوچ

نصب و راه اندازی خط بافندگی توسعه و تکمیل واحد رنگریزی سیستان و بلوچستان

ظرفیت:

- بافتندگی ۱۸ میلیون متر مربع پارچه در سال
- بافت رنگریزی و تکمیل ۷.۴ میلیون متر طول پارچه در سال

اشتغال زایی ۲۵۹ نفر

سرمایه گذاری ۲۶۳ میلیون یورو

۱۵ میلیون یورو

بیشترین صنایع بهره مند از این محصول: صنایع نساجی - صنایع نساجی - صنایع نساجی

۱. پروژه های سرمایه گذاری

سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران بنا به ماهیت ذاتی خود پروژه های متنوعی را در حوزه های مختلف در دست اجرا دارد. چهار طرح ذیل جزو طرح های آماده بهره داری و یا در مراحل پایان عملیات اجرایی هستند.

۳. توسعه صنعت دریایی کشور

ایدرو با توجه به ابلاغ سیاست های کلی اقتصاد دریا محور و اهتمام دولت چهاردهم به این مقوله مهم، در راستای ایفای نقش توسعه ای خود به دنبال استفاده از توان و ظرفیت های موجود برای توسعه صنایع دریایی کشور است.

۲. نوسازی ناوگان و اسقاط خودروهای فرسوده کشور

نوسازی ناوگان حمل و نقل کشور یکی از اهداف اصلی قانون برنامه هفتم توسعه است که سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران متولی اجرای آن است

۴. شناسایی و عارضه یابی واحد های صنعتی جهت نوسازی و بازسازی

نوسازی و بازسازی کشور یکی از مهمترین ماموریت های ایدرو محسوب می شود، نوسازی و بازسازی صنایع علاوه بر افزایش راندمان تولید در کاهش مصرف انرژی و کاهش آلاینده های زیست محیطی نقش موثری ایفا می کند.

۱. معرفی ۶ واحد صنعتی جهت اخذ تسهیلات به بانک عامل

۲. طراحی و ایجاد پلتفرم نوسازی و بازسازی صنایع برای ارزیابی دقیق عملکرد آنها.

نگاهی به بورس در سالی که گذشت غول‌ها در اوج، خرده‌پاها در رنج!

هادی بهرامی

بورس ۱۴۰۳؛ سالی پر از فراز و نشیب برای سهامداران. از غول‌های صادراتی که یکه‌تازی کردند تا صنایع ریالی که نفس‌شان به شماره افتاد. آیا ۱۴۰۴ سال جبران است؟

طی یکسال اخیر، شاخص کل بورس ایران ۳۶ درصد و شاخص هم‌وزن ۱۸ درصد افزایش یافته است؛ در حالی‌که نرخ تورم با توجه به افزایش قیمت‌های خوراکی در ماه بهمن بیشتر از این خواهد بود. همچنین شاخص صندوق‌های طلا ۱۳۰ درصد، تمام سکه ۱۲۸ درصد و بیت‌کوین ۵۸ درصد رشد را تجربه کرده و با توجه به شرایط سخت معیشت و اقتصاد کشور به نظر میرسد بازار بورس در سال ۱۴۰۳ عملکرد مطلوبی را از خود نشان نداد! صندوق‌های درآمد ثابت و اوراق بدون ریسک تا ۳۴ درصد سود سالانه پرداخت می‌کنند که نشان می‌دهد بازار سهام رشد کافی و متناسب با ریسک نداشته است. در این آشفته بازار، برخی از صنایع به دلیل صادرات و دلاری محور بودن توانستند سودآوری و رشد قیمت خوبی را تجربه کنند؛ در مقابل، برخی صنایع ریالی و یا کوچک سال سختی را پشت سر گذاشتند.

۱۴۰۴، سال تبدیل تهدید به فرصت!

واگذاری شرکت ایران خودرو، طرح تجدید ارزیابی دارایی‌ها، حمایت موقت از بازار بورس، افزایش نرخ دلار نیما، گسترش بازار صندوق‌های طلا، بهبود گردش کالا و سودآوری بورس کالا، افزایش تعداد عرضه اولیه‌ها و زیر ذره بین بودن بانک‌های در معرض انحلال را می‌توان اثرگذارترین اخبار بورسی در سال ۱۴۰۳ دانست.

اخباری که تحقق ۱۰۰ درصدی آن‌ها ممکن است بنیاد شرکت‌های بورسی را زیر و رو کند و حتی منجر به رشد قیمت سهام شود؛ به طور مثال، رشد تعداد صندوق‌های طلا به عنوان سلاح بورس برای جذب سرمایه و سودآوری نهادها و همچنین جمع‌آوری نقدینگی، رهایی ایران خودرو از مدیریت نادرست و زیان انباشته، رشد سود خالص شرکت‌های صادراتی به دنبال افزایش نرخ دلار نیما و رسیدگی جدی به بانک‌های زیان‌ده می‌تواند برای بازار سرمایه، مردم و اقتصاد کشور اتفاق مثبتی باشد.

در مقابل قطعی برق و گاز صنایع بخصوص پتروشیمی و فولادی باعث شد تا تولید به طور قابل توجهی کاهش یافته و در نهایت، سود خالص شرکت‌ها به دلیل ناترازی و مدیریت نادرست در بازه میان مدت ثابت بماند. محدودیت دامنه نوسان سهام، عدم انحلال

و حذف پروژه‌های بدون تولید و فروش از فرابورس، گردش نقدینگی ناسالم در بازارها و انباشت دارایی‌های غیرمولد دست به دست هم داده‌اند تا رشد قیمت سهام و سودسازی کل شرکت‌های بورس را متوقف کنند، اما در سال ۱۴۰۴ مدیران باید این مشکلات را حل کنند.

با تجدید ارزیابی دارایی‌ها، سرمایه‌گذاری هر چه بیشتر بر روی دارایی مولد، کنترل نرخ‌های بدون ریسک و اصلاح ساختار بازار می‌توان بورس را در سال‌های آتی تا حد زیادی از گرفتاری خلاص کرد!

آیا شاخص‌سازها قدرتمندتر می‌شوند؟

شاخص هم‌وزن در سال ۱۴۰۳ با اختلاف چشمگیر، کمتر از شاخص کل بورس رشد داشته است که با توجه به شاخص‌سازی‌ها، سهام شرکت‌های کوچک بسیار ضعیف‌تر از قبل شده‌اند و عملکرد مطلوبی نداشته‌اند! دولت طی ۴ ماه با ایجاد فشار خرید توانست سهام شرکت‌های بزرگ با ارزش بازار بیش از ۵۰ همت را رشد داده و شاخص کل را از ۱ میلیون و ۹۷۰ هزار واحد به

سقف تاریخی ۲ میلیون و ۹۵۰ هزار واحد برساند. جالب است بدانید شاخص ۳۰ شرکت بزرگ بازار سرمایه در همین مدت ۶۳ درصد رشد کرده است و در مقایسه با شاخص کل می‌توان چنین برداشت کرد که تقریباً ۹۰ درصد نقدینگی به صنایع بزرگ و شاخص‌ساز تزریق شده است تا شاخص نمایشی بازار را مثبت نشان دهند!

شاخص ۳۰ شرکت بزرگ بازار بورس درگیر مقاومت ۱۸۵ هزار واحد است که احتمال دارد در بازه کوتاه مدت تا حمایت ۱۵۰ هزار واحد ریزش داشته باشد و پس از چند ماه دوباره به سمت اهداف ۱۸۵ و ۲۵۸ هزار واحد صعود کند.

هدف ۲۵۸ هزار واحدی برای این شاخص در دسترس می‌باشد که ۴۸ درصد بازدهی در دل خود دارد و لمس شدن آن میتواند منجر به رشد بیش از ۱۰۰ درصدی قیمت سهام اکثر شرکت‌های شاخص‌ساز شود. پیش‌بینی می‌شود سهام شرکت‌های شاخص‌ساز بتوانند تا اواسط سال ۱۴۰۴ یک رشد دیگر داشته باشند و نقدینگی اضافه را از بازارهای موازی به خود جذب کنند!

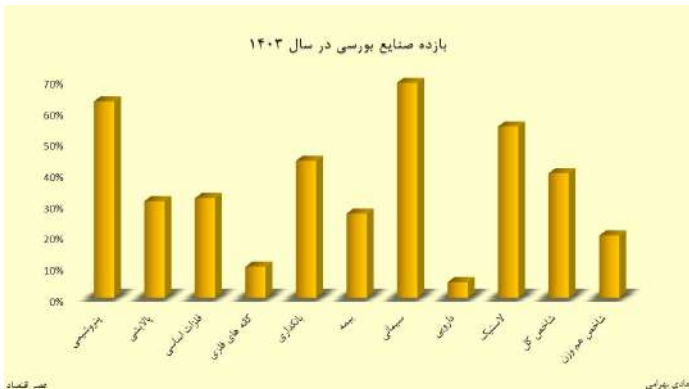
افزایش سود شرکت‌های دلاری در سال آینده

جالب است بدانید ۱۴ درصد از کل ارزش بازار بورس را گروه پتروشیمی با ۴۷ نماد تشکیل می‌دهد که با P/E گذشته نگر ۷/۹ ارزش بازار ۱۲۱۷ همتی دارد و با توجه به حاشیه سود ۲۳ درصدی، عملکرد شرکت‌های تاثیرگذار و پوشش سود ۹ ماهه امسال نسبت به ۱۴۰۲، سود خالص صنعت برای سال ۱۴۰۴ بیش از ۱۴۰ همت با P/E فوروارده ۸/۶ برآورد می‌شود.

صنعت فلزات اساسی نیز، نسبتاً عملکرد خوبی از لحاظ بنیادی در سال ۱۴۰۳ داشته است و می‌تواند برای سال آتی ۲۲۴ همت سود خالص بسازد که P/E را به ۴/۲ می‌رساند. پالایشی‌ها به دلیل شدت تحریم، افت قیمت نفت و مالیات سنگین کمی در سودآوری عقب افتاده‌اند به همین خاطر فروش کل صنعت ۱۱۵۴ همت با حاشیه سود خالص ۱۱ درصد و P/S فوروارده یک پیش‌بینی می‌شود.

**اخبار مهم بورسی ۱۴۰۳
واگذاری ایران خودرو تا افزایش
نرخ دلار نیما، همگی می‌توانند
بنیاد شرکت‌ها را متحول کرده و
فرصت‌های جدیدی خلق کنند**

**صنایع دلاری بورس در سالی که
گذشت، سودآوری خوبی را تجربه
کردند، در حالی که صنایع ریالی و
شرکت‌های کوچک با چالش‌های
متعددی دست و پنجه نرم کردند**

ارزش معاملات / میلیارد	ارزش بازار / همت	تعداد شرکت
پتروشیمی ۳۸۶	پتروشیمی ۱۲۱۷	پتروشیمی ۴۷
فلزات اساسی ۳۰۰	فلزات اساسی ۹۲۳	فلزات اساسی ۲۷
فرآورده های نفتی ۱۵۶	فرآورده های نفتی ۶۵۰	فرآورده های نفتی ۹
کانه های فلزی ۱۷۰	کانه های فلزی ۳۸۱	کانه های فلزی ۱۱
کل بورس ۸۸۰۰	کل بورس ۸۹۱۸	کل بورس ۲۰۴

نام صنعت	سود خالص	P/E ttm	سود Forward	ROE	ROA	P/E forward
پتروشیمی	۱۰۰	۷.۹	۱۳۱	۴۰٪	۳۰٪	۸.۶
فلزات اساسی	۱۴۹	۶.۸	۱۲۴	۴۵٪	۲۴٪	۴.۳
فرآورده های نفتی	۱۲۱	۴.۷	۱۲۳	۵۰٪	۳۳٪	۵.۳
کانه های فلزی	۶۹	۶.۷	۱۰۶	۴۹٪	۲۸٪	۴.۷

صنعت پتروشیمی، تاپ گینر بورس در سال ۱۴۰۳!

شاخص صنعت پتروشیمی ۶۳ درصد، فلزات اساسی ۳۲ درصد، فرآورده های نفتی ۳۱ درصد و کانه های فلزی ۱۰ درصد در سال ۱۴۰۳ رشد داشته است که نشان می دهد سهام شرکت های پتروشیمی یا همان شیمیایی نسبت به کل بورس و ۳۰ شرکت بزرگ، بازده خوبی را به ثبت رسانده اند. لیدر صنعت پتروشیمی، سهام نوری است که ۲۶۴ همت ارزش بازار دارد و در همین مدت ۱۲۵ درصد بازدهی نصیب سرمایه گذاران خود کرده است! پس از پتروشیمی نوری، شدوس ۱۲۵ درصد، شخارک ۱۲۰ درصد، شکرین ۹۰ درصد، شجم ۸۲ درصد و پارس ۵۸ درصد رشد قیمت را در یکسال اخیر، تجربه کرده است. از گروه فرآورده های نفتی نیز، سهام شینا ۲۵ درصد به ارزش بازار ۱۴۲ هزار میلیاردی خود افزود و شیندر ۲۸ درصد رشد قیمت را تجربه کرد که با توجه به نصف شدن سود خالص این دو شرکت در ۹ ماهه ۱۴۰۳ به نظر میرسد عملکرد مطلوبی نداشته اند. در مقابل، شبریز، شرار و شنف تاپ گینر صنعت شدند و بازده متناسب با رشد شاخص ایجاد کردند؛ به طوری که شبریز با رشد ۲۳ درصدی سود خالص ۹ ماهه توانست ۱۱۰ درصد بازده قیمت برای سرمایه گذاران خود ایجاد کند و شرار و شنف هم به ترتیب ۸۵ و ۸۶ درصد رشد قیمت را به ثبت رساندند. در صنعت فلزات اساسی نیز، شاهد عملکرد مطلوب برخی از شرکت ها بودیم که در سال ۱۴۰۳ با وجود مشکلات کاهش تولید ناشی از قطعی برق و گاز، تحریم ها، مالیات سنگین دولت و افزایش بهای تمام شده توانستند بازده خوبی از لحاظ حقوق مالکانه، قیمت سهام و سود خالص داشته باشند. سهام فملی ۷۲ درصد، فسفا ۴۹ درصد، فولاد ۴۴ درصد و فافزا ۵۳ درصد در این یکسال افزایش یافته است. در مقابل، صنعت کانه های فلزی و معادن به غیر از سهام شرکت پویا زرکان آق دره با نماد زر که ۱۱۱ درصد بازدهی داشته است، نقدینگی قابل توجهی را مانند سایر صنایع دلاری به خود جذب نکرده و به همین دلیل رشد مناسبی نداشته است.

برای رهایی بورس از گرفتاری ها، مدیران باید در سال ۱۴۰۴ با تجدید ارزیابی دارایی ها و اصلاح ساختار بازار، به دنبال راهکارهای اساسی باشند

معدنی ها در دسته بندی استخراج کانه های فلزی هم عملکرد نسبتاً ضعیف تری داشتند که بخش عمده آن مربوط به تحریم ها و مشکلات معادن می باشد، اما با توجه به شرایط خاص صنعت و نوسانات نرخ فروش به نظر می آید شرکت های فعال در این صنعت در سال ۱۴۰۴ بتوانند حدود ۱۱۰ همت سود خالص بسازند که P/E forward را به ۴/۷ خواهد رساند و همین موارد ممکن است بر قیمت سهام در سال ۱۴۰۴ تاثیر قابل توجهی بگذارد! شاخص صنعت کانه های فلزی کمی با کلیت بازار سرمایه متفاوت حرکت میکند و همین متفاوت بودن ممکن است سال ۱۴۰۴ را همگام با سودسازی مناسب برای شرکت های معدنی مثبت کند؛ البته ناگفته نماند که این گروه هم شرکت های متنوعی از لحاظ ارزش بازار و فروش دارد و باید در چینش پرتفوی آن را لحاظ کرد.

۱۴۰۴، سال طلایی برای شاخص سازها؟

شاخص گروه های پتروشیمی و فلزات اساسی با کمی اصلاح و پولبک به حمایت استاتیک می توانند در سال ۱۴۰۴ رشد خوبی را تجربه کنند، اما این رشد ممکن است جبران کننده ریسک های تورمی و غیرسیستماتیک نباشند؛ پس بهترین استراتژی در سال آینده می تواند حفظ تعادل بین دارایی های ریسک گریز و سهام شرکت های سودساز و ارزان قیمت باشد. شاخص صنعت کانه های فلزی با شکست مقاومت سنگین ۶۹۵ هزار واحد میتواند تا ۸۵۰ هزار واحد رشد کرده و منجر به رشد بیش از ۱۰ درصدی قیمت سهام شرکت های معدنی شود! با توجه به کنترل عمدی و سیاست های ناعادلانه در صنعت فرآورده های نفتی، پیشنهاد می شود تنها سهام شرکت های کوچک تر و بنیادی را برای سرمایه گذاری در سال ۱۴۰۴ انتخاب کنید؛ زیرا شرکت های بزرگ پتانسیل زیادی ندارند. پیش بینی می شود شاخص گروه فلزات اساسی با یک ریزش ۱۵ درصدی در کوارتر اول ۱۴۰۴ مواجه شده و سپس رشد خود را شروع کنند و ATH های بالاتری به ثبت برسانند.

کم محلی بازار بورس و دولت به صنایع کوچک در ۱۴۰۳

شاخص سازی

با طعم دلار

تولید در چنبره ریال!

● نازنین دارابی

شاخص کل بورس با ۳۶ درصد رشد، پشت دیوار بلند شاخص سازی غول های صادراتی پنهان شد؛ اما صنایع کوچک با درآمدهای ریالی زیر تیغ تحریم و تورم، خون سود می دهند! در میان صنایع کوچک سیمان در ۱۴۰۳ تنها در ریجه امید در میان زخم های عمیق لاستیک، کاشی و دارو بود.

به گزارش عصر اقتصاد همانطور که میدانید بازار بورس ایران در سال ۱۴۰۳ عملکرد چندان مطلوبی نداشت و شاخص هم وزن نصف شاخص کل بورس رشد کرد که همین اختلاف چشمگیر، نشان دهنده شاخص سازی مصنوعی و عملکرد ضعیف شرکت های کوچک میباشد! اکثر شرکت های بورسی ریالی محور هستند و فروش داخلی دارند که تحریم ها باعث میشود نرخ فروش رشد آهسته تر و هزینه تولید افزایش قابل توجهی داشته باشد.

غول های صادراتی بازار سرمایه با حمایت دولت، حقوقی ها و افزایش نرخ های جهانی توانستند درآمد دلاری داشته باشند و از مخمصه نجات پیدا کنند، اما صنایع کوچک و ریالی فقط با کاهش بی رحمانه سود ناخالص دست و پنجه نرم می کنند و نسبت به گذشته بسیار ضعیف تر شدند!

تحریم هایی که از سوی آمریکا علیه ایران وضع شده عواقب زیادی دارد، اما تعدیل نیرو، کاهش سود خالص، ضعیف شدن بازار فروش، ناتوانی در تقسیم سود و مشکلات نقدینگی در اکثر شرکت های کوچک و ریالی بازار بورس مشاهده می شود. افزایش نرخ دلار و تورم شاید در بازه کوتاه مدت بر روی قیمت سهام اثر مثبت بگذارد، اما در بلند مدت فقط به بنیاد شرکت ها آسیب جدی وارد می کند که قطعا سودآوری و بازده سهام به تق و لوق خواهد افتاد! البته دو صنعت غذا و دارو به دلیل اهمیت بالای محصولات تولید شده کمی از فشار تحریم ها دور هستند، اما گروه هایی مثل گردشگری، لاستیک و کاشی زیان بیشتری متحمل می شوند.

آبروداری صنعت سیمان در بین صنایع کوچک!

شاخص کل بورس در این یکسال فقط ۳۶ درصد افزایش یافت که ۱۸ درصد بیشتر از رشد شاخص

هم وزن می باشد که همین اختلاف، عملکرد ضعیف صنایع کوچک را نشان میدهد. شاخص صنعت سیمان ۶۷ درصد، خرده فروشی ۷۰ درصد، لاستیک و حمل و نقل ۵۵ درصد، برق ۴۷ درصد، نرم افزار و بیمه ۳۰ درصد به صورت میانگین بازدهی سالانه داشتند. سه گروه سیمانی، لاستیک و خرده فروشی عملکرد نسبتاً بهتری را از خود نشان دادند و پس از سقوطی که تجربه کردند، کمی افزایش یافته و به سطوح بالاتری رسیدند. صنعت دارو، زراعت، انبوه سازی، محصولات غذایی، قند و شکر عملکرد جالبی نداشتند؛ به طوری که دارویی ها به دلیل مشکلات نقدینگی، انبوه سازی به دلیل رکود املاک و مستغلات و زراعت به دلیل کاهش مصرف گوشت و لبنیات در لغزش هستند!

صنعت سیمان با ۲۱۲ همت ارزش بازار، لیدر صنایع کوچک و ریالی بورس هستند و سپس دارو ۱۷۴ همت، بیمه ۱۴۰ همت و نرم افزار ۱۱۶ همت ارزش بازار دارد که در رتبه های بعدی قرار می گیرند. کوچک ترین گروه معتبر بازار سرمایه، کاشی و سرامیک است که با ۱۳ همت ارزش بازار در حال فعالیت بوده و مانند صنعت قند و شکر با ارزش بازار ۲۱ همت دچار مشکلات فراوان شده

است. هتل و رستوران، محصولات کاغذی و چوب در دسته بندی صنایع نابود شده در اثر تحریم و بی توجهی دولت قرار می گیرند که ریالی به سهام شرکت های فعال در این سه گروه تزریق نشده است و اوضاع خوبی ندارند! جالب است بدانید بیشترین بازده دارایی (ROA) بین صنایع کوچک بورسی، سیمانی ها دارند که به میزان ۴۶ درصد است و چنین برداشتی می شود که سود خالص صنعت نسبت به دارایی ها رشد خوبی را تجربه می کند. صنعت لاستیک و کاشی هم بازده دارایی بالاتری نسبت به رقبا دارد و با ROA به ترتیب، ۲۹ و ۲۳ درصد فعالیت میکنند. در مقابل، صنعت قند و شکر، بیمه ای ها، محصولات کاغذی و برق، اوضاع قابل تعریفی ندارند و بازده دارایی آن ها زیر ۶ درصد است!

به رشد سودآوری سیمانی ها امیدوار باشیم؟

طی ۵ سال اخیر، سود خالص صنعت محصولات غذایی بورس با رشد ۱۲ برابری از ۶۰۰ میلیارد تومان به ۷۴۰۰ میلیارد تومان رسیده است که عملکرد مطلوب بسیاری از لحاظ سودسازی تلقی می شود.

صنعت دارو با سودآوری ۱۶٪ و رشد ۳۰.۵ برابری از سال ۹۸، حتی از تورم هم عقب تر است! نرم افزارهای ها هم با پی برای ۱۱/۶ در باتلاق «مدیریت ناکارآمد» گیر کرده اند

با ROA ۴۶٪ و پیش بینی سود ۳۸ همتی در ۱۴۰۴، سیمان تنها صنعت ریالی ستاره دار است؛ اما ابرهای سهمگین کاهش تقاضا و پتانسیل اصلاح ۳۰٪ قیمت در افق قابل رویت هستند!

۱۱٫۶ واحد خواهد رساند. از طرف دیگر، صنعت زراعت به دلیل مشکلات نقدینگی و افت ارزش ویژه شرکت‌ها نمیتواند سود قابل توجهی بسازد و با توجه به همین موارد، سود خالص صنعت برای ۱۴۰۳ حدود ۵٫۵ همت و برای ۱۴۰۴ پیش از ۶ همت برآورد میشود که همان به رشد آهسته خود ادامه خواهد داد.

پتانسیل رشد سهام دارویی در سال ۱۴۰۴

اگر بخواهیم از دورنما به نمودار شاخص‌ها و اوضاع کلی بازار بورس نگاه کنیم، شاخص ۳ صنعت غذایی، سیمان و نیروگاه‌های برق نسبت به سایر صنایع کوچک و ریلی بازار سرمایه عملکرد بهتری داشتند؛ اما هیچکدام از این صنایع کوچک مانند شرکت‌های داری و شاخص‌ساز حمایت نشدند و عملکرد خوبی در سال ۱۴۰۳ نداشتند که همین مورد منجر به ضعیف‌تر شدن آن‌ها شد. شاخص گروه‌های انبوه‌سازی، زراعت و دارویی که هیچ سودی نداشتند و ۱۴۰۳، بدترین سال این سه گروه بود که نه تنها بازدهی نداشت، بلکه فرصت سرمایه‌گذاری بهتر را هم از سهامداران خرد گرفت! شاخص صنعت سیمان از سال ۱۳۹۹ تا به الان با یک رشد ۲۰ درصد از ۱۴ هزار به ۴۲ هزار واحد رسیده است که نشان‌دهنده وابستگی خاصی به شاخص کل بورس ندارد. سهام شرکت‌های سیمانی در حال حاضر، کمی ریسک قیمت دارند و ممکن است در سال ۱۴۰۴ با یک سقوط بیش از ۳۰ درصد مواجه شوند؛ اما با توجه به وضعیت بنیادی مطلوب و واکنش صنعت به تورم، پیش‌بینی میشود دوباره شاخص گروه رشد کند که در صورت شکست مقاومت سنگین ۴۵ هزار واحد، اهداف ۶۰ هزار واحد و بالاتر در دسترس خواهند بود! امسال تقریباً همه شرکت‌های سیمانی عملکرد خوبی داشتند، اما سیمان اردبیل، صوفیان و هرمزگان تاپ‌گینر صنعت به شمار می‌روند. شاخص صنعت دارو طی یک سال اخیر توانست بازدهی مورد انتظار را محقق سازد، اما با توجه به فراکتال‌ها تاریخی، واکنش قیمت به سطوح کانال تریدینگ رنج و تاثیر مقیاس فاز انباشت به نظر میرسد قیمت سهام شرکت‌های دارویی در سال ۱۴۰۴ یک رشد قابل توجه داشته باشند و با شکست مقاومت سنگین ۲۲۵ هزار واحد بتوانند تا هدف ۳۰۲ هزار واحد در اولین فرصت صعود کنند. الان که شاخص گروه در محدوده ۲۰۰ هزار واحد قرار دارد، توصیه به سرمایه‌گذاری نمیشود و بهتر است صبر کنید تا سقف ۲۲۵ هزار واحد شکسته و یا در کف ۱۸۰ هزار واحد شروع به خرید کنید.

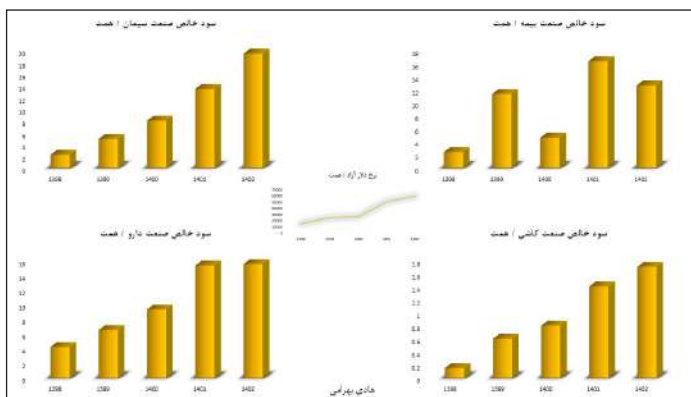
پس از آن، روند سودآوری صنعت کاشی، سیمان و لاستیک با اختلاف چشمگیر، از صنایع کوچک و ریلی دیگر روبه‌رشد است و از بین این ۴ صنعت به نظر میرسد محصولات غذایی و سیمان با توجه به اهمیت تولیدات به رشد سودآوری خود ادامه دهد؛ در سال ۱۴۰۲ غذایی ۷٫۴ همت، کاشی ۱٫۷ همت، سیمان ۶٫۲ همت و لاستیک ۶٫۲ همت به ثبت رسیده است. سود خالص سال ۱۴۰۳ صنعت محصولات غذایی ۵ همت و سیمان ۲۵ همت در حالت بدبینانه برآورد میشود و برای سال ۱۴۰۴ نیز، غذایی بیش از ۱۱ همت و سیمان ۳۸ همت پیش‌بینی میشود که روند رو به رشدی خواهند داشت.

شکست صنعت دارو در مقابل تورم!

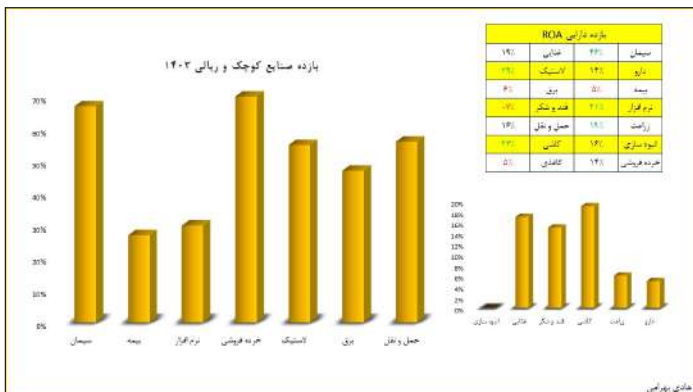
صنعت زراعت، دارو و نرم‌افزار اوضاع بنیادی جالبی ندارند؛ در حالی که با توجه به شرایط اقتصادی کشور و فرصت‌های ایجاد شده برای این ۳ صنعت باید فروش و سود خالص قابل توجهی داشته باشند! وقتی محصولات تولیدی شرکت‌های دارویی اهمیت زیادی دارد، چرا نباید فروش صنعت دارو هر سال بیش از ۵۰ درصد رشد کند؟ شرکت‌های دارویی از سال ۱۳۹۸ تا به الان فقط ۳٫۵ برابر شده است و با حاشیه سود ۱۶ درصد فعالیت می‌کند! آیا بازده مورد انتظار سهامداران از شرکت با توجه به نرخ بیش از ۵۰ درصد تورم، سود ۳۴ درصد کف بازاری و بدون ریسک صندوق‌های درآمد ثابت، رشد بیش از دو برابری قیمت طلا... سالانه ۵۴ درصد است؟ البته اگر تقسیم سود را کمتر کنند و قیمت سهام کاهش یابد که هیچ سودی نصیب سهامداران نمی‌شود!

غول‌های صادراتی با حمایت دولت و حذف دلار نمایی نفس کشیدند؛ اما صنایع ریلی زیر بار نقدینگی، سود تقسیمی قیچی‌شده و هزینه‌های نجومی تولید، تا مرز فروپاشی پیش‌رفته‌اند

عملکرد ضعیف نرم‌افزاری‌ها در ۱۴۰۳

با توجه به رونق گرفتن کسب و کارهای دیجیتال و فضای مجازی، انتظار سودآور شدن صنعت نرم‌افزار را داشتیم که متأسفانه با مدیریت نادرست و فرصت‌سوزی تبدیل به شرکت‌های ضعیف بورس شده‌اند. شرکت‌های نرم‌افزاری در سال ۱۴۰۲ با حاشیه سود ۱۵ درصد توانستند ۴۵ همت فروش داشته باشند که این رقم در ۹ ماهه ۱۴۰۳ به ۴۴ همت رسیده است و با پوشش ۸۸ درصدی سود خالص کل صنعت در ۹ ماهه امسال، ۱۰ همت سود خالص برای ۱۴۰۴ برآورد میشود که P/E فورواردر با کمی کاهش به

داشته است که نشان دهنده عملکرد ضعیف سهام شرکت های بیمه ای می باشد. طی همین مدت شاخص کل بورس ایران ۳۶ درصد، صندوق های طلا ۱۳۰ درصد و بیت کوین ۵۸ درصد بازدهی را به ثبت رساندند که عملکرد نامطلوب صنعت بانک و بخصوص بیمه را نشان می دهد. در کشور تحریمی مانند ایران که بیش از ۴۰ درصد تورم وجود دارد و اوراق درآمد ثابت ۳۵ درصد به فروش میرسد، فقط بازده قیمت سهام است که برای سهامداران نون و آب می شود، اما متأسفانه از آن هم سودی نمی کنند!

بانک و بیمه، مایه آبروریزی بورس در سال ۱۴۰۳

در این چند سال که تحریم ها شدت پیدا کرد و بازار بورس را هم به حال خود رها کردند، شرکت های ریالی از قافله سودسازی عقب ماندند و بازده قیمت سهام نیز، با یک روند کاهشی مواجه شد.

صنعت بانکداری با افزایش نرخ ها و به کمک

رانت و فساد بیش از پیش گرفتار زیان خالص و انباشته شد که نتیجه آن را می توان در وضعیت بحرانی بانک آینده، سرمایه دی، ملل و ایران زمین مشاهده کرد! شرکت های بیمه ای هم به دو دسته تقسیم شدند؛ دسته اول سود خالص داد و دسته دوم با مدیریت نادرست و فروش ضعیف در صنعت به زیان خالص رسید. چرا باید کفایت سرمایه صنعت بانکداری به منفی ۲۱/۳ درصد برسد؟ همانطور که اطلاع دارید این نسبت به صورت استاندارد باید مثبت ۸ درصد باشد، اما به لطف مدیران و بده بستان حقوقی ها اوضاع مالی و خدماتی بانک ها کاملا به هم ریخته است!

شاخص ROA صنعت بانکداری ۳ درصد و بیمه ۵ درصد است که نسبت به سال گذشته تغییری نکرده است، اما قیمت به ارزش دفتری آن ها کاهش زیادی را تجربه کرده است که افزایش ارزش ویژه و کاهش بیش از حد قیمت سهام شرکت ها را نشان می دهد.

سود خالص بانک ها جمعا در ۹ ماهه ۱۴۰۳ به ۱۵۲ همت رسیده است که برای این یکسال ۱۸۳ همت و سال ۱۴۰۴ به مبلغ ۲۲۳ همت با P/E فوری ۲/۲ برآورد می شود. از طرف دیگر، بیمه ای ها در ۹ ماهه امسال، جمعا ۲۲/۵ همت سود خالص ساختند که برای پایان سال ۲۵ همت و سال ۱۴۰۴ بیش از ۳۰ همت پیش بینی می شود و در صورت افزایش ضریب نفوذ بیمه، اهداف بالاتری در دسترس خواهند بود. البته باید خاطر نشان کرد که صنعت بانکداری کاهش P/E فوری برای سال ۱۴۰۴ را به بانک های ملت، تجارت، صادرات، پارسیان، پاسارگاد و اقتصاد نوین مدیون است؛ چرا که سود قابل توجهی می سازند!

تلخ کامی سهامداران بانک و بیمه در سالی که گذشت بانک ها در بحران، بیمه ها در رکود!

هادی بهرامی

صنایع بانک و بیمه در سال ۱۴۰۳ عملکردی ناامیدکننده داشتند. زیان انباشته برخی بانک ها و رکود در شرکت های بیمه ای، تلخ کامی را برای سهامداران رقم زد و رشد پایین تر از تورم، ضعف مدیریتی این صنایع را نمایان کرد.

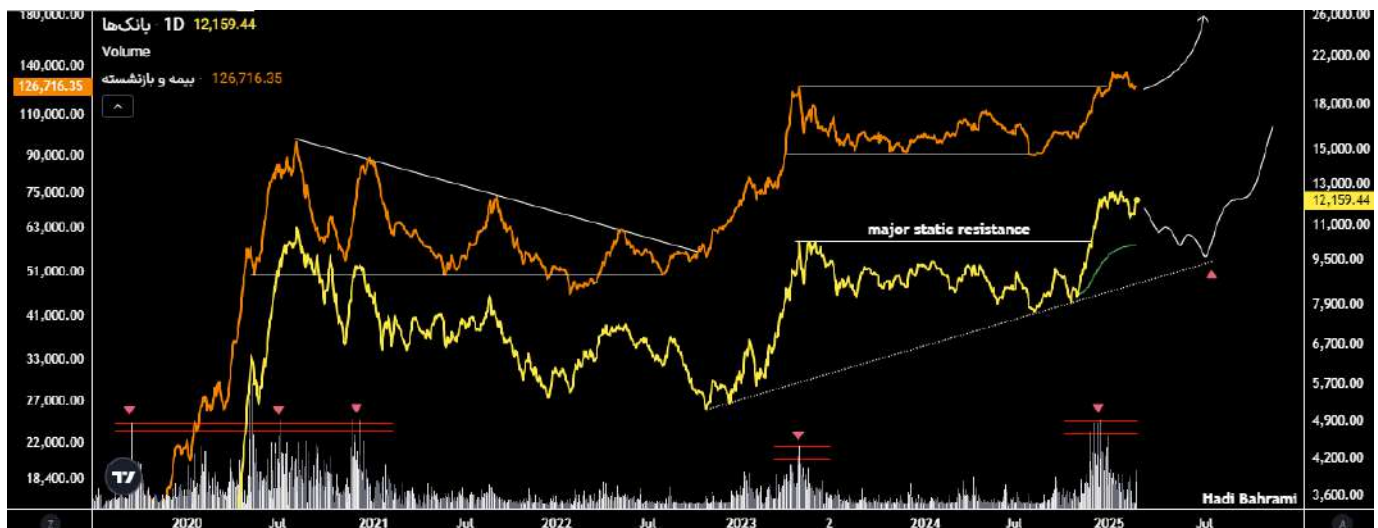
به گزارش عصر اقتصاد دو صنعت بانک و بیمه در سال ۱۴۰۳ تهدیدها و فرصت های فراوانی داشتند که باعث شد برخی از شرکت ها سودآوری و بازدهی خوبی داشته باشند و برخی دیگر،

زیان خالص و افت قیمت را به ثبت برسانند. نسبت کفایت سرمایه صنعت بانکداری به منفی ۲۱/۳ درصد رسیده است که به غیر از ۵ بانک بنیادی، اوضاع کلی صنعت با وجود حمایت های تمام قد بانک مرکزی و دولت اصلا جالب نیست! از طرفی دیگر، صنعت بیمه با توجه به تورم سالانه بیش از ۴۰ درصد در سالهای اخیر، افزایش سرسام آور قیمت اجناس و خدمات توجهات زیادی را به خود جلب کرده و روند حق بیمه تولیدی رو به افزایش است.

جالب است بدانید ضریب نفوذ بیمه در کل جهان ۷ درصد می باشد؛ این در حالیست که کشور ایران با وجود تورم افسارگسیخته و مشکلات اقتصادی فراوان، ضریب نفوذ ۳/۲ درصدی دارد و این روند باید رو به رشد باشد!

بانک ها ششمین صنعت بزرگ بازار بورس را تشکیل می دهند که ۳۹۷ همت ارزش بازار دارند و شاخص این گروه در سال ۱۴۰۳ به میزان ۴۶ درصد رشد را تجربه کرده است. شاخص صنعت بیمه نیز، سال ۱۴۰۳ را با تلخ کامی سهامداران پشت سر گذاشته و تنها ۲۷ درصد رشد

بانک ملت و بیمه پاسارگاد؛ دو ستاره ای که رشد سود و قیمت سهامشان، در مقابل زیان سنگین دیگر شرکت ها کمرنگ به نظر می رسد!

بیمه	۳.۲	اتکای	۰.۶۱
البرز	۳	ما	۰.۵۸
پاسا	۰.۱۵	ینو	۰.۱۷
کوثر	۱.۴	عمیق	۰.۰۲۱
پارسین	۶.۳	ورازی	۰.۰۱۷
ودی	۱.۲	وتعاون	۰.۰۳۸
آسیا	۱.۳	ومعلم	۰.۰۲۵
دانا	۱.۲	بخاور	۰.۱۴
وافری	۱	آرمان	۰.۰۱۸
انکام	۰.۳	وسین	۰.۰۸
عمیق	۰.۷	کاربیز	۰.۰۵۷
ویرمد	۰.۱۸	وحافظ	۰.۰۶۳
انکاسا	۰.۱۹	نوبین	۰.۰۴۸
وحکمت	-	آوایارس	۰.۰۹

P/S forward	۰.۵۳	P/S ttm	۰.۷۴
P/E forward	۲.۲	P/E ttm	۲.۳
ROA	۳.۷	P/B	۰.۷۳

P/S forward	۰.۶	P/S ttm	۰.۸
P/E forward	۵.۲	P/E ttm	۵.۷
ROA	۵.۷	P/B	۱.۹

ملت	۶۷	ایران زمین	۱۸
تجارت	۷.۶	خاورمیانه	۴.۱
صادرات	۰.۶	پارسین	۳۹.۳
پاسارگاد	۲۰	پست بانک	۴.۶
گردشگری	۰.۳۵	کارآفرین	۲.۵
سینا	۲.۲	سامان	۵.۳
ملل	۱۰.۷	اقتصاد نوین	۷.۲
شهر	۷.۶۶	رفاه کارگران	۰.۳
رسالت	۰.۴۳	دی	۱.۱۵
آینده	۱۰۰	سرمایه	۷.۵

درآمد و سود صنعت بانک / همت

درآمد و سود صنعت بیمه / همت

صنعت را تشکیل می دهد. قیمت سهام وبملت در بازه کوتاه مدت درگیر یک کانال تریدینگ رنج است که در صورت عبور از سقف آن، میتواند تا ۲۸۰ تومان در اولین فرصت به رشد خود ادامه دهد؛ البته شرط این صعود، حفظ حمایت ۱۵۰ تومان است. دومین بانک تاثیرگذار بر صنعت، پاسارگاد است و ۸۵ همت ارزش بازار دارد، اما اوضاع قیمت سهام پاسارگاد جالب نیست و آن بازدهی که باید نداشته است. اینکه سهام دومین بانک بزرگ بازار بورس نتواند در این پنج سال حداقل به اندازه نرخ تورم رشد قیمت داشته باشد، اعتبار صنعت را زیر سوال می برد! بیمه پاسارگاد، ملت و البرز بزرگ ترین شرکت های صنعت هستند که به ترتیب ۱۶، ۱۴ و ۱۴ همت ارزش بازار دارند و با یک بررسی ساده متوجه می شویم همین سه شرکت ۵۰ درصد از ارزش بازار کل گروه را تشکیل می دهند. بیمه پاسارگاد طی ۹ ماهه امسال ۳/۸ همت سود ساخته که نسبت به دوره مشابه سال گذشته ۱۰۷ درصد افزایش یافته است؛ البته سقوط ۴۶ درصدی قیمت سهام و زیان سنگین پرتفوی سهامداران خرد در سال ۱۴۰۳ از سودآوری رو به رشد شرکت استقبال نمی کند! سود خالص ۹ ماهه بیمه البرز هم نسبت به دوره مشابه سال گذشته ۴۳ درصد رشد کرده و به ۳ همت رسیده است که اثر مثبت آن را می توان رشد ۳۰ درصدی قیمت سهام در نظر گرفت.

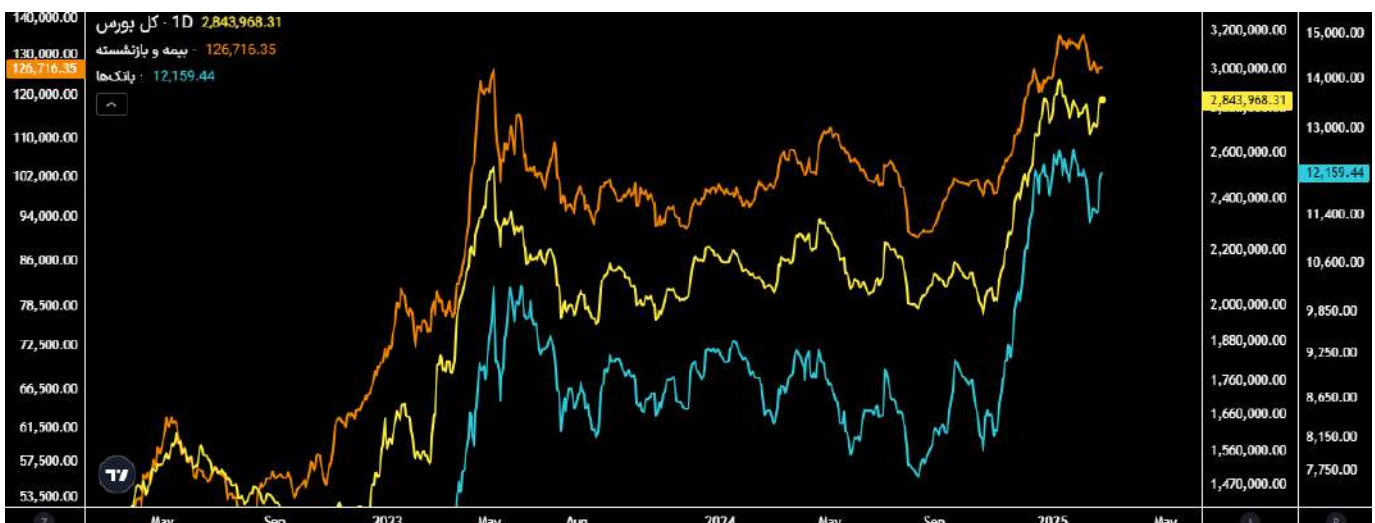
نسبت کفایت سرمایه بانک ها به منفی ۲۱ درصد رسید؛ حمایتی که نتوانست صنایع مالی را از ورطه بحران خارج کند!

رشد سهام بانک و بیمه نزدیک است؟

شاخص صنعت بانکداری در آبان ماه ۱۴۰۳ مقاومت سنگین ۱۰ هزار واحد را شکست و ۱۸ درصد بالاتر از آن قرار دارد که به نظر میرسد در کوارتر اول ۱۴۰۴ یک اصلاح حدودا ۱۵ درصدی داشته باشد و سپس با سوخت گیری مجدد تا حداقل ۱۵ هزار واحد رشد کند. حجم قیمت به حداکثر میزان خود رسیده است که با توجه به سیکل های قبل، پیش بینی می شود دوباره شاخص صنعت و قیمت سهام بانک ها کاهش یابند. شاخص صنعت بیمه نیز، ممکن است مانند بانکی ها کمی کاهش شود و با مثبت شدن جو بورس، دوباره به رشد خود ادامه دهد و با توجه به عملکرد مطلوب بنیادی شرکت ها، اهداف بالایی را لمس کند. سطوح PRZ فیبوناچی و روانشناسی بازار به ما میگوید که ممکن است شاخص صنعت بیمه به بیش از ۲۵ هزار واحد برسد و یک رشد حداقل ۳۰ درصد داشته باشد!

بانک ملت و بیمه پاسارگاد، یاور همیشه مؤمن صنعت!

سهام بانک ملت یکی از شاخص سازهای سودآور بازار سرمایه میباشد که با P/E گذشته نگر ۱/۸ واحد در این یکسال به میزان ۶۴ درصد رشد قیمت را تجربه کرده است و ۶۱ درصد از کل ارزش بازار

کارشناسی صنعت خودرو در گفتگوی عصر اقتصاد

۲۹۰ همت زیان؛ سقوط بزرگان در جاده مخصوص؟

به نوعی مصرف ارز بوده است. این در حالی است که افزایش مصرف ارز بدون رشد تولید داخلی حاصلی جز کاهش ارزش ریال نخواهد داشت. وضعیت صنعت خودرو در سال ۱۴۰۳ چگونه بود و فکر می کنید که در سال ۱۴۰۴ چه وضعیتی داشته باشد؟

سال ۱۴۰۳ سال پر فراز نشیبی برای صنعت خودرو ایران محسوب می شود. در این سال بعد از سال‌ها شاهد آزادسازی واردات خودرو و واگذاری مدیریت ایران خودرو به بخش خصوصی بودیم. در این میان رشد قیمت دلار و سرکوب قیمتی هم مانع تولید بیشتر خودرو در کشور شد. لازم به یادآوری است که دلار ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومانی در عمل حذف شده و بهای ارز خودروسازان از ۴۲ هزار تومان به ۶۸ هزار تومان رسیده که نشان دهنده رشد حدود ۱۴۰ درصدی است. در این میان بحران انرژی و قطعی‌های مکرر برق شرایط را صنعت حسابی سخت کرد. همه عوامل باعث شده که متاسفانه خودروسازان دیگر میلی به تولید نداشته باشند. از طرفی برآوردهای صورت گرفته حاکی از این است که

در بهترین حالت مقدار تولید معادل سال گذشته یعنی ۱۴۰۲ خواهد بود. هر چند که مقدار تولید به احتمال خیلی زیاد معادل سال ۱۴۰۲ خواهد بود اما حالا دیگر سبب تولید تغییر کرده و سهم خودروهای گران قیمت از سبب تولیدی این صنعت افزایش یافته است.

اما سال جدید هم سال سختی برای تولید خواهد بود. به نظر من اگر واردات خودروهای دست دوم در سال آینده مجاز شود باید مراسم تشییع جنازه‌ای برای صنعت خودرو کشور برگزار کنیم. در واقع با این کار خودروسازان کشور ما به مونتاژ کار تبدیل شده و به نوعی زنجیره تامین دچار مشکل می شود. ضمن اینکه با توجه به وضعیت بازگشت ارز پتروشیمی و تغییر آقای همتی من فکر می کنم که سال سختی در تامین ارز صنعت باشد. البته این سختی برای بخش تجارت ودلالی نخواهد بود.

فکر می کنید که بازار خودرو در سال جدید به کدام سمت حرکت کند؟ آیا در بازار هم شرایط به سختی تولید خواهد بود؟

به زعم من در سال آینده رکود اقتصادی در کشور تشدید شده و چرخش پول به شدت کاهش می یابد. البته باید اشاره کنم که ما در حال حاضر در بازار خودرو با دودیده متناقض مواجه هستیم. از یک سو به دلیل آزادسازی واردات جدیدترین خودروهای روز دنیا را در خیابان‌های کشور می بینیم و از سوی دیگر شاهد عمیق تر شدن فقر در بین دهک‌های پایین درآمدی هستیم. متاسفانه باید بگویم که سیاست‌های تجاری خود در زمینه واردات خودرو بیشتر به نفع دهک‌های بالای درآمدی بوده است. چرا

● سهیل روزبان

بالاخره بعد از حدود ۷ سال ممنوعیت، درهای تجاری کشور به روی خودروهای خارجی باز شد. حالا دیگر بازار خودروهای لوکس همانند گذشته غیر واقعی نیست و فاصله قیمت‌ها با بازارهای جهانی کمی کمتر شده است. (در گذشته قیمت خودروهای خارجی در ایران تا ۴ برابر قیمت‌های جهانی بود اما حالا این فاصله به ۲٫۵ برابر کاهش یافته است.)

در این میان بهارستان نشین‌ها هم تصمیم گرفته اند که این روند را در سال ۱۴۰۴ هم ادامه دهند؛ طوری که بر اساس لایحه بودجه، ارز در نظر گرفته شده برای واردات خودرو به کشور در سال ۱۴۰۴ بیش از دو برابر افزایش خواهد یافت. اما شرایط در بازار خودروهای خارجی در حالی رو به بهبود است که حال بازار خودروهای اقتصادی و ارزان قیمت هر روز در حال بدتر شدن است.

بر اساس گفته‌های امیر حسین کاکایی کارشناس صنعت خودرو، سهم خودروهای کمتر از یک میلیارد تومان از سبب تولیدی خودروسازان در حال کاهش است. او که معتقد است که رکود بازار خودرو در سال جدید تشدید خواهد شد، می گوید: بازار خودروی ایران با دودیده متناقض روبرو است. از طرفی جدیدترین خودروهای لوکس را در خیابان‌های تهران مشاهده می کنیم و از طرف دیگر به دلیل عمیق تر شده فقر در بسیاری از دهک‌های جامعه، بازار خودرو هم به سرنوشت بازار مسکن دچار شده است.

برای بررسی هر چه بیشتر وضعیت صنعت خودرو در سال آینده به گفتگو با امیر حسین کاکایی نشستیم که متن گفتگوی نرورزی عصر اقتصاد با او در ادامه می آید:

مهمترین چالشی که صنعت خودرو امروز با آن مواجه است، چیست؟

سرمایه اجتماعی در صنعت خودرو سازی به صفر رسیده و این به نظر من بزرگترین خطری است که این صنعت را تهدید می کند. با توجه به وضعیت بحرانی که این صنعت و البته در نگاه کلان تر کل اقتصاد ایران را درگیر کرده، امیدوارم مسیر سیاست گذاری توسط مسئولین کمی تغییر کند، اما متاسفانه شرایط هر روز بدتر شده و قوانین و مصوبه خام و غیر پخته تر می شود. به عنوان مثال ۳ سال است که بهارستان نشین‌ها به دنبال پهن کردن فرش قرمز برای واردات خودرو هستند اما در این مدت هیچ تلاشی برای حل چالش‌های تولید صورت نگرفته و اقتصاد تولید محور مستهلک شده است. جالب اینجاست که دیگر صحبتی از صادرات هم نمی شود. به عبارتی می توانم بگویم که مجلس به جای حل مشکلات صنعت خودرو و دنبال واردات خودرو و

قیمت‌ها را به روز کند. حتی اگر دولت مانع این کار شود، طبق قانون این خودروساز می‌تواند از دولت به دیوان عدالت اداری شکایت کند. البته در مورد سایپا هم دولت ناچار است که همین رویه را در پیش بگیرد. به همین دلیل از نظر منطقی به نظر من باید قیمت‌ها به روز شود در غیر این صورت کار این دو خودروساز دیگر به اتمام می‌رسد.

با توجه به شرایطی که در بازار خودروی کشور حاکم است، چه میزان رشد قیمت منطقی است؟
ایران خودروسای هر دو ورشکسته اند و برای خروج از این وضعیت نیاز به اصلاحات قیمتی دارند. به نظر من حداقل قیمت‌ها باید ۷ درصد افزایش یابد یا رانت خرید خودرو از کارخانه هم برداشته شود.

زیان سالانه و زیان انباشته دو خودروساز اصلی کشور چقدر است و چرا باید هر سال این زیان بیشتر شود؟

در گذشته زیان دو خودروساز بزرگ کشور حدود ۲۴ همت بود که به نظر من ۵۰ همت دیگر هم به این عدد اضافه شده است. جالب است که بدانید در ۷ سال این دو خودروساز معادل ۱۰ میلیارد دلار زیان داشته‌اند. این ارقام نشان‌دهنده عمق بحران مالی در صنعت خودروسازی ایران است. این روند زیان‌دهی سالانه ادامه دارد و نشان می‌دهد که مدیریت دولتی نتوانسته است این شرکت را از بحران مالی خارج کند. از طرفی همگی شاهد بودیم که دولت در آذر امسال اجازه افزایش ۳۰ درصدی قیمت را به خودروسازان دارد. این میزان رشد قیمت حدود ۵۰ درصد کمتر از درخواست‌های خودروسازان بود. از طرفی هم این رشد قیمت تقریباً افزایش سرسام‌آور قیمت دلار مصادف شد و در عمل خودروسازان فایده‌ای از این تغییرات قیمتی ندیدند.

آیا میزان زیان در هر دو خودروساز بزرگ کشور یکی است؟

به نظر من سایپا اوضاع مالی بدتری را سپری می‌کند. چرا که عمده محصولات این شرکت را خودروهایی اقتصادی تشکیل می‌دهند و به دلیل سرکوب شدید قیمتی بسیار زیان‌ده هستند.

آیا این ناترازی مالی، دو خودروساز بزرگ کشور را به ورشکستگی می‌کشاند؟

ناترازی مالی در ایران خودرو به حدی رسیده است که ادامه این روند می‌تواند به ورشکستگی کامل این شرکت منجر شود. این وضعیت مشابه بحران‌های ناترازی در بخش‌هایی مانند آب و برق است که منجر به قطع خدمات به مشترکان شد. اگر این روند در ایران خودرو ادامه یابد، تعطیلی این شرکت اجتناب‌ناپذیر خواهد بود. البته در ظاهر قضیه چند وقت دیگر دارایی‌های این شرکت‌ها تجدید ارزیابی می‌شود و از نظر ظاهری این شرکت از ورشکستگی خارجی می‌شوند اما واقعیت چیز دیگری است.

چرا دولت از واگذاری صنعت خودرو به بخش خصوصی هراس دارد؟

دولت نگران است که با واگذاری صنعت خودرو به بخش خصوصی، کنترل خود را بر بازار از دست بدهد و نتواند بر قیمت‌ها نظارت کند.

چرا حاکمیت به این نتیجه رسیده که ایران خودرو باید به بخش خصوصی واگذار شود؟

حاکمیت کشور پس از سال‌ها مدیریت دولتی ناکارآمد در ایران خودرو، به این نتیجه رسیده است که غول جاده مخصوص باید به بخش خصوصی واگذار شود. بخش دولتی به دلیل ساختار هزینه‌زا و ناکارآمد، نتوانسته این شرکت را به سمت سودآوری هدایت کند. در مقابل، بخش خصوصی با هدف سودآوری و تنوع بخشی به تولید، می‌تواند ایران خودرو را از وضعیت فعلی نجات دهد. رهبر انقلاب نیز در دیدار با فعالان بخش خصوصی تأکید کردند که پیشرفت کشور در گرو میدان دادن به بخش خصوصی است و تنها راه پیشبرد کشور استفاده از ظرفیت‌های این بخش است.

در حال حاضر نگرانی‌های متعددی در مورد تشدید تحریم‌های ترامپ علیه اقتصاد ایران وجود دارد. فکر می‌کنید که سیاست‌های آمریکا چه تاثیری در سال آینده بر اقتصاد ایران به خصوص بازار خودرو خواهد گذاشت؟

نگاه خوش بینانه این است که در روابط بین‌المللی ما تغییر معنادار مثبتی صورت گیرد. حتی در صورت بهبود مراودات تجاری باید بگوییم که حداقل در ۶ ماه اول سال آینده مشکلات موجود در زمینه کمبود انرژی و نرخ تورم ادامه خواهد داشت اما در نیمه دوم سال رفته رفته می‌تواند به بهبود وضعیت امید داشت. اما چنانچه تحریم‌ها تشدید یابد، به طور قطع وضعیت ما در تمامی حوزه‌ها بدتر خواهد شد. اما اگر بخواهیم اثر تشدید تحریم‌ها را به صورت دقیق‌تر در مورد بازار خودرو مورد بررسی قرار دهیم باید بگوییم که کاهش درآمدهای نفتی و ذخایر ارزی به کاهش واردات خودرو منجر خواهد شد. حال‌شما خود فرض کنید که یک میلیارد دلاری که در سال ۱۴۰۳ صرف واردات خودرو شده، در سال جدید قطع شود؛ بی‌شک قیمت‌ها در بازار خودروهای لوکس و وارداتی با شیب تندی افزایش خواهد یافت.

که با آزادسازی واردات شاهد شکسته شدن قیمت خودروهای لوکس و وارداتی در کشور بودیم، حتی در بازار خودروهای تولید داخل بارنج قیمتی یک تا دو میلیارد هم به دلیل واقعی بودن قیمت‌ها نوعی رقابت بین مونتاژ کاران شکل گرفته و برخی از خودروسازان شروع به فروش قسطی کرده‌اند. حال آنکه به جز ایران خودرو و سایپا خودروساز دیگری حاضر به تولید خودروهای کمتر از یک میلیارد نیست.

آنگونه که فعالان بازار اعلام می‌کنند بازار خودرو در حال حاضر در رکورد عمیقی به سر می‌برد، فکر می‌کنید این رکورد در سال ۱۴۰۴ هم ادامه داشته باشد؟

آمارهای اعلامی از سوی مرکز آمار نشان می‌دهد که در ۱۴۰۳ پنجمین سال متوالی بود که نرخ تورم بین کانال ۳۰ تا ۴۰ درصد در نوسان بوده و این اتفاق در اقتصاد ایران بی‌سابقه است. نتیجه چنین تورمی در اقتصاد ایران به معنای این است که درآمدهای مردم کفاف هزینه‌هایی چون مسکن، خوراک و پوشاک را می‌دهد. در چنین شرایطی بازارهای دیگر از جمله خودرو با چالش مواجه خواهند شد. به همین دلیل پیش‌بینی من این است که رکورد بازار خودرو عمیق‌تر خواهد شد.

یعنی نگاه سرمایه‌ای که در گذشته به خودرو وجود داشت، امروز از بین رفته است؟ با این اوصاف می‌توان امید به افت دوباره قیمت‌ها داشت؟

دقیقاً همینطور است. در گذشته بسیاری به خرید خودرو به عنوان نوعی سرمایه‌گذاری نگاه می‌کردند و اتفاقاً نقدشوندگی بالایی هم داشت. اما حالا با توجه به رکودی که در بازار خودرو حاکم شده این نگاه تا حدود زیادی از بین رفته و حتی به یک بازار پرریسک برای سرمایه‌گذاری تبدیل شده است. ضمن اینکه در خودروهای با قیمت‌های بالای ۲ میلیارد و حتی بالای یک میلیارد دیگر نقدشوندگی گذشته را ندارند. اما اینکه بازار خودرو راکد است به معنای کاهش قیمت‌ها نیست. در واقع بازار خودرو هم به نوعی به سرنوشت بازار مسکن دچار شده است. خرید و فروش خارج از توان مالی خانواده‌هاست اما باز هم قیمت‌ها کاهش نمی‌یابد. دلیلش هم این است که ارزش ریال به شدت افت کرده است. جالب است که بدانید قیمت خودروهای موجود در کف بازار هم بر اساس دلار حدود ۸۲ هزار تومانی بوده و هنوز به ۹۰ هزار تومان نرسیده است چرا که بازار کشتش افزایش بیشتر قیمت‌ها را ندارد.

منظور شما این است که تقاضا در بازار خودروهای گران قیمت کمتر از خودروهای ارزان بوده و به نوعی رکورد آن سنگین‌تر است؟

در گذشته که واردات خودرو به کشور ممنوع بود، قیمت‌ها در بازار خودروهای وارداتی واقعی نبود؛ چرا که اصلاً بازاری وجود نداشت که قیمت‌ها در آن تعیین شود. به عنوان مثال سانتافه‌ای که قیمت آن در بازار جهانی ۳۰ هزار دلار بود در ایران ۱۰۰ هزار دلار قیمت می‌خورد. دلیلش هم نبود واردات بود. اما با وارداتی که صورت گرفت قیمت‌ها در این بازار تا حدی زیادی فروکش کرد. البته همچنان قیمت خودروهای خارجی حتی همین خودروهای چینی هم ۲/۵ برابر قیمت‌های داخلی است.

حالا که واردات هم به نوعی آزاد شده چرا باید قیمت خودروهای چینی در ایران ۲.۵ برابر قیمت واقعی است؟

قیمت خودروهای چینی در ایران به دلیل وجود هزینه‌های اضافی، مالیات‌ها و سیاست‌های دولت به شدت افزایش یافته و این موضوع نشان‌دهنده ناکارآمدی نظام دولتی در کنترل بازار است.

با توجه به رویکرد دولت و مجلس در خصوص آزادسازی واردات، فکر می‌کنید که وضعیت بازار خودروهای خارجی سال آینده چگونه باشد؟

نمایندگان مجلس در ابتدای بررسی لایحه بودجه پیشنهاد داده بود که در سال ۱۴۰۴ حدود ۳/۳ میلیارد یورو برای واردات خودرو اختصاص داده شود. البته مجمع تشخیص با این عدد موافقت نکرده و آن را به ۲ میلیارد یورو کاهش داد. حال در شرایطی قرار است که چنین رقمی برای واردات خودرو هزینه شود که میزان ارز تخصیص داده شده برای واردات ماشین در سال ۱۴۰۳ حدود یک میلیارد دلار بوده است. با این اوصاف می‌توان ادعا کرد که ثروتمندان در سال آینده انتخاب‌های بهتر و متنوع‌تری را برای خرید خودرو خواهند داشت.

معمولاً هر سال با شروع سال جدید قیمت تمامی اجناس به دلیل رشد هزینه‌های ناشی از حقوق و دستمزد و تورم سالانه و افزایش قیمت انرژی کمی افزایش می‌یابد. آیا قیمت کارخانه‌ای خودرو هم سال آینده افزایش خواهد شد؟

در گذشته ایران خودرو به دلیل فشارهای دولت اجازه به روز رسانی قیمت‌ها را نداشتند. به عنوان مثال در سال ۱۴۰۲ بعد از ۱۸ ماه جاده مخصوص نشین‌ها مجوز افزایش قیمت را دریافت کردند. از آنجائیکه که ایران خودرو تحت مالکیت بخش خصوصی قرار گرفته طبق قانون باید در اسرع وقت

گام‌های امیدوار برای جذب سرمایه و توسعه دانش

اجرای پروژه پایلوت واحد SMR تبدیل سنگ آهن همتایت به مگنتیت (به مبلغ ۶۰ میلیارد تومان که در آستانه اجراست).

احداث پایلوت فولاد سبز به مبلغ ۰/۷۲ هزار میلیارد تومان نهایی شده و در مسیر اجرا قرار دارد.

جذب سرمایه با مدل ایمیدرو

سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران، مدلی برای جذب سرمایه از دهه گذشته تدوین و اجرایی کرده که بخش خصوصی بر اساس آن توانسته سکان دار سرمایه گذاری و توسعه و اشتغال شود. از مهمترین و بزرگترین پروژه‌های این سازمان با مشارکت بخش خصوصی، می‌توان به ۳ پروژه «بهره برداری و توسعه مهدی آباد»، «تیتانیوم کهنوج» و «پتاس خور و بیابانک» اشاره کرد.

در حال حاضر کارخانه ۲۰۰ هزار تنی کنسانتره روی معدن مهدی آباد (فاز نخست)، به بهره برداری رسیده و طرح تیتانیوم کهنوج با هدف ایجاد ۱۳۰ هزار تن کنسانتره تیتانیوم نیز در آستانه بهره برداری قرار دارد. از سوی دیگر مجتمع پتاس خور و بیابانک نیز در سال ۱۴۰۳، توانست ضمن ثبت جایگاه خود به عنوان بزرگترین تولیدکننده کلرید پتاسیم در کشور، خدمات لازم برای دستیابی به ظرفیت تولید ۱۰۰ هزار تن کلرید پتاسیم را فراهم آورد. این مجتمع با تاکید بر دانش متخصصان خود توانست برای نخستین بار در کشور به «دانش فنی استحصال لیتیم از ذخایر شورابه‌ای»، دست پیدا کند.

هیدرات‌های ویژه

با توجه به افزایش چشمگیر مصرف صنعتی انواع هیدرات و آلومینای ویژه در جهان و به منظور تأمین نیاز صنایع مصرف‌کننده داخل کشور و همچنین انجام صادرات به بازارهای بین‌المللی، سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران تصمیم گرفت تا علاوه بر دستیابی به فرایندی کاملاً منحصربه‌فرد و با ارزش افزوده‌ای بالا (که توانایی تولید انواع هیدرات‌های ویژه از جمله هیدرات‌های کندسوزکننده اشتعال و بهبود دهنده خواص انواع پلیمر را دارا باشد)، دانش فنی احداث خط تولید این دسته از محصولات با استفاده از فرایند فوق‌رانیز توسعه دهد.

سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو)، به عنوان بازوی توسعه‌ای وزارت صنعت معدن و تجارت در حوزه معدن و صنایع معدنی و همچنین نهاد تسهیل‌گر این بخش، علاوه بر راهبری سرمایه گذاری؛ تمرکز ویژه‌ای به تقویت جایگاه بخش خصوصی در حوزه معدن، توسعه ساخت داخل، بومی سازی و استفاده از دانش نوین و پروژه‌های دانش محور، داشته است.

تاکیدات رهبری معظم بر تقویت جایگاه بخش معدن در اقتصاد ملی در کنار برنامه هفتم پیشرفت، اهداف کلان دولت و وزارت صنعت معدن و تجارت، جملگی بیانگر اهمیت روزافزون این حوزه برای اشتغال آفرینی، ارزآوری، رشد ارزش افزوده، تقویت زیرساخت‌ها، کمک به توسعه مناطق کم برخوردار و... است.

۳/۱ میلیارد دلار طرح آماده افتتاح

ایمیدرو به منظور تحقق اهداف کلان معدن و صنایع معدنی، راهبری سرمایه گذاری در این حوزه را عهده دار است و در حال حاضر بیش از ۳/۱ میلیارد دلار طرح در زنجیره‌های فولاد، مس، سرب و روی و نیز انرژی و... آماده افتتاح است. همچنین نزدیک به ۲۷۰۰ میلیارد ریال طرح زیربنایی با هدف تقویت راه‌های دسترسی به مناطق معدنی و صنایع معدنی نیز در فهرست پروژه‌های آماده افتتاح جای دارند.

سرمایه گذاری در بومی سازی و توسعه دانش

از سوی دیگر به سبب آنکه بومی سازی و تسهیل فعالیت در حوزه دانش، از سیاست‌های اصلی این سازمان به شمار می‌آید برنامه سرمایه گذاری ۵۲ هزار میلیارد تومانی برای بومی سازی، فناوری و افزایش عمق ساخت داخل در سال جاری در حال اجراست. سال گذشته نیز صرفه جویی محقق شده توسط واحدهای زیرمجموعه سازمان به ۵۴/۴ هزار میلیارد تومان رسید.

از مهمترین پروژه‌های حوزه دانش، فناوری و بومی سازی می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

پروژه پلی سیلیکون: از سیلیکون متال تا شمش و ویفر به مبلغ ۴۵/۵ هزار میلیارد تومان

پروژه استفاده از زغالسنگ حرارتی برای تولید گاز احیا به منظور تزریق به احیا کوره مستقیم آغاز که فراخوان انتخاب سرمایه گذار اجرا شده است.

غیرمستقیم خواهد بود.

این شهرستان همچنین میزبان طرح گندله سازی به ظرفیت ۹۲۰ هزار تن با سرمایه گذاری ۲۰۷ هزار میلیارد تومان است؛ میزان اشتغال طرح فوق ۲۰۰ نفر به طور مستقیم و ۵۰۰ شغل به صورت غیرمستقیم برآورد شده و زمان راه اندازی گندله سازی بیجار سال ۱۴۰۵ اعلام شده است.

از سوی دیگر طرح یک میلیون تنی تولید فولاد (خام) و نورد در شهرستان قروه با سرمایه گذاری ۲۹۰۵ هزار میلیارد تومانی در حال احداث است. اشتغال مستقیم این طرح هزار نفر و اشتغال غیرمستقیم آن پنج هزار نفر پیش بینی شده است. طبق پیش بینی ها این پروژه در سال ۱۴۰۶ به بهره برداری خواهد رسید.

شهرستان قروه در گلالی، همچنین میزبان یک طرح برای احداث کارخانه دو میلیون تنی کنسانتره سنگ آهن است. سرمایه گذاری این پروژه ۹۰۳ هزار میلیارد تومان پیش بینی شده و اشتغال مستقیم و غیرمستقیم آن به ترتیب ۲۰۰ نفر و ۵۰۰ نفر برآورد شده است. پیش بینی شده طرح کنسانتره گلالی در سال ۱۴۰۵ به بهره برداری برسد.

در این راستا بومی سازی و طراحی فرایند، ساخت و نصب تجهیزات تولید هیدرات ویژه به ظرفیت ۳۵۰ تن با تکنولوژی داخلی (و توسعه داده شده) در شرکت آلومینای جاجرم در استان خراسان شمالی، اجرایی و افتتاح شد.

افزایش ۵۳ درصدی حفاری های اکتشافی

فعالیت های اکتشافی ایمیدرو طی ۹ ماه سال جاری نشان از جهش عملکرد در بخش «حفاری» و «فراخوان جذب سرمایه» در این حوزه می دهد.

از ابتدای سال تا پایان آذر ماه ۱۴۰۳، حفاری های اکتشافی ایمیدرو و شرکت های زیرمجموعه، رشد ۵۳ درصدی را به ثبت رساند.

در این مدت میزان حفاری اکتشافی به ۵۱۹ هزار و ۵۸۱ متر رسید این در حالی است که در مدت مشابه سال گذشته مجموع حفاری های اکتشافی به ۳۴۰ هزار و ۴۱۰ متر رسیده بود.

از سوی دیگر در سه فصل سال جاری تعداد ۸۱ فراخوان به منظور جذب سرمایه گذار (برای اجرای کلیه مراحل اکتشاف و اخذ مجوزهای قانونی لازم با امکان تداوم فعالیت)، انجام شد که نشان از رشد ۱۷ درصدی عملکرد این بخش دارد.

کردستان میزبان ۵۰ هزار میلیارد تومان سرمایه گذاری

سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران در راستای تحقق رسالت کمک به رشد مناطق کم برخوردار با استفاده از ظرفیت های معدنی و صنایع معدنی کشور، راهبری سرمایه گذاری در استان کردستان را برعهده دارد به طوری که در حال حاضر ارزش سرمایه گذاری های این حوزه در استان کردستان، از ۵۰۴ هزار میلیارد تومان عبور می کند.

این طرح ها شامل چهار پروژه آهن اسفنجی بیجار، فولاد و نورد قروه، کنسانتره آهن گلالی و گندله سازی بیجار است که نخستین آن (آهن اسفنجی بیجار) از سال آینده به بهره برداری می رسد.

با راه اندازی این پروژه ها، علاوه بر فعال سازی ظرفیت های توسعه معدن و صنایع معدنی استان؛ توسعه صنایع پایین دستی، بومی سازی، رشد درآمد، اشتغال زایی، کاهش فاصله طبقاتی، ارزآوری و کمک به رشد اقتصادی کشور رقم خواهد خورد.

اکنون طرح تولید ۱۰۶ میلیون تن (مگامدول) آهن اسفنجی شهرستان بیجار با رقم سرمایه گذاری ۸۰۹ هزار میلیارد تومان در حال اجرا است که پیش بینی شده در سال آینده وارد مدار تولید شود؛ میزان اشتغال این طرح ۴۰۰ نفر به طور مستقیم و ۲ هزار نفر به صورت

چالش‌ها و فرصت‌های سال مار برای دامدار سکوت بره‌ها فریاد دلال‌ها

بخش بازار به هر حال بخشی از گوشت مورد نیاز از طریق واردات تامین شد و در سالهای اخیر اولین بار بود که به این میزان گوشت وارد می‌شد. در واقع حدود ۱۹۲ هزار تن در یازده ماهه امسال وارد شد و عملاً حالتی از محدودیت بر صنعت دام ما گذشت؛ به طوری که بخش دامداری و بخش تولید دچار رکود شد. این رکود غالباً محصول سیاست‌ها و سیاست‌گذاری‌هایی بود که بازار را منتفع می‌کرد اما تولید را عقیم و با دردسر مواجه شد. پوریان افزود: در کل صنعت دام کشور با این همه فشارهایی که بر آن تحمیل شد باز هم به تولید ادامه داد و در بخش تولید گوساله از تابستان امسال شاهد افزایش در گوساله‌های آماده کشتار بودیم و حتی به پاییز رسید که شرایط دامدار بسیار سخت شد و این امر موجب انباشت دام در دامداری‌ها شد.

وی با بیان اینکه انباشت دام به معنی مازاد دام نیست؛ افزود: انباشت دام یعنی خروجی از دامداری مناسب نبود لذا با پیگیری‌هایی که از وزارت خانه‌ها و سازمان‌های تصمیم‌گیر انجام شد بحث خرید حمایتی مطرح گردید تا بخشی از گوساله‌های آماده کشتار خرید حمایتی شود که فشار بر دامدار کم شود. تامین و نگهداری این میزان دام آماده کشتار در آن برهه زمانی کار سختی بود اما تولیدکننده‌ها توانستند با وجود هزینه‌های بالا، تولید کنند.

آیدا بر خوردراری

صنعت دامداری نقش بسیار مهمی از جمله «تامین غذای سالم، ایجاد شغل، پشتیبانی از اقتصاد محلی، پایداری کشاورزی، تجارت و صادرات و...» در اقتصاد همه کشورها ایفا می‌کند و به این ترتیب پویایی این صنعت غالباً در اولویت دولت‌ها است. صنعت دام کشور نیز به رغم چالش‌هایی که در مسیر تولید و بازار داشته است توانسته تولید خود را حفظ کند. در راستای بررسی آنچه صنعت دام کشور در سال ۱۴۰۳ پشت سر گذاشته است گفت و گویی با منصور پوریان رئیس شورای تامین دام کشور انجام دادیم که در ادامه می‌خوانید.

سیاست‌گذاری‌هایی که بخش بازار را منتفع و بخش تولید را عقیم کرد

منصور پوریان رئیس شورای تامین دام کشور در ابتدا گفت: در سال ۱۴۰۳ مثل سال ۱۴۰۲ عملاً صنعت دام کشور تحت فشار ماند و این به دلیل بالا رفتن هزینه‌های خوراک در بخش تولید بوده است و صنعتی به این گستردگی که می‌توانست پیش از این کارایی داشته باشد متأسفانه به دلیل بالا بودن هزینه تولید نتوانست آنگونه که شایسته است خود را نشان دهد. از سوی دیگر در

دام وضعیت خوبی داشت، اما در بخش بازرگانی اصلا شرایط خوب نبود یعنی بازار مناسبی برای این سطح از تولیدات ایجاد نشد حال این بازارها چه خرید حمایتی و چه صادرات اجرایی نشد و کلا صنعت دام فقط تولید می شده و میزان گوشت گیری در سال ۱۴۰۳ بسیار بیشتر از ۱۴۰۲ بوده است. به عبارت دیگر وضعیت از نظر تولید عالی است اما خروجی پایین است و لذا فشار به طور کلی بر دامداران کشور متمرکز شده است.

وی در خصوص دلایل عملیاتی نشدن صادرات نیز گفت: تا سال ۱۴۰۱ صادرات داشتیم یعنی همیشه به دلیل انباشت دام صادرات را داشتیم اما بعد از آن صادرات منوط شد به تصمیماتی که در ستاد تنظیم بازار اتخاذ می شد. با توجه به

اینکه اقلام ضروری در تنظیم بازار، گوشت قرمز است به دلیل بالا رفتن قیمت و دیگر شرایط ستاد تنظیم بازار برنامه ای نداشت و در عوض برای واردات بسیار برنامه داشتند و برای صادرات غالباً برنامه ای در دست نیست. در حالی که صادرات می تواند به عنوان یک محرک، خیلی از بخش های تولیدی را تحریک کند و موجب خروجی از وضعیت انباشت دامی که در دامداری ها وجود دارد؛ شود.

پوریان تاکید کرد: با همه این تفاسیر سال ۱۴۰۳ برای صنعت دام یک تراز بازرگانی منفی بوده است به این معنا که واردات انجام می شده اما خروجی و صادراتی برای حوزه دام اتفاق نیفتاده است.

ایران؛ تولیدکننده مطرح گوشت قرمز در منطقه

وی در خصوص جایگاه ایران در تولید گوشت قرمز در حوزه دام گفت: در حوزه دام سبک ایران به عنوان یک تولیدکننده بزرگ مطرح است در منطقه اگر چه به دلیل بالا بودن مصرف گاهی با کسری هم مواجه می شویم اما به عنوان عمده تولیدکننده گوشت قرمز در خاورمیانه به شمار می رویم، چون با توجه به جمعیت دامداران و همچنین جمعیت دامی کشور جزو کشورهای برتر در حوزه دام در منطقه هم هستیم. به نحوی که میزان تولیدی که در کشور انجام می شود حدود ۹۲۰ تا ۹۳۰ هزار تن گوشت قرمز در سال است که این میزان تولید نه در ترکیه، نه در پاکستان و نه در هیچ جای دیگر این حجم از تولید انجام نمی شود. آن هم در شرایطی که میزان مصرف در کشور در محدوده یک میلیون تا یک میلیون و ۲۰۰ هزار تن است. لذا ایران جزو رتبه های اول تولید گوشت قرمز در منطقه است و این نشان می دهد در این صنعت حرف برای گفتن داریم. منتها به دلیل سیاست های ارزی و پولی کشور همیشه با افزایش هزینه ها در واردات نهاده و غیره مواجه بوده ایم که موجب افزایش قیمت ها در بخش دام و گوشت می شود.

بزرگترین تحولات صنعت دام از ابتدای ۱۴۰۳ رقم خورد

پوریان تصریح کرد: از ابتدای سال صنعت دام کشور یک مرحله بزرگ را پشت سر گذاشت به نحوی که تا ابتدای سال و حتی ابتدای بهار قیمت دام زنده سبک و سنگین بالا بود اما از ابتدای تابستان ۱۴۰۳ کاهش یافت و در بخش دام سبک از ۳۱۰ هزار تومان به ۲۵۰ هزار تومان رسید و قیمت دام زنده سنگین نیز از ۳۰۰ هزار تومان به ۱۸۰ هزار تومان رسید و تا الان در همین محدوده قیمتی است.

وی ادامه داد: از سوی دیگر در بخش دام سبک شاهد تحول و افزایش گله ها بودیم؛ به این معنا بود که چون خروجی کم بود و از آن طرف تولید دام سبک فصلی است و امسال در جنوب و

غرب کشور زایش ها بسیار خوب بود و گله های زیادی به این جمعیت اضافه شد و الان گله های گوسفندی در شرایط بسیار بالا و حجیمی قرار گرفته است و حتی آماده کشتار است و این به حجم قبلی اضافه می شود.

پوریان خاطر نشان کرد: طبق آمارهای دامپزشکی در سال ۱۴۰۲ در بخش دام و سبک و سنگین در مجموع ۱۲ میلیون راس کشتار شد اما در سال ۱۴۰۳ تا اوایل اسفند ماه ۸ میلیون راس کشتار شده است؛ یعنی هنوز به نسبت سال قبل از نظر کشتار عقب هستیم. این در حالی است که کشتار کل دام های آماده کشتار امسال دیگر امکان پذیر نیست و به سال آینده منتقل می شود و این به معنا فشار بر تولید و تولیدکننده است.

رئیس شورای تامین دام کشور اذعان داشت: در کل صنعت دام در سال ۱۴۰۳ توانست با این شرایط که در سال قبل به آن تحمیل شده بود خود را تا حدودی ترمیم کند و

واحدهای پروراری مجددا شروع به کار کردند و در بخش مولد هم توانستند بخشی از گله های مولد که آسیب دیده بود و کشتار بی رویه دام های مولد در ۱۴۰۲ زیاد رقم خورد امسال شرایط بهتر شد و کاهش کشتار مولد ها رقم خورد و به این ترتیب از این منظر نیز شاهد ترمیم بودیم. یکی از دلایل این بود که عمده مصرف کننده دام ها و ماده های حذفی یعنی صنعت و صنایع سوسپیس و کالباسی) با وارداتی که از هند صورت گرفت عملا سمت تولید داخلی نیامدند لذا افزایش دام مولد در پاییز موجب شد افزایش تولید دام در کل کشور داشته باشیم.

تولید صنعت دام عالی اما خروجی ضعیف است

این مقام صنفی تاکید کرد: با تمام این تفاسیر از نظر میزان تولید و زایش حوزه تولید صنعت

صنعت دام در سالی که گذشت با کاهش قیمت دام زنده و انباشت تولید مواجه شد؛ سیاست های دولتی بازار را منتفع و تولید را تضعیف کرد

ایران به عنوان یکی از بزرگترین تولیدکنندگان گوشت قرمز در منطقه، نیازمند حمایت از تولید داخلی و تسهیل صادرات است تا بتواند جایگاه خود را حفظ کند

اقتصاد ایران زیر ذره بین، در گفتگو با پیام باقری نایب رئیس اتاق ایران:

برنامه ریزی اقتصادی ایران باید انعطاف پذیر و واقع گر باشد

این شرایط متغیر شامل تحولات جهانی، تغییرات در بازارهای بین المللی، نوسانات قیمت ها، بحران های اقتصادی و سیاسی و همچنین تحریم ها و محدودیت های تجاری است که همواره بر فضای اقتصادی کشورها اثر می گذارند. در این محیط پیچیده، نیاز به برنامه ریزی دقیق و مؤثر بیش از پیش احساس می شود.

در چنین فضایی، برنامه های اقتصادی که طراحی می شوند باید ویژگی های خاصی داشته باشند تا بتوانند به درستی و به طور مؤثر اجرا شوند. یکی از مهم ترین ویژگی ها،

«توجه پذیری اقتصادی» است. به این معنا که برنامه ها باید قابل اجرا و عملیاتی باشند، نه صرفاً ایده آل و بلندپروازانه. در صورتی که برنامه ای فقط به صورت تئوریک و بر اساس آرزوهای دور از دسترس طراحی شود، حتی اگر از لحاظ نظری جذاب و مطلوب باشد، در عمل نمی تواند تأثیر مثبتی در رشد و پیشرفت کشور بر جای بگذارد. برای مثال برنامه هایی که به دلایلی مانند کمبود منابع مالی یا عدم دسترسی به زیرساخت های مناسب قابلیت پیاده سازی ندارند، به اهداف خود دست نمی یابند و در نهایت به اتلاف منابع و زمان منجر خواهند شد.

«انعطاف پذیری» نیز از دیگر ویژگی های ضروری در برنامه ریزی اقتصادی است. در دنیای پیچیده امروز، تغییرات در شرایط اقتصادی، سیاسی و اجتماعی به سرعت رخ می دهند و پیش بینی این تغییرات به طور دقیق کار دشواری است. بنابراین برنامه ریزی اقتصادی نباید خود را به یک سناریوی خاص محدود کند. می دانیم که پیش بینی همه جانبه شرایط اقتصادی ممکن نیست و باید برای شرایط مختلف، استراتژی هایی طراحی کرد. برای مثال یک برنامه اقتصادی باید به طور همزمان برای سناریوهای خوش بینانه (افزایش رشد اقتصادی، کاهش تورم و بهبود وضعیت صادرات) و بدبینانه (تحریم های بیشتر، بحران های داخلی و کاهش تولید) آماده باشد. این انعطاف پذیری در طراحی برنامه ها به سیاست گذاران این امکان را می دهد که در مواجهه با شرایط غیرمنتظره، تغییرات لازم را در استراتژی ها ایجاد کرده و پاسخ مناسبی به چالش ها بدهند.

همچنین، در طراحی این برنامه ها باید هماهنگی میان برنامه های بخش های مختلف اقتصادی و «برنامه های کلان کشور» همچون برنامه هفتم توسعه، بودجه های سالیانه و سیاست های کلان دیگر وجود داشته باشد. این هماهنگی برای جلوگیری از تضادهای داخلی و افزایش انسجام در سیاست گذاری ها ضروری است. عدم هماهنگی میان برنامه های بخشی و ملی موجب بروز تداخل و مشکلات اجرایی می شود. به عنوان مثال اگر یک برنامه در حوزه صنعتی با برنامه های کشاورزی یا انرژی هم راستا نباشد، ممکن است منابع به طور نادرست تخصیص یابند و حتی سیاست ها یکدیگر را تضعیف کنند. این نوع مشکلات به طور جدی بر پیشرفت اقتصادی کشور تأثیر منفی می گذارد و باعث اتلاف منابع می شود.

«نکات عملیاتی» نیز باید به طور جدی در طراحی برنامه های اقتصادی مدنظر قرار گیرد. به عبارت دیگر، برای هر برنامه ای که تدوین می شود، باید پاسخ های مشخصی برای سؤالات عملیاتی وجود داشته باشد.

● مهدی خاکی فیروز

در دنیای پویای اقتصاد، جایی که شرایط بازار، تحولات جهانی و نوسانات اقتصادی به سرعت تغییر می کنند، برنامه ریزی دقیق و توانایی انطباق با این تغییرات به یک ضرورت غیر قابل انکار تبدیل شده است. برای موفقیت در این فضای پیچیده، کشورها باید علاوه بر داشتن استراتژی های اقتصادی منسجم و بلندمدت، قادر به واکنش سریع و مؤثر در برابر چالش ها و بحران ها باشند. در این راستا، بخش خصوصی به عنوان یکی از ارکان اصلی اقتصاد، نقش بسیار مهمی در ایجاد تاب آوری و توان مقابله با بحران ها ایفا می کند. پیام باقری نایب رئیس اتاق بازرگانی ایران، به عنوان یک چهره شناخته شده در حوزه تشکلی کشور، در این گفت و گوی تخصصی به تبیین الزامات برنامه ریزی اقتصادی در مواجهه با چالش های روز پرداخته است. او تأکید دارد که برای دستیابی به رشد پایدار، نیاز به هم افزایی میان بخش خصوصی و برنامه های کلان اقتصادی کشور است. باقری در این گفت و گوی نوری به طور خاص به بررسی راهکارهایی پرداخته که به بنگاه های اقتصادی کمک می کنند تا در برابر بحران ها مقاوم تر شوند و به این ترتیب، بخش خصوصی به یک موتور محرک برای توسعه اقتصادی و افزایش تاب آوری در اقتصاد کشور تبدیل گردد.

با توجه به شرایط متغیر منطقه ای و بین المللی به ویژه در شش ماهه اول سال بعد، به نظر شما برنامه ریزی اقتصادی کشور باید چه ویژگی هایی داشته باشد؟

برنامه ریزی اقتصادی یکی از ارکان اصلی در جهت دستیابی به رشد و توسعه پایدار در هر کشوری است. با این حال در دنیای امروز که به سرعت در حال تغییر است و تحت تأثیر عوامل مختلف داخلی و خارجی قرار دارد، برنامه ریزی باید به گونه ای طراحی شود که انعطاف پذیری و توانایی تطبیق با شرایط متغیر را در اولویت قرار دهد.

برنامه‌ریزی کند. این ظرفیت‌شناسی شامل شناسایی بخش‌هایی است که بیشترین ارزش افزوده را ایجاد می‌کنند یا پتانسیل بالاتری برای رشد دارند. به‌عنوان مثال اگر یک شرکت در صنعت کشاورزی فعالیت دارد، باید تحلیل کند که چه مناطق و محصولات کشاورزی بیشترین بازدهی را دارند و چگونه می‌تواند از این ظرفیت‌ها بهره‌برداری کند. بخش خصوصی همچنین باید نیازهای بازار داخلی و خارجی را شناسایی کرده و توانمندی‌های خود را بر اساس این نیازها تنظیم کند. برای مثال، اگر یک کشور در زمینه تولید محصولات خاص مانند محصولات ارگانیک یا فناوری‌های نوین پیشرفت قابل توجهی دارد، شرکت‌ها باید به این حوزه‌ها توجه کنند و منابع خود را به‌طور هوشمندانه به این بخش‌ها اختصاص دهند.

پیش‌بینی شما از وضعیت اقتصادی کشور در سال ۱۴۰۴ چیست؟

ایران کشوری با ظرفیت‌های بالقوه عظیم است که در بسیاری از بخش‌ها از منابع طبیعی گرفته تا صنایع مختلف، کشاورزی و گردشگری، پتانسیل بالایی برای رشد و پیشرفت دارد. این ظرفیت‌ها به دلیل موقعیت جغرافیایی استراتژیک کشور، منابع طبیعی غنی، نیروی انسانی توانمند و مزیت‌های منحصر به فرد در برخی صنایع، ایران را به یکی از کشورهای با پتانسیل‌های اقتصادی بالاتر تبدیل کرده است. با این حال یکی از چالش‌های اصلی که ایران با آن مواجه است، عدم بهره‌برداری کامل از این ظرفیت‌هاست. به عبارت دیگر هنوز نتوانسته‌ایم از منابع و امکانات موجود به‌طور مؤثر استفاده کنیم و فاصله زیادی میان آنچه که داریم و آنچه که می‌توانیم به آن دست یابیم، وجود دارد. مناطق مختلف ایران مانند مکران نمونه‌ای از پتانسیل‌های شگفت‌انگیزی هستند که می‌توانند پیشران اقتصادی کشور شوند. این منطقه با دسترسی به آب‌های آزاد و موقعیت استراتژیک می‌تواند به یکی از قطب‌های مهم اقتصادی تبدیل شود. علاوه بر مکران بسیاری از دیگر مناطق ایران همچون سواحل خلیج فارس، مناطق نفت‌خیز و منابع معدنی فراوان نیز ظرفیت‌های بالقوه فراوانی برای جذب سرمایه‌گذاری و ایجاد اشتغال دارند. این منابع می‌توانند به‌ویژه در راستای توسعه زیرساخت‌ها و صنایع مختلف همچون پتروشیمی، گردشگری، حمل‌ونقل و انرژی‌های تجدیدپذیر، نقش کلیدی ایفا کنند.

موفقیت در برنامه‌ریزی اقتصادی نیازمند به‌کارگیری فرآیندهای نظارتی کارآمد و سیستم‌های اجرایی با قابلیت اصلاح سریع انحرافات است

به‌عنوان مثال آیا منابع لازم برای اجرای این برنامه‌ها در دسترس است؟ آیا این منابع به‌طور بهینه تخصیص داده شده‌اند؟ آیا ساختار اداری و اجرایی کشور قادر به پیاده‌سازی این برنامه‌ها خواهد بود؟ در صورتی که منابع و امکانات در اختیار نباشد، یا اگر این منابع به‌طور نادرست تخصیص داده شوند، نمی‌توان انتظار داشت که برنامه‌های اقتصادی به موفقیت دست یابند. این جنبه عملیاتی، از آن جهت اهمیت دارد که برنامه‌ریزی اقتصادی باید در کنار داشتن ایده‌های نوآورانه و اهداف بلندمدت، قابلیت پیاده‌سازی مؤثر را نیز داشته باشد. به همین دلیل هم‌راستایی بین اهداف و امکانات موجود باید در تمامی مراحل برنامه‌ریزی مدنظر قرار گیرد.

برای موفقیت در برنامه‌ریزی اقتصادی، طراحی صحیح برنامه‌ها کفایت نمی‌کند بلکه این موفقیت به «فرآیندهای اجرایی و نظارتی» نیز مرتبط است. برای اینکه برنامه‌های اقتصادی به نتایج مطلوب برسند، باید سیستم‌های نظارتی کارآمدی وجود داشته باشد که نظارت دقیق بر اجرای برنامه‌ها را امکان‌پذیر سازد.

این سیستم‌ها باید قادر باشند تا در صورت بروز انحرافات از مسیر اصلی، اقدامات اصلاحی را به‌طور سریع و مؤثر انجام دهند. در غیر این صورت، حتی بهترین برنامه‌ها نیز ممکن است در میانه مسیر به بن‌بست برسند.

برنامه‌ریزی اقتصادی باید در یک چارچوب منسجم و هماهنگ با دیگر بخش‌های اقتصادی و اجتماعی کشور صورت گیرد تا در برابر بحران‌ها و تغییرات جهانی تاب‌آوری ایجاد کرده و به رشد و توسعه پایدار منجر شود.

با توجه به نکاتی که در خصوص برنامه‌ریزی کلان کشور بویژه در حوزه حکمرانی مورد توجه قرار دادید، بخش خصوصی و اتاق چگونه می‌تواند برای آینده خود برنامه‌ریزی کند؟

با توجه به اهمیت برنامه‌ریزی اقتصادی انعطاف‌پذیر، هماهنگ با اهداف کلان کشور و مبتنی بر ظرفیت‌شناسی، بخش خصوصی شامل شرکت‌ها و اتاق‌های بازرگانی باید به‌طور جدی به تدوین استراتژی‌های خود برای آینده بپردازد. این برنامه‌ریزی باید بر اساس سه محور اصلی صورت گیرد که در ادامه به تشریح هر کدام پرداخته می‌شود.

اولین مسئله‌ای که بخش خصوصی باید در برنامه‌ریزی خود مدنظر قرار دهد، «انعطاف‌پذیری در برابر تغییرات و شرایط غیرمنتظره» است. در دنیای امروز که اقتصاد به سرعت تغییر می‌کند و تحت تأثیر عوامل متعددی همچون تحریم‌ها، نوسانات قیمت‌ها و تحولات جهانی قرار دارد، شرکت‌ها باید قادر به واکنش سریع و تغییر جهت باشند. برای این منظور، بخش خصوصی باید سناریوهای مختلف از جمله سناریوهای خوش‌بینانه و بدبینانه را پیش‌بینی کرده و برنامه‌هایی برای هر کدام طراحی کند. چنین رویکردی باعث می‌شود که بخش خصوصی همیشه آمادگی لازم برای مواجهه با شرایط غیرمنتظره را داشته باشد و بتواند به سرعت خود را با تغییرات تطبیق دهد.

دومین بعدی که بخش خصوصی باید در نظر بگیرد، «هماهنگی با برنامه‌های کلان اقتصادی کشور» است. بخش خصوصی نمی‌تواند به‌طور جداگانه و بدون توجه به اهداف کلان ملی خود را پیش ببرد. اگر بخش خصوصی بتواند این هماهنگی را به خوبی برقرار کند، از تخصیص بهینه منابع بهره‌مند خواهد شد و در فرآیند رشد اقتصادی کشور نقش مؤثری ایفا می‌کند. برای مثال اگر دولت در نظر دارد که در یک صنعت خاص مانند انرژی یا فناوری اطلاعات سرمایه‌گذاری کند، شرکت‌های فعال در این صنایع باید برنامه‌های خود را با این سیاست‌ها هماهنگ کنند تا از تسهیلات، امکانات و فرصت‌های ایجاد شده بهره‌برداری کنند.

سومین جنبه‌ای که بخش خصوصی باید به آن توجه ویژه‌ای داشته باشد، «ظرفیت‌شناسی و تخصیص بهینه منابع» است. بخش خصوصی باید منابع و ظرفیت‌های موجود در کشور را به‌طور دقیق شناسایی کرده و بر اساس آنها

با این حال چالش اصلی همچنان در تبدیل این ظرفیت‌های بالقوه به واقعیت‌های اقتصادی است. به عبارت دیگر، فاصله میان آنچه که داریم (ظرفیت‌های بالقوه) و آنچه که باید داشته باشیم (ظرفیت‌های بالفعل) بسیار زیاد است. برای کاهش این فاصله و به فعلیت رساندن این ظرفیت‌ها، نیازمند برنامه‌ریزی دقیق و بلندمدت هستیم. این برنامه‌ریزی باید مبتنی بر شناسایی اولویت‌ها، تخصیص منابع به حوزه‌های راهبردی و فراهم کردن زیرساخت‌های لازم برای بهره‌برداری از منابع موجود باشد.

یکی از مهم‌ترین اقدامات در این راستا، «سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌ها» است. بخش‌هایی مانند حمل‌ونقل، انرژی، ارتباطات و آب، نیازمند به‌روزرسانی و توسعه هستند. برای مثال توسعه بندر و راه‌های مواصلاتی در مناطق استراتژیک مانند مکران، فرصت‌های جدیدی برای تجارت و توسعه اقتصادی فراهم می‌کند. همچنین در حوزه کشاورزی، استفاده از تکنولوژی‌های نوین، تولید محصولات را افزایش می‌دهد و با بهبود کیفیت و بهره‌وری، ایران را به یکی از صادرکنندگان مهم محصولات کشاورزی تبدیل کند.

«بهبود قوانین و مقررات» نیز یکی دیگر از ارکان بسترسازی برای استفاده بهینه از ظرفیت‌هاست. در بسیاری از موارد، قوانین پیچیده و دست‌وپاگیر مانع از جذب سرمایه‌گذاری و استفاده بهینه از منابع می‌شوند. اصلاح قوانین، کاهش بروکراسی‌های اداری و ایجاد فضای کسب‌وکار دوستانه، زمینه‌ساز رشد بخش خصوصی و ارتقای رقابت‌پذیری در اقتصاد است. به ویژه در بخش‌های کلیدی مانند صنعت و معدن، ایجاد یک چارچوب قانونی شفاف و کارآمد، سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی را به سمت این بخش‌ها جذب می‌کند.

«ایجاد مشوق‌های اقتصادی» یکی دیگر از نیازهای مهم در این زمینه است. دولت و نهادهای اقتصادی باید مشوق‌هایی مانند تخفیف مالیاتی، تسهیلات مالی و تضمین‌های سرمایه‌گذاری برای بخش خصوصی فراهم کنند. این مشوق‌ها انگیزه لازم را برای کارآفرینان و شرکت‌ها جهت ورود به بخش‌های مختلف اقتصادی ایجاد کرده و ریسک‌های مربوط به سرمایه‌گذاری در مناطق کمتر توسعه‌یافته را کاهش می‌دهند. در نهایت، برای کاهش فاصله میان ظرفیت‌های بالقوه و بالفعل و تحقق این هدف بزرگ، نیازمند «همانگی و همکاری میان بخش‌های دولتی، خصوصی، تقنینی و نظارتی» هستیم. دولت باید در قالب سیاست‌های توسعه‌ای و برنامه‌های حمایتی، بخش خصوصی را در راستای تحقق اهداف اقتصادی همراهی کند. همچنین، نقش اتاق بازرگانی در این فرآیند بسیار حیاتی است. اتاق به‌عنوان رابط میان بخش خصوصی و دولتی عمل می‌کند و با ارائه مشاوره، تحلیل و پیشنهادات کارشناسی، در تسهیل فرآیندهای اجرایی و توسعه همکاری‌ها کمک می‌کند.

اگر تمامی ارکان اقتصادی کشور با هدف مشترک و با انسجام فکری حرکت کنند، ایران در سال‌های آینده به موفقیت‌های چشمگیری دست می‌یابد و از ظرفیت‌های عظیم خود به نحو احسن بهره‌برداری می‌کند. در صورتی که بتوانیم این بسترها را فراهم کنیم، آینده روشنی در انتظار اقتصاد ایران خواهد بود.

تأثیر تحریم‌ها بر اقتصاد کشور چگونه بوده و در صورت تداوم، چه راهکارهایی برای کاهش اثرات آن پیشنهاد می‌دهید؟

تحریم‌ها تاکنون تأثیرات قابل توجهی بر اقتصاد کشور داشته‌اند و در صورت ادامه یافتن، این تأثیرات افزایش می‌یابد. اما باید به این نکته توجه کنیم که تمرکز ما نباید صرفاً روی آثار تحریم‌ها باشد، بلکه باید راهکارهایی برای افزایش تاب‌آوری اقتصاد کشور طراحی کنیم. یکی از راه‌کارهای کلیدی، ارتقای تاب‌آوری بنگاه‌های اقتصادی است. این امر از طریق حمایت‌های مالی، تسهیل در پرداخت مالیات و بیمه و دسترسی آسان‌تر به تسهیلات بانکی امکان‌پذیر است. از سوی دیگر باید به سمت بهره‌برداری بهینه از منابع داخلی حرکت کنیم. اگر بتوانیم این ظرفیت‌ها را

به درستی مدیریت کنیم، تأثیر تحریم‌ها به حداقل خواهد رسید. علاوه بر این، تاب‌آوری به معنای افزایش توانمندی بنگاه‌ها در مواجهه با مشکلات است. برای این کار، دولت باید نقش تسهیل‌گر ایفا کند و شرایط را برای فعالیت بهتر بنگاه‌ها فراهم سازد. این موضوع شامل کاهش بوروکراسی، ارائه تسهیلات مالی و ایجاد محیطی رقابتی برای کسب‌وکارها می‌شود.

چه اقداماتی برای افزایش تاب‌آوری بنگاه‌های اقتصادی ضروری است؟

تاب‌آوری بنگاه‌های اقتصادی به حمایت دولت، مجلس و بخش خصوصی نیاز دارد. به عنوان مثال، ناترازی برق یکی از مشکلات جدی است که بنگاه‌های اقتصادی با آن مواجه هستند. در این شرایط، باید تدابیری اتخاذ شود که بنگاه‌ها بتوانند با وجود کمبود منابع انرژی، به تولید ادامه دهند.

اقداماتی مانند امهال بدهی‌ها، کاهش فشارهای مالیاتی و ارائه تسهیلات بانکی کمک زیادی به این بخش می‌کند. از سوی دیگر، بخش خصوصی باید نقشی فعال در پیشنهاد راهکارهای عملی ایفا کند. به عنوان نمونه، پیشنهادات اتاق بازرگانی به دولت در زمینه مدیریت ناترازی برق نشان‌دهنده اهمیت همکاری میان بخش‌های مختلف است. علاوه بر این، توسعه زیرساخت‌های دیجیتال و استفاده از فناوری‌های نوین تاب‌آوری بنگاه‌ها را افزایش می‌دهد. بنگاه‌ها باید به سمت استفاده از ابزارهای هوشمند و بهره‌وری بیشتر حرکت کنند تا بتوانند در شرایط دشوار، مزیت رقابتی خود را حفظ کنند.

سیاست‌های بین‌المللی و تعاملات خارجی چه نقشی در وضعیت اقتصادی کشور دارند؟

سیاست‌های بین‌المللی تأثیر مستقیمی بر اقتصاد کشور دارند. با این حال، ما نمی‌توانیم منتظر تغییرات در سیاست‌های خارجی بمانیم. وظیفه ما این است که خود را با شرایط موجود تطبیق دهیم و از ظرفیت‌های داخلی استفاده کنیم. بخش خصوصی نقش کلیدی در این زمینه دارد و می‌تواند با ارائه راهکارهای خلاقانه و مؤثر، تأثیرات منفی سیاست‌های بین‌المللی را کاهش دهد. همچنین، ما باید به سمت توسعه تجارت منطقه‌ای حرکت کنیم. کشورهایی که در همسایگی ما قرار دارند، بازارهای بزرگی برای محصولات ایرانی هستند. اگر بتوانیم روابط تجاری خود را با این کشورها تقویت کنیم، می‌توانیم بخشی از اثرات منفی تحریم‌ها را جبران کنیم.

آینده FATF و تأثیر آن بر اقتصاد کشور را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

موضوع FATF پیچیدگی‌های زیادی دارد و تأثیر آن بر اقتصاد کشور قابل انکار نیست. با این حال، نگاه فعالان اقتصادی باید به گونه‌ای باشد که بتوانند با هر شرایطی سازگار شوند. انعطاف‌پذیری و آمادگی برای مواجهه با هر سناریویی از الزامات اساسی است. اگر بتوانیم در داخل کشور انسجام و هم‌افزایی لازم را ایجاد کنیم، می‌توانیم تأثیرات منفی احتمالی را کاهش دهیم و به سمت بهبود وضعیت اقتصادی حرکت کنیم.

جمع‌بندی شما در باره الزامات موفقیت اقتصادی کشور چیست؟

موفقیت اقتصادی کشور در گرو سه عامل کلیدی است: انعطاف‌پذیری در برنامه‌ریزی، هم‌افزایی میان بخش‌های مختلف اقتصادی و بهره‌برداری بهینه از ظرفیت‌های داخلی. اتاق بازرگانی، دولت، مجلس و سایر ارکان اقتصادی کشور باید با یک هدف مشترک و انسجام کامل عمل کنند. اگر این همانگی و برنامه‌ریزی منسجم ایجاد شود، از چالش‌های موجود عبور می‌کنیم و می‌توانیم آینده‌ای روشن برای اقتصاد ایران رقم بزنیم.

بخش خصوصی باید با برنامه‌های کلان اقتصادی همسو باشد و برای مواجهه با بحران‌ها و تغییرات جهانی آمادگی کامل داشته باشد

برنامه‌ریزی اقتصادی کشور باید بر اساس ظرفیت‌شناسی دقیق و هماهنگی با سیاست‌های کلان ملی طراحی شود تا منابع بهینه تخصیص یابند

برای کاهش تأثیرات تحریم‌ها، ایران باید روی ارتقای تاب‌آوری بنگاه‌ها و دسترسی به تسهیلات بانکی تمرکز کند تا اقتصاد مقاوم‌تری ایجاد شود

در شرایط غیرمنتظره، بخش خصوصی باید قادر به تغییر استراتژی‌ها و تطبیق با شرایط جدید باشد تا در برابر بحران‌ها تاب‌آورتر شود

۱۴۰۳ سال بلاتکلیفی صنوف زیر سایه تورم

حمیدرضا رستگار: اصناف می‌توانند تهدیدها را به فرصت تبدیل کنند، اما دخالت‌های نابجا مانعی جدی است

بر عهده ما صنوف کشور است. لذا باید برای این موضوع حد و مرز تعیین شود چرا کسانی که علم ندارند به موضوعات صنوف مختلف و کارهای اقتصادی ورود می‌کنند و موجب می‌شوند ما هم نتوانیم کار خود را درست اجرا کنیم؟ بارها اعلام کرده ایم که ما در بخش صنوف صاحب نظران بسیاری در همه موضوعات اقتصادی داریم و امکانات مادی و معنوی نیز مهیا است اما چرا اجازه نمی‌دهند از این پتانسیل اصناف برای تنظیم بازار استفاده شود؟

بنگاه‌های اقتصادی کوچک و متوسط؛ موتور محرک اقتصاد

وی خاطر نشان کرد: دولت باید به این امر توجه ویژه داشته باشد که بنگاه‌های اقتصادی به خصوص بنگاه‌های کوچک در همه جای دنیا موتور محرک اقتصاد بوده و هستند و کلیه امکانات را نیز در اختیار دارند که بتوانند از تولید حمایت کنند. به نظر بنده بنگاه‌های اقتصادی کوچک و متوسط به دلیل کم هزینه بودن و به دلیل امکاناتی که دارند زود بازده هستند. الان تقریباً بیش از ۴۰ تا ۴۵ درصد از اشتغالزایی مربوط به ما است همچنین سهم قابل توجهی در تولید ناخالص داخلی داریم اما به اینها توجه نمی‌شود. یعنی با توجه به سهم فراوانی که اصناف در اشتغالزایی و ایجاد امنیت دارد فقط اراده دولت و حکمرانی را می‌خواهد از این فرصت استفاده کنند.

رستگار اذعان داشت: ما بارها اعلام کرده ایم که ما در صنوف مختلف این امکان را داریم که تهدیدها را تبدیل به فرصت کنیم و در این مسیر به هیچ وجه به دولت نیاز نداریم و هیچ بودجه و هزینه‌ای هم از دولت نمی‌خواهیم.

رستگار در خصوص برآورد و پیش‌بینی وضعیت اصناف در سال ۱۴۰۴ نیز گفت: بنده معتقدم سال آینده می‌تواند سال خوبی باشد یعنی اگر یک سری اقدامات و اصلاحات در روند اقتصادی صورت بگیرد وضعیت خوب می‌شود امیدواریم این دیدگاه و فکر اجرایی شود و دولت اگر حمایت کند قطعاً سال ۱۴۰۴ می‌تواند شرایط خوب پیش برود. البته نباید فراموش کرد که ما تحت سخت‌ترین تحریم‌های اقتصادی هستیم و بخشی مربوط به مردم است.

وی در پایان تأکید کرد: مردم باید توجه کنند سرمایه‌های خود را در فعالیت‌ها و مولدهایی که می‌تواند به اقتصاد کشور کمک کند بیاورند در این میان نیاز است که مردم بیشتر در جریان امور قرار بگیرند و سرمایه‌های خود را درگیر کارها و فعالیت‌های اقتصاد سالم نمایند و از کارهای کاذب جلوگیری شود.

● **سیماگودری**
اتاق اصناف اصولاً متولی صنوف تولیدی، توزیعی و خدماتی است که متشکل از هزاران رشته صنفی است و در حال حاضر بیش از ۱۳۰ اتحادیه تهران فعال است و در کشور نیز حدود ۳ میلیون و ۵۰۰ هزار واحد صنفی داریم. در راستای بررسی آنچه در سال ۱۴۰۳ اصناف مختلف پشت سر گذاشتند گفت و گویی با حمیدرضا رستگار رئیس اتاق اصناف تهران انجام داده ایم که در ادامه می‌خوانید.

بازار انتظاری؛ پیامد نوسان نرخ ارز و تورم

حمیدرضا رستگار رئیس اتاق اصناف تهران در خصوص مهمترین مسائل پیرامون صنوف مختلف در سال ۱۴۰۳ می‌گوید: شرایطی که در سال ۱۴۰۳ صنوف مختلف داشتند با اتفاقاتی که رخ داد و موضوعاتی که بعضاً سیاسی بود اثر ۱۰۰ درصدی روی روند اقتصادی و کسب و کار صنوف مختلف داشت؛ به نحوی که هر بار بایک جریان این روند ادامه داشته است و همانطور که می‌دانید آخرین موضوع که تأثیر بسزایی بر روند اقتصادی صنوف داشته تغییر قیمت ارز است.

رستگار افزود: در واقع یکی از مشکلات صنوف مختلف بلاتکلیفی در قیمت‌گذاری و خرید و فروش است در حالی که کسب و کار نیازمند آرامش است؛ به این معنا که فردی که فعالیت اقتصادی انجام می‌دهد در ابتدای سال بایستی علاوه بر برآورد هزینه‌ها، بتواند تخمین بزند که تا پایان سال چه میزان درآمد و عایدی خواهد داشت. به عبارت دیگر داشتن آرامش در صنوف به معنای این است که واحدهای صنفی آگاه باشند یک تناسب بین درآمد و هزینه‌های خود خواهد داشت. اما شاهد هستیم که صنوف مختلف تحت تأثیر قیمت ارز و تورم در بلاتکلیفی به سر می‌برند و به نوعی با بازار انتظاری است و همواره باید منتظر باشیم که شرایط فردا به چه نحوی رقم خواهد خورد. این نمی‌تواند شرایط ایده‌آلی برای کارهای اقتصادی باشد.

وی ادامه داد: مساله اینجا است که اگر تورم هم هست باید توسط بانک مرکزی و دولت برنامه ریزی شود که این تورم از حد و حدود موضوعی خود خارج نشود چون این شرایط باعث می‌شود اختلافاتی در بازار بیفتد چون خریداران و فروشندگان با هم تعهد دارند و این امر برای تعهدات این عزیزان مشکل ایجاد می‌کند. در کل می‌توان اینگونه گفت که شرایط صنوف در سال ۱۴۰۳ بسیار سخت‌تر از ۱۴۰۲ بود و با حوادثی که رخ داد شرایط بسیار خاص‌تر شد اگر چه امیدواریم سال آینده چنین شرایطی برای بازار حاکم نباشد.

تنظیم‌گری بازار و وظیفه اصناف است کارها را به آنها بسپارید

رئیس اتاق اصناف تهران در پاسخ به این سوال که جایگاه بخش خصوصی در اصلاح این روند چه می‌تواند باشد گفت: ما به عنوان بخش خصوصی و بنگاه‌های اقتصادی از ابتدای سال اعلام آمادگی کردیم و اذعان داشتیم از منظر قانون این مأموریت برای ما است و وجاهت و اهلیت آن را نیز دارا هستیم و لذا خواهان این بودیم که کار ما را به خودمان بسپارند و دولت تنها نظارت و حمایت را بر عهده بگیرد. اما متأسفانه هیچ‌گاه تحقق نیافت و شاهد هستیم بسیاری از کسب و کارها حال که در آستانه پایان سال ۱۴۰۳ هستیم هزینه‌های خود را هنوز جبران نکرده‌اند و امیدواریم در آخرین ماه سال این هزینه‌ها جبران شود.

رستگار در پاسخ به این سوال که مهمترین پتانسیل اصناف که دولت می‌تواند از آن بهره بگیرد چیست، گفت: در وهله اول اینکه مهمترین موضوعی که همه باید رعایت کنند قانون است و مردم محق‌ترین قشر در کشور هستند. بحث اصناف در واقع بزرگترین تشکل غیردولتی در کشور محسوب می‌شود که در کنار آن تخصص، امکانات، وجاهت قانونی را دارا هستیم که در راستای تنظیم بازار اقدام کنیم. مساله اینجا است که تنظیم‌گری بازار، تولید، توزیع و بخشی از نظارت

گفت و گو با سید مهدی طیب زاده، رئیس اتاق بازرگانی کرمان برق هست؛ اعتماد نیست!

● سکینه مهرانی

گسترش بحران انرژی در کشور، از ناترازی برق و آب تا ابهام در آینده سرمایه‌گذاری، نشان می‌دهد ساز و کارهای موجود هیچ راهکاری برای رفع معضل فزاینده ناترازی ندارند. سید مهدی طیب‌زاده، رئیس اتاق بازرگانی کرمان، با نگاهی کارشناسانه نسبت به ابعاد این چالش هشدار می‌دهد و معتقد است فقدان راهبرد مشخص، تعهدات ناپایدار دولت در قبال بخش خصوصی و هم‌چنین تصمیمات خلق‌الساعه، شرایطی را رقم می‌زند که اقتصاد ملی را در معرض ریسک‌های جدی قرار خواهد داد.

بحران ناترازی انرژی در کشور هر روز ابعاد تازه‌تری پیدا کرده است. شما چه تحلیلی از این وضعیت دارید؟

این موضوع در سطوح مختلف دست‌اندرکاران اقتصادی دیده شده است. بحث ناترازی انرژی و به‌ویژه برق، بارها اعلام شده و هر بار مجموعه‌ای از نگرانی‌ها را به دنبال داشته است. در اظهار نظر وزیر محترم نیرو، عدد ۲۵ هزار مگاوات کسری در پیک مصرف سال آینده اعلام شد. این میزان ناترازی اصلاً محدود به یک حوزه نیست. بسیاری از فعالیت‌ها، اعم از خانگی و صنعتی، به شکلی به برق گره خورده‌اند.

اگر برنامه‌های جدی و مؤثر برای حل این ناترازی وجود نداشته باشد، خاموشی‌ها موجی از بحران اجتماعی و امنیتی به همراه خواهد داشت. در کنار آن، ناترازی آب هم واقعیتی آشکار است. در استان‌های خشک و نیمه‌خشک، آثار این کمبود به شکل مستقیم در زندگی مردم مشاهده می‌شود. در حوزه فعالیت‌های اقتصادی نیز همین فشار حس شده و بارها فعالان بخش کشاورزی، صنعتی و خدماتی نسبت به پیامدهای این وضعیت هشدار داده‌اند.

چه عواملی در تشدید ناترازی انرژی مؤثر بوده است؟

معتقدم ریشه این معضل در خود دولت جست‌وجو می‌شود. هر چند گاهی دنبال راه حل بیرون از بدنه دولتی می‌گردند، اما نقطه آغاز آشفتگی درون ساختارهای دولتی است. بخش خصوصی به استناد مجوزهای قانونی در تولید برق وارد میدان شد و نیروگاه‌های مدرنی با راندمان بالا ساخت. امروز هم ۶۰ درصد برق کشور در همین نیروگاه‌های خصوصی تولید می‌شود. مقایسه میان واحدهای دولتی قدیمی نظیر رامین اهواز، شهید رجایی یا طرشت با واحدهای بخش خصوصی، نشان از برتری راندمانی در بخش خصوصی دارد. این نشانه یک حرکت صحیح محسوب می‌شود، ولی همکاری در حوزه سرمایه‌گذاری مدت زیادی دوام نیاورد. بخش خصوصی به منابع ارزی برای احداث نیروگاه دسترسی داشت. صندوق توسعه ملی هم برای این کار تسهیلاتی اعطا کرد. این وام‌ها ماهیت ارزی

دارند و قرار بود تسویه آن‌ها با ارز صورت بگیرد. برخی مجوزها صادر شد تا برق تولیدی در صورت امکان صادر شود یا بخش خصوصی به نرخ مصوب امکان خرید ارز دولتی داشته باشد. اما سیاست‌های قیمت‌دستوری در حوزه برق همه محاسبات را برهم زد. بخش خصوصی ناچار شد برق را با نرخ پایین به دولت بفروشد، در حالی که هزینه تولید و استهلاک نیروگاه‌ها تحت تأثیر قیمت‌های جهانی قرار گرفته بود. تأخیر در پرداخت مطالبات از سوی وزارت نیرو یا شرکت‌های تابعه آن هم وضعیت سرمایه‌گذاران را وخیم‌تر کرد.

این تأخیر در پرداخت و تداوم سرکوب قیمت برق چه عواقبی برای نیروگاه‌های خصوصی داشته است؟

واحدهای خصوصی گرفتار بدهی‌های ارزی به صندوق توسعه ملی هستند. درآمد ریالی با قیمت دستوری هم کفاف بازپرداخت این بدهی ارزی را نمی‌دهد. طبق مصوبه سال ۹۷، قرار بود بانک مرکزی ارز با نرخ رسمی در اختیار سرمایه‌گذاران نیروگاهی قرار دهد تا اقساط را بپردازند. این مصوبه هم عملی نشد. حالا نیروگاه‌ها هم با سرکوب قیمت مواجه‌اند و هم مبالغی که از دولت طلب دارند، به‌موقع پرداخت نمی‌گردد. در نتیجه، تسویه بدهی ارزی به شکل آزاد باید انجام شود و نرخ ارزی‌نمایی یا آزاد برای آن‌ها سنگین است.

در چنین شرایطی بانک‌ها هم طلب خود را می‌خواهند، صندوق توسعه ملی انتظار بازگشت ارزی دارد، مالیات و بیمه هم در کار است و نیروگاهی که روزی قرار بود بخشی از نیاز کشور را رفع کند، با خطر ورشکستگی روبه‌روست. بعضی مدیران عامل دچار ممنوع‌الخروجی شدند، برخی واحدها در مرحله توقیف وثایق بانکی قرار گرفتند. اینها آثار عینی پشت کردن دولت به سرمایه‌گذاران است. بسیاری از نیروگاه‌ها برنامه توسعه داشتند، اما در این وضعیت حاضر به ریسک سرمایه‌گذاری جدید نیستند.

آیا در حوزه برق خورشیدی می‌توان ظرف مدت کوتاهی کسری برق را تأمین کرد؟

در سطوح رسمی، طرح توسعه ۱۰ هزار مگاواتی برق خورشیدی برای آینده نزدیک مطرح شده است. با مرور ظرفیت نصب شده انرژی‌های تجدیدپذیر در کشور، عددی بیش از هزار مگاوات در طول سال‌های گذشته ثبت نشده است. حالا بطور قرار است در چند ماه تا تابستان، ظرفیت ده‌ها هزار مگاواتی به شبکه اضافه شود؟ این برنامه چندان واقعی به نظر نمی‌رسد. انرژی خورشیدی و دیگر تجدیدپذیرها در دنیا روند منطقی و زمانبر دارد، زیرساخت می‌خواهد و سرمایه‌گذاری مناسب می‌طلبد.

اقدامات شتابزده منجر به هدررفت منابع ارزی و ریالی خواهد شد. از طرفی، مشکل اصلی مادر تابستان آتی حفظ ظرفیت موجود است، چرا که اورهال و نگهداری نیروگاه‌ها به‌موقع انجام نشده است. تکیه بر اعداد بزرگ و غیردقیق آرامش کاذب ایجاد می‌کند و موجی از خوش بینی شکل می‌گیرد، در حالی که واحدهای تولیدی دست‌اندازی دارند.

صنایع نیز در پی اصرار وزارت نیرو به احداث نیروگاه‌های مقیاس کوچک و CHP وارد حوزه‌های شدند که تخصصی در آن نداشتند. آیا این رویکرد کمکی به شبکه برق کرد؟

توسعه نیروگاه‌های کوچک، گرچه در ظاهر ایده جذابی بود تا صنایع به صورت محلی برق خود را داشته باشند، اما مشکلاتی را رقم زد. هر صنعتی که در تولید کالایی تخصص دارد، الزاماً در حوزه تولید انرژی موفق نخواهد بود. تأمین تجهیزات مناسب، نصب و نگهداری اصولی این واحدها و دسترسی به دانش فنی از عهده همه صنایع خارج است. از سوی دیگر، تلفات انرژی یا هزینه‌های سنگین سرمایه‌گذاری در مقیاس کوچک مانع صرفه اقتصادی شد.

تعارض دیگر هم در زمان پیک مصرف رخ می‌دهد. از این صنایع خواسته می‌شود برق تولید شده را روانه شبکه کنند، در حالی که واحد صنعتی هم به برق برای تداوم تولید نیاز دارد. از این رو، بخشی از کارخانجات وارد مسیری شدند که تخصص و توجیه اقتصادی قطعی نداشت. این شکل از دستورات دولتی باعث پراکندگی منابع سرمایه‌ای شد، چون واحدهای قدیمی بزرگ هم چنان از اورهال و سرمایه‌گذاری‌های ضروری محروم مانده‌اند.

بازنشستگی نیروگاه‌های بسیار قدیمی با راندمان پایین چطور ارزیابی می‌شود؟

برخی نیروگاه‌های دولتی از جمله رامین اهواز و شهید رجایی از نسل‌های قبلی هستند و راندمان‌شان گاهی زیر ۲۰ درصد است. در بسیاری مواقع، بخشی از این واحدها با کمبود گاز روبه‌رو هستند و سوخت مایع هم راندمان محدودی دارد. بازنشستگی این واحدها یا جایگزینی آن‌ها با تکنولوژی جدید، ضروری به نظر می‌رسد. اما سؤال اساسی در اینجاست: چه نهادی باید سرمایه لازم را تأمین کند؟ بدنه دولتی شرایط مالی و تکنولوژیک مهیا در اختیار ندارد. شرکت‌های توانمند خارجی هم معمولاً دست به سرمایه‌گذاری در حوزه‌های پرریسک نمی‌زنند و انتقال فناوری هم با پیچیدگی روبه‌روست.

بخش خصوصی داخلی هم که با نیروگاه‌های موجودش دچار چالش بدهی و تأمین مالی است، وارد پروژه‌های جدید نمی‌شود. انگیزه‌ای وجود ندارد، چون اگر نیروگاه تازه‌ای بسازد، همان داستان سرکوب قیمت و عدم پرداخت مطالبات تکرار خواهد شد. به این ترتیب، بازنشسته کردن واحدهای کهنه هم روی کاغذ باقی می‌ماند.

چالش ناترازی به برق محدود نمی‌شود و ناترازی آب نیز خطرناک است. پیامد این موضوع برای بخش کشاورزی و صنایع مرتبط چیست؟

مسئله آب در استان‌های کم‌آبی مثل کرمان و یزد و خراسان جنوبی همیشه نگران‌کننده بوده است. خشکسالی‌های پیاپی، برداشت بی‌رویه از منابع زیرزمینی و عدم اجرای طرح‌های مدیریت مصرف، وضعی ایجاد کرده که بسیاری از باغداران و کشاورزان با تلخی پیامدهایش روبه‌رو شده‌اند.

سرکوب قیمت و تأخیر در پرداخت مطالبات، نیروگاه‌های خصوصی را به مرز ورشکستگی کشانده است. بدون اصلاح زیرساخت‌ها و پرداخت بدهی‌ها، تابستان هر سال بحرانی‌تر خواهد شد.

پشت ناترازی انرژی در ایران، مدیریت ناکارآمد و بی‌برنامگی قرار دارد؛ اتخاذ تصمیمات ناگهانی و خلف وعده‌ها، ضربات جبران‌ناپذیری به تولید برق و سرمایه‌گذاری بخش خصوصی زده است.

بله. در یکی از جلسات حضوری با رئیس جمهور و مسئولان ارشد، گفته شد که اقداماتی که ساختار اداری برای رفع ناترازی توصیه می‌کند، شرایط را تغییر نخواهد داد. روی کاغذ اعداد و ارقامی اعلام می‌گردد که در عمل به آن نخواهیم رسید. اگر ظرفیت واقعی نیروگاه‌های خصوصی در دسترس قرار گیرد و اگر دولت مطالباتشان را بپردازد، بخشی از فشار کاهشی رفع خواهد شد. اما سیاست فشار بر صنایع و کشاورزان برای احداث واحدهای تولید برق کوچک نیز نتایج مؤثری ایجاد نکرده است.

مشکل، کنار زدن تحلیل‌های کارشناسی و اتکا به آرزوهای غیر واقعی است. همه ادعا می‌کنند مدیریت مصرف و ساخت نیروگاه‌های خورشیدی، مساله رادر ماه‌های آتی حل خواهد کرد، در حالی که بخش خصوصی و کارشناسان انرژی معتقدند بدون اصلاحات مالی و فنی، میزان تولید فعلی هم به خطر می‌افتد.

جمع‌بندی جناب‌عالی از وضعیت فعلی و مسیری که باید در پیش گرفته شود چیست؟

موضوع ناترازی انرژی و آب، خطر مشترک برای جامعه و اقتصاد به حساب می‌آید. اگر دولت سامان یافته‌تر عمل کند، بخشی از مشکلات همین تابستان قابل مهار است. اولویت نخست آن است که با برنامه زمان بندی معین، اورهال نیروگاه‌های در معرض ریسک انجام شود و مطالبات بخش خصوصی پرداخت گردد تا انگیزه‌ها از میان نرود. در قدم بعدی، مدیریت مصرفی هوشمند و برخورد واقع بینانه با مسائل کشاورزی و صنعتی اهمیت دارد. آزادسازی تدریجی قیمت و اصلاح تعرفه‌ها، هر چند ممکن است هزینه اجتماعی بالایی داشته باشد، اما سرکوب دستوری باعث هرج و مرجی عمیق‌تر شده است.

در سطح کلان، نیاز به سرمایه‌گذاری خارجی یا ورود فناوری‌های راندمان بالا احساس می‌شود. بخش خصوصی داخلی در صورت اطمینان از بازگشت سرمایه، آماده ورود به این حوزه خواهد بود. دولت باید به گونه‌ای رفتار کند که فعال اقتصادی برای اقدام احساس امنیت داشته باشد. اتاق بازرگانی همچنان پیشنهاد داده نشست مشترکی میان همه ذی‌نفعان برگزار شود.

تا وقتی برنامه‌ها به شکل پراکنده تصویب و رها شوند، تابستان هر سال خبر بدتری از قطعی برق و کاهش تولید منتشر خواهد شد. وضعیت آب هم در بخش‌هایی از کشور بحرانی است و خاموشی‌ها تأمین منابع آبی را دشوار می‌کند. از این رو، هدف گذاری شفاف، رعایت اصول کارشناسی در تصمیم‌گیری و تسهیل سرمایه‌گذاری، سه ضلع نجات بخش صنعت برق خواهد بود.

خاموشی‌های برنامه‌ریزی شده در فصل پیک مصرف برق، اثر مستقیم بر پمپاژ چاه‌های کشاورزی دارد و باعث افت تولید محصولات راهبردی می‌شود.

پسته در کرمان مثالی گویا به حساب می‌آید. گفته شد سال گذشته برآورد شده ۵۰ درصد باغ‌ها با قطعی برق مواجه شدند و حدود ۲۰ درصد محصول از دست رفت. اگر فرض شود عددی نزدیک به ۵۰۰ هزار تن پسته در سطح ملی تولید می‌شد، حدود ۱۰۰ هزار تن از این مقدار به دلیل اختلال در آبیاری از دست رفت. با در نظر گرفتن ارزش صادراتی این محصول، زیانی نزدیک به چندین میلیون دلار بر اقتصاد کشور تحمیل شد. مدیران بخش کشاورزی در این استان‌ها از قبل هشدار داده بودند که خاموشی‌ها چه اثر فاجعه‌باری بر تولید دارد. اما تصمیمات بدون کار کارشناسی بخشی از باغداران را با ناامیدی روبه‌رو کرد.

آیا اتاق بازرگانی پیشنهادی برای عبور از این مرحله دارد؟

اتاق بازرگانی به صورت بالقوه جایگاه گفت‌وگو دارد. تخصص‌های مختلف در این نهاد حضور دارند و فعالان اقتصادی مشکلات را از نزدیک لمس می‌کنند. بارها گفته شده نشست مشترک با وزارت نیرو یا شرکت‌های برق حرارتی، فضای همفکری را شکل می‌دهد. برنامه‌های ناها مکنگ زمانی اصلاح خواهد شد که اطلاعات کف نگاه‌بررسی شود.

در حال حاضر تصمیم‌هایی از جانب مدیران دولتی اعلام می‌گردد و در جلسات پشت‌درهای بسته، نکات کارشناسان بخش خصوصی کمتر شنیده می‌شود. اتاق بازرگانی راهی باز می‌کند تا دو طرف، واقعیات را با شفافیت ارائه دهند. واحدهایی که ناچار به تعطیلی یا کاهش تولید هستند، گزارششان را به صورت مستند اعلام کنند. نیروگاه‌هایی که نیاز به اورهال فوری دارند، فهرست تجهیزاتی که خواستار ارز و منابع ریالی است را معرفی نمایند. آنچه شرایط کنونی را پیچیده‌تر کرده، خوش‌خیالی واهی در مورد برطرف شدن بحران بدون تزیق سرمایه است.

به نظر می‌رسد اینجانب موضوعی به نام راهبردی بلندمدت مطرح است، ولی عجله برای رفع بحران تابستان سال آینده، اولویت بیشتری پیدا کرده است. این شرایط چگونه سامان خواهد گرفت؟

اگر راهبرد میان‌مدت و بلندمدتی طراحی نشود، بحران هر سال شکل پیچیده‌تری پیدا خواهد کرد. در کوتاه‌مدت باید تمرکز بر ایجاد اطمینان از حفظ وضع موجود باشد. برخی نیروگاه‌ها وضعیت نامناسبی دارند. اگر ارز در اختیارشان قرار نگیرد، بخشی از ظرفیت فعلی دچار افت می‌شود. تعمیرات اساسی نیازمند قطعات وارداتی و پرداخت ارزی است. بخش خصوصی در این حوزه ناتوان شده و دولت به وظایف خود عمل نکرده است.

در سطح بعدی، برنامه‌های توسعه انرژی تجدیدپذیر که در پیش اعلام می‌شود، روندی زمانبر خواهد داشت. هیچ فرمول جادویی برای نصب ده‌هزار مگاوات پنل خورشیدی تا چند ماه آینده وجود ندارد. دستیابی به دانش، وارد کردن تجهیزات، هماهنگی با مدیریت شبکه و دریافت سرمایه‌گذاری با ثبات، لایه‌هایی دارد که در یک پروسه چندساله تحقق می‌یابد.

شما به نقش دولت در دعوی بدهی‌های بخش خصوصی و صندوق توسعه ملی اشاره کردید. آیا راهی برای احیای سرمایه‌گذاری وجود دارد؟

دولت هدف داشت که بخش خصوصی را در تولید برق فعال‌تر کند، به همین دلیل صندوق توسعه ملی وام ارزی پرداخت کرد. این وام‌ها برای طرح‌های صادراتی مناسب بود، در حالی که برق تولید شده در نیروگاه‌های خصوصی اجازه صادرات مستقل نداشت یا اگر داشت، مجاری آن به درستی تعریف نشد. در زمان اخذ وام، مصوبه‌ای مبنی بر دریافت ارز رسمی برای تسویه اقساط وجود داشت، اما در عمل تصمیم‌گیران دولتی از انجام آن صرف‌نظر کردند و همه مخارج بدهی‌ها بر گردن نیروگاه‌ها ماند.

در این وضعیت، بخش خصوصی از دستورالعمل‌های متناقض دولت آسیب دید. همین تناقض‌ها سبب شد قدرت ریسک‌پذیری کاهش پیدا کند و امروز نیروگاه‌های در حال ساخت یا گسترش، نیمه‌کاره باقی مانده‌اند. در نزدیکی تهران، طرحی ۱۰۰۰ مگاواتی به مرحله نهایی نرسیده است، چون سرمایه‌گذار منابع لازم ارزی یا ریالی را ندارد. چنین ظرفیتی در تابستان ارزش فراوانی دارد و می‌شد مشکل شبکه پایتخت را کاهش بدهد. اما زمانی که سرمایه‌گذار شاهد خلف وعده‌های قبلی است، پیش نمی‌رود.

آیا این مباحث در سطح عالی کشور و در حضور رئیس جمهور هم مطرح شده است؟

طنز ●

نامه‌ای به نوادگان

● **راضیه حسینی**
توجه، توجه!

شوی راستش خودمان هم نمی‌دانیم الان خوبیم یا نه. در حالتی شبیه به بی‌حسی قرار داریم، که خیلی حس و حال را متوجه نمی‌شویم. اصلاً بگذار اوضاع سال ۱۴۰۳ که دیگر به آخرش رسیده‌ایم را برایت شرح دهم، خودت درباره‌ی حال‌مان نظر بده. قضاوت کن ببین چطوریم؟ برای این که مطالب با هم قاطی نشوند هر کدام را به صورت جداگانه برایت نوشته‌ام و تیتراژ هم برسیم به اولین مورد:

«سال رکوردها»

سالی که گذشت سال رونق رکوردهای اقتصادی بود. از شکسته شدن رکورد تورم و گرانی تا رکورد سریع‌ترین برکناری وزیر! آن هم از نوع اقتصادی‌اش. نمی‌دانیم بعد از امسال هم تورم رکورد زده یا نه، ولی امسال برای تورم سال شروع موفقیت بود. طوری اوج گرفت که دیگر نمی‌شد به گرد پایش رسید. البته مسئولان ما از بس دوراندیش‌اند خودشان متوجه سرعت تورم شدند و تلاشی برای رسیدن به گرد پایش نکردند، همین‌طور از دور برایش دست تکان دادند. از حق نگذریم سری هم به نشانه‌ی تأسف تکان دادند، که این کار واقعاً باعث قوت قلب و دل‌گرمی ما مردم شد، و توانستیم گرانی‌ها را تاب بیاوریم!

از خوانندگان عزیز تقاضا می‌کنم این صفحه را در جای امنی قرار دهند که از موربانه و حشرات مودی، باد و بارن واز همه مهم‌تر جویندگان روزنامه در ایام خانه‌تکانی، در امان بماند، تا برسد به دست نوادگان‌مان. سال‌ها بعد این برگ از روزنامه را پیدا کنند، بخوانند و بدانند ایرانیان سالی که گذشت را چطور سپری کردند و چه تجربیاتی را از سر گذراندند. بعد با تعجب، یک‌بار دیگر بخوانند، از صفحه عکس بگیرند و بگذارند در اینستاگرام؛ نمی‌دانیم هنوز اینستاگرام‌شان فیلتر است یا نه اصلاً نمی‌دانیم فضای مجازی مثل زمان ما وجود دارد یا هوش مصنوعی همه چیز را کن‌فیکون کرده است. مثلاً شاید همین روزنامه را بدهند به هوش مصنوعی و ما را بازسازی کند، نه از آن مدل‌های فیلمی، کاملاً سه‌بعدی و واقعی، در اتاق راه برویم و بعد، هر وقت که دل‌شان خواست ما را محو کنند.

برویم سراغ نامه:

خواننده‌ی در آینده عزیز، سلام. امیدوارم حالت خوب و اوضاع به کامت باشد. از حال ما اگر جویا

شد. مردم همگی ذوق فراوان کردند و به خیابان‌ها ریختند و بر طبل‌های شادانه کوفتند. تازه قرار شد تلگرام و اینستاگرام هم به زودی رفع فیلتر شود، ولی مرحله به مرحله که مردم از ذوق زیادی یک وقت سکنه ناقص یا حتی کامل نزنند. نمی‌دانیم کلی سال بعد و زمان تو، بالاخره همه پیام‌رسان‌ها رفع فیلتر شده‌اند یا نه. حتماً که شده‌اند. مسئولان سرشان بروند قول‌شان نمی‌رود. البته ممکن است کمی دیرزود شود، ولی حتماً قولی که دادند را انجام می‌دهند!

قسمت جشن و پایکوبی را یک وقت جزو تاریخ گذشته ثبت نکنی. جهت مزاح نوشتیم. همین مانده از ما به عنوان سرخوش‌ترین نوع بشر هم، نام ببرند.

«آلودگی هوا»

در زمان شما آسمان چطور شده است؟ پاک و صاف و آبی شده؟ اتوبوس‌ها و تاکسی‌های برقی وارد ناوگان حمل‌ونقل شده‌اند؟ به نظرمان با این سرعت پیشرفتی که داشتیم الان باید از برقی هم گذشته و به برقی‌های پرنده رسیده باشید! زمان ما هنوز اتوبوس‌ها با برق درست و حسابی کنار نیامده بودند، مثلاً برقی بودند؛ اما دل‌شان نمی‌آمد گاز و ویل را فراموش کنند، به همین خاطر برای گرم کردن باز هم گاز و ویل می‌سوزاندند. ترکیب واقعاً جذابی بود!

تهران در سالی که گذشت به حدی آلوده بود و طوری مدارس تعطیل شد، که برخی دانش‌آموزان یادشان رفت کلاس چندم هستند. مورد داشتیم بعد از اتمام تعطیلی، به کلاس پایین‌تر رفتند و وقتی با تعجب به‌ها و معلم کلاس مواجه شدند، تازه فهمیدند یک سال بالاتر رفته‌اند! معلم‌ها هم از بس در بستر شاد تلاش کردند درس را به دانش‌آموزان یاد بدهند و هر بار بابت یک دانلود و آپلود یک هفته معطل شدند، تیک‌های عصبی متعددی پیدا کردند و تحت‌نظر تراپیست هستند.

سخن پایانی

نوه، نتیجه عزیز، حالا خودت حساب کن ببین حال‌مان چطور است؟ اگر بگویم خوب تو خودت باورت می‌شود؟ لطفاً از این مسخره‌بازی‌های هوش مصنوعی هم استفاده نکن و زندگی ما را به هیچ‌وجه شبیه‌سازی نکن. مرض داری مگر؟ می‌خواهی بی‌برقی، بی‌آبی، بی‌گازی را ببینی که چه بشود؟ بنشین از ندگی در رفاه و آسایش لذت ببر، فقط به باقی آیندگان بگو که اجدادت چطور زندگی کردند. طوری که خودشان هم نفهمند. اگر شما بالاخره متوجه شدید پایین همین روزنامه بنویسید. کاش می‌توانستیم با هم کمی گپ بزنیم. کلی سؤال داریم. این که بالاخره چه شد؟ الان شما کجای دنیا ایستاده‌اید؟ مسئولان عادت رکورد زدن را کنار گذاشتند؟ دلار را دیدید، از فضا برگشت؟ خانه، ماشین خوراک و... رنگ ارزانی به خود دید؟ تهران آبی شد؟ کسی پیدا شد گردوغبار خوزستان را پاک کند؟ یک نفر به داد تالاب انزلی رسید؟ بالاخره فیلترینگ، بی‌برقی، تعطیلی‌های فراوان، خواب زمستانی، پاییزی، تابستانی و... تمام شد؟ راستی از بازنشستگان چه خبر؟ آخرش عیدی‌شان را اواریز کردند؟ بیمه‌شان درست شد؟ توانستند یک نفس راحت بکشند و سرپیری مجبور نشوند اسنپ کار کنند؟ توانستند برای نوه‌های‌شان هر چه دل‌شان خواست بخرند و شرم‌نده نشوند؟ کاش می‌توانستیم همه این سؤال‌ها را ازت بپرسم. هر چند خیلی هم مهم نیست. بالاخره یک‌طوری شده دیگر. فکر کنم برعکس من، تو سؤال‌چندانی نداری. فقط یکی، آن هم این که ما چطور دوام آوردیم. این سؤال جواب مفصلی دارد و باید حوصله کنی و بخوانی.

جوابش این است که «خودمان هم نمی‌دانیم.» از این مفصل‌تر بلد نبودم جوابت را بدهم. پوزخند زدی؟ خجالت نمی‌کنی؟ مثلاً ما یکی از اجداد شما هستیم. احترام گذاشتن بلد نیستی؟ صاف بایست. نیش‌ت را بکن. روزنامه را تا کن و بگذار سر جایش. مرتب و منظم. نگاه‌دار برای نوه، نتیجه‌های خودت. به نظرت داستان مردمی که در سال ۱۴۰۳ زندگی می‌کردند برای آنها هم جذاب است؟

کسی چه می‌داند. عجلتاً فعلاً خدانه‌دار.

مثلاً توانستیم با گران‌شدن یک‌شبه خودرو خیلی راحت کنار بیایم، قیمت را دیدیم، گفتیم: «ای بابا اینم که باز گرون شد.» و رفتیم سراغ زندگی‌مان. خیلی از ما مدت‌هاست دیگر نمی‌توانیم حتی به یک پراید دست دوم هم از سرمان گذشته است که دیگر

ما حتی با گرانی مسکن هم کنار آمدیم. بعضی از مستأجرها آن قدر خانه عوض کردند و هر بار از قبلی کوچک‌تر، که دیگر به خانه‌های اشتراکی رسیدند. البته این وسط خبری شنیدیم از صاحب‌خانه‌ای که کاری کرد کارستان. باورت نمی‌شود، پول رهن مستأجر را تبدیل به طلا کرد و صد میلیون یک‌هو تبدیل به چهارصد میلیون شد. داشتیم با خودم فکر می‌کردم اگر من جای مستأجر بودم، صاحب‌خانه‌ها همه پول را می‌برد در بورس سرمایه‌گذاری می‌کرد، با پول‌های خودش یک‌جا دود می‌شد و هر دو نفرمان را به خاک سپاه می‌نشاند!

گفتم بورس، بگذار کمی از این قسمت بپرسم. در حال حاضر که مشغول نوشتن این نامه هستیم بورس از طرفداران دو آتشه پرسپولیس هم فرمزتر است و معلوم نیست چه زمانی دوباره رنگ سبز به خودش ببیند. بعضی‌ها پول گذاشتند، سهام خریدند، سود کردند، گفتند پول را باز بگذاریم، ولی این بار دیگر سود نکردند. کل داستان بورس تا الان همین است. پول می‌گذاری، سود می‌کنی، همان‌طور نگهش می‌داری، هرچه داری دود می‌شود!

«پرواز دلار»

تا یادم نرفته است بگذار از پرواز دلار برایت بگویم. دلار که نه تو بگو عقابی تنها در اوج با بال‌های گشوده، قدرت‌مند و بزرگ. اوایل گاهی در آسمان پروازش را می‌دیدیم، اما بعد از مدتی آن قدر اوج گرفت که دیگر به یک نقطه تبدیل شد و سپس از آن کل‌آمو شد. بعضی‌ها می‌گویند لایه‌آوون را پاره کرده و در حال رفتن به فضا است. گویا تبدیل به موجودی افسانه‌ای شده است. عقاب فضاپیما. شاید در زمان شما اطلاعات بیشتری به دست آمده باشد و توانسته باشید این موجود عجیب را ببینید. ما که خیلی وقت است دیگر نمی‌دانیم کجاست و چقدر بالاتر رفته است. اصلاً از همان جایی که از نظر ناپدید شد دیگر مهرش هم از دل‌مان بیرون رفت و برای‌مان اهمیتی نداشت که چقدر بالاتر می‌رود. قرار بود کالایی را که نمی‌توانستیم بخریم، باز هم نتوانیم بخریم، شما صفر را به توان چند میلیون برسان چه توفیری دارد؟

«خواب زمستانی»

بگذار برایت از تعطیلی‌ها بگویم. جای خالی، تا دلت بخواهد امسال تعطیل بودیم. تو که یادت نمی‌آید، ولی زمان ما، تا خاطر مرگ در برف وجود نداشت، مدارس و ادارات تعطیل نمی‌شدند، اما امسال هنوز برف بین آسمان و زمین معلق بود که یک هفته تعطیلی اعلام شد. آفتاب در حال شکافتن آسفالت بود، ولی باز هم مدارس و ادارات تعطیل بودند. کشور حسابی به یک خواب زمستانی رفت تا مشکل بی‌برقی، بی‌گازی و بی‌گازوئیلی و... را درک کند. ما هم خیلی سعی کردیم به خواب زمستانی برویم؛ ولی از بس سرد بود؛ نشد. برق که می‌رفت پکیج‌ها خاموش می‌شدند، تازه آب هم قطع می‌شد. جای خالی حال گمشدگان در ارتفاعات برفی را پیدا می‌کردیم و برای بقا هر چه پتو پلنگی داشتیم درمی‌آوردیم.

«رفع فیلترینگ»

در این سال بود که بالاخره واتس‌آپ و گوگل‌پلی رفع فیلتر شد. این اتفاق برای همیشه در تاریخ ثبت

سامانه مخابرات من

- خرید بسته های اینترنتی پر سرعت
- درخواست خرید خط تلفن
- پرداخت قبض تلفن ثابت و خدماتی
- سرویس های ویژه خط تلفن ثابت
- کشف مزاحم
- گزارش های ریز مکالمه و ریز مصرف اینترنت

هفت پروژه پیشران اقتصادی هلدینگ سرمایه گذاری و فلزات

شرکت سرمایه گذاری
توسعه معادن و فلزات

افتتاح
شد

پروژه افزایش ظرفیت ۳۶۶ مگاواتی نیروگاه سمنان

نام شرکت: شرکت پویا انرژی نگیس سبز خاورمیانه
هزینه اجرا: ۳۱۰ میلیون یورو

نیروگاه شهید باکری سمنان از نوع سیکل ترکیبی است که فاز دوم آن با ظرفیت ۳۶۶ مگاوات با حضور رئیس جمهور، شهید آیت الله رئیسی در فروردین ۱۴۰۳ به بهره برداری رسید و ظرفیت نیروگاه را به ۷۳۰ مگاوات رساند.

۴

کارخانه تولید آهن اسفنجی ۱/۶ میلیون تنی بیجار

نام شرکت: شرکت صنایع فولاد کردستان
هزینه اجرا: ۱۱۳/۸ میلیون یورو + ۶۴۰۳ میلیارد ریال
محل اجرا: استان کردستان، شهرستان بیجار

۱

کارخانه تولید آهن اسفنجی ۱/۱ میلیون تنی آرتاویل

نام شرکت: مجتمع آهن و فولاد الماس آرتاویل
هزینه اجرا: ۱۱۰ میلیون یورو + ۲۰۰۰ میلیارد ریال
محل اجرا: استان اردبیل، شهر اردبیل

۵

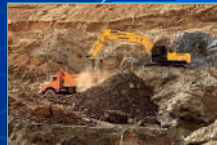
کارخانه گندله سازی ۹۲۰ هزار تنی صبا امید

نام شرکت: شرکت صبا امید غرب خاورمیانه
هزینه اجرا: ۱۸ میلیون یورو + ۱۰۰۰ میلیارد ریال
محل اجرا: استان کردستان، شهرستان بیجار

۲

کارخانه تولید کنسانتره ۲ میلیون تنی صبانور

نام شرکت: شرکت توسعه معدنی و صنعتی صبانور
هزینه اجرا: ۹۴/۸۱ میلیون یورو + ۳۱۲۳ میلیارد ریال
محل اجرا: استان کردستان، شهر قروه

۶

کارخانه تولید آهن اسفنجی ۱/۱ میلیون تنی فولاد اقلید

نام شرکت: شرکت فولاد اقلید پارس
هزینه اجرا: ۱۰۴/۶ میلیون یورو + ۶۳۵۰ میلیارد ریال
محل اجرا: استان فارس، شهرستان اقلید

۳

کارخانه تولید فولاد و نورد ۱ میلیون تنی قروه

نام شرکت: شرکت صنایع فولاد کردستان
هزینه اجرا: ۳۳۳/۶ میلیون یورو + ۶۹۰۴۱ میلیارد ریال
محل اجرا: استان کردستان، شهر قروه

شرکت معدنی و
صنعتی چادرملو

شرکت ملی
صنایع مس ایران

مجتمع فولاد مبارکه
اصفهان

شرکت معدنی
صنعتی کل گهر

هلدینگ نفت
و گاز پارسین

شرکت صنایع پتروشیمی
خلیج فارس

شرکت سرمایه گذاری
توسعه معادن و فلزات

روابط عمومی شرکت سرمایه گذاری توسعه معادن و فلزات

شرکت توسعه پلیمر کنگان که ۱۰۰٪ متعلق به شرکت پتروشیمی جم می باشد در تاریخ ۱۳۹۷/۰۷/۲۵ تحت شماره ۵۳۲۸۱۶ به منظور اجرا و بهره برداری طرح PDH/PP/ACN برای تولید پروپیلن و پلی پروپیلن ثبت و تأسیس گردید .

سایت پروژه حدوداً به مساحت ۶۵ هکتار در جنوب شرق فازهای ۲۲-۲۴ مجتمع گازی پارس جنوبی با در نظر گرفتن مزایای دسترسی به منبع خوراک پروپان در منطقه پارس جنوبی قرار دارد، قابل ذکر است که با در نظر گرفتن بازار جهانی تمرکز بر تولید پروپیلن به روش هیدروژن زدائی از روش تولید در واحدهای الفین پیشی گرفته است. (بدلیل قیمت خوراک کمتر و فرآیند ساده تر)

فاز یکم : زیر ساخت شامل بهسازی و استحصال زمین از دریا
فاز دوم : احداث واحدهای یوتیلیتی آفسایت، آفپلات، واحد تولید پروپیلن از پروپان (PDH) به ظرفیت ۶۰۰ هزار تن در سال
فاز سوم : احداث واحد تولید Polypropylene به ظرفیت ۳۰۰ هزار تن در سال
فاز چهارم : واحدهای Acrylonitrile به ظرفیت ۱۳۰ هزار

فازبندی پروژه‌های

PDH / PP / ACN

آدرس مجتمع: عسلویه . منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس ۲ . ضلع جنوبی فاز ۲۲ و ۲۴
 آدرس دفتر تهران: بلوار نلسون ماندلا . خیابان دستگردی غربی . پلاک ۳۸۰
 کدپستی: ۱۹۶۸۷۱۴۵۹۹ : تلفن: ۰۷۷-۹۱۰۹۰۰۱۴ : info@k-pdc.com www.k-pdc.com

Shirin Asal
شیرین عسل

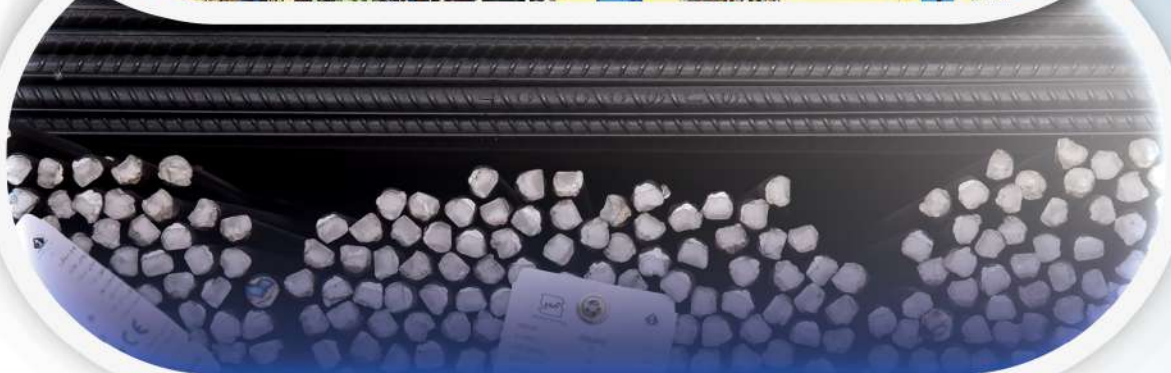
سال نو مبارک

سال نو مبارک

۱۴۰۳

SJS CO

شرکت جهان فولاد سیرجان

بزرگترین تولیدکننده شمش فولادی و میلگرد در جنوب شرق کشور

Sirjan Jahan Steel Company